www.nanafghan.com

د
رحمان بابا
ديوان

مصحح مدون او مقابله کونکی
عبدالرؤف بینوا

۱۳۲۶هـ ش/۱۹٤۷ ع

مقدمه

رحمان بابا

۱۰٤۲ــ ۱۱۱۸هـ

پیژندنه:

د رحمان بابا د پیژندني دپاره همدومره بس دي چه ټول پښتانه ورته بابا وايي. په پښتوکښي د بابا لقب یا هغو شاهنشو ته ورکړي شوي دي چه د توري او توپک په زور ئې پښتنو ته ملکونه نیولي دي او یا هغو فقیرانو ته ورکړی شوي دي چه نه ئې توره نه ئې توپک او نه ئې زور و، خو د خبرو په سحر ئې د پښتنو د زړونو عالم تسخیرکړي او د هر پښتانه د زړه په تخت ناست پاچهی ئې کړې ده لکه چه رحمان بابا وايي:

د پالنگ او د پیړیې حاجت ئې نشته
د یارانو نشستن د زړه په تخت دي

احمد شاه بابا ته ځکه بابا وایو چه د ډهلی تخت ئې پښتنو ته گټلی و، خو رحمان بابا د خاوروکنډولې په لاس د پښتنو بابا ؤ:

پاچهان که د ډهلي په تخت نازیږي
خوار فقیر لره د خاورو کنډولی دي

رحمان بابا په ۱۰۴۲ هجري کال د پښتونخوا د پیښور په علاقه په بهادرکلی کښي زیږیدلي دي او د پلار نوم ئی عبدالستار وُ، قوم ئې که څه هم مومند دي مگر د رحمان بابا مقام له دینه ډیر اوچت دي چه دي کومي خاصی قبیلی یا کوم خاص ټبر ته منسوب شي، ځکه چه لوي او حقیقي شاعران بین الانساني شخصیتونه لري. رحمان بابا هم د ټولو انسانانو دي خو بیا په خاص طور د ټولو پښتنو بابا دي. دی پخپله هم ځان کومي قبیلې ته نه منسوبوی وايي:

زه عاشق یم سر وکار می دي له عشقه
نه خلیل، نه داودزی یم، نه مومند

رحمان بابا فقه او تصوف له ملا محمد یوسف یوسفزی څخه ولوستل او نور علوم ئې د هغه وخت په

هندوستان کښې زده کړل. لوی عالم او بزرگ زاهد شو، د پښتنو د لویو او وړو عقیده پرې راغله او ورته بابا وویل؛ خو د ده زاهدي د ریا زاهدي او خود نمائي زاهدي نه وه چه تر خرقې لاندي د خدای مخلوق ته دام وغوړوی، په زړه یو څه په خوله بل څه وي. رحمان بابا له داسي زاهدۍ څخه توبه باسي:

د ریا له زاهدۍ ځما توبه ده
چه ئې کاندي څوك په رسم او په عادات
په ورځ پیدا و نصیحت وایي و بل ته
په شپه ناست وي د مغان په خرابات
دین ئې دام وي د دنیا په لار کښې
ایښې پرې را اړوي وحشیان د مخلوقات
د هغو په لور ئې سترگي وي ختلي
چه په لاس ئې سرمایه وي یا زکات
زه رحمان له هسي خلقه پناه غواړم
هر چه لافه کړي خلاف د مقامات

دي زاهد وو مگر نه تش د خرقې زاهد:

د ریا خرقه ئې خدای مکړه په غاړه
رحمان کوږ دستار تړلي قلندر دي

رحمان بابا په غریبه کورنۍ کښې پیدا شوي و، او پخپله هم غریب و، خو دې غریبۍ هیڅکله د ده لوړ همت ټیټ کړي نه دي او نه ئې د ده غاړه چا ته کږه کړې او نه ئې لاس د چا خوا ته اوږد کړي دي، وایي:

څوک دي را کاندي قسم په کرد گار
که درم لرم په کور کښې یا دینار
زه درم او دینار نه لرم په کور کښې
ولې نور عالم مي بولي دنیا دار
هم په دا چه نه له ځایه چیرته خوزم
نه د هیڅ یوه مخلوق یم منت بار
آب و خور لکه آسیا په ځاي را رسي
پخپل کور کښې مي سکون دي هم رفتار
لکه ونه مستقیم په خپل مکان یم
که خزان را باندي راشي که بهار

د رحمان بابا د لوړ شخصیت پیژندنه د ده له دې یوې غزلي څخه هم گرانو لوستونکو ته څرگندیدلای شي:

په ښه خوي له بد خواهانو بې پروا یم
په نرمۍ لکه اوبه د اور سزا یم
و هر چا ته پخپل شکل څرگندیږم
آئینه غوندي بې رویه بې ریا یم
قناعت مي تر خرقې لاندي اطلس دي
پټ د درست جهان پادشاه ظاهر گدا یم
د غنچې په څیر په شل ژبو خاموش یم
لکه بوي هسي په پټه خوله گویا یم
هم په دا سپینو جامو معلومیږم
لکه ابر هم گوهر یم هم دریا یم
دراز عمر مي حاصل شوله راستیه
لکه سر و مدام سبز و تازه پایم
که چا لار د عاشقۍ ده ورکه کړې
زه رحمان د گمرهانو رهنما یم

د رحمان بابا شعر

رحمان بابا پخپله د خپل شعر په باب کښې فیصله کړې ده چه وایي:

چه منکر پرې اعتراض کولي نشي
دا دئ شعر دي رحمانه که اعجاز

ځکه چه اعتراض خو به د یو پښتون له خوا کیده مگر پښتون خو ده ته بابا ویلي دي نو بیا چرته دا اعتراض او انکار ځاي پاتیدي شي! بې له دې چه بیرته د ده له خولې ووایو:

هم نغمې کاندي هم رقص کا هم خاندي
د رحمان په شعر ترکي د باگرام

هو، دا یوه خبره شته چه د رحمان بابا شعر یوازي د باگرام د ترکو نه دي بلکه د ده د اشعارو لوي او مهم خصوصیت دا دي چه د هر چا او هري ډلي په زړه جوړ او په خوله جاري دي: یو پلو ته که د باگرام ترکي پرې نڅا کوي بل پلو ته د زاهدانو له صومعې نه هم د ده د اشعارو ږغ راځي چه وایي:

خرقه پوشه په خرقه کښې دي موندلي
هغه خط چه په دنیا کښې دنیا دار کا

له يوې خوا که ئې مستان په ميخانه کښې په ويلو مست زنګيږي او د هر مست له خولې دا چيغه خيژي:

چه د څنګه مي دلبر په لاس کښې جام دي
نن اورنګ د زمانې ځما غلام دي

له بلې خوا ئې واعظان په منبر لولي:

په دنيا کښې که څه کار دي خو د دين دي
د دې کار په کننده وُ آفرين دي

د دنيا تارکان او پريښودونکي ئې په دې بيت خوشحالي کوي:

دا دنيا په احمقانو ده ودانه
دانا نه کا په دنيا باندي غرض

خو دنيا دار ئې بيا دا شعرونه وائي:

ښــــــه ده ښــــــه ده دا دنـــــــيــــــــا
چـــــه تــــوښــــه ده د عــــــقــــبــــا
د دنـــــيــــــا پــــــه بــــــازارکــــــيــــــږي
د هـــــــغـــــــه جــــــهــــــان ســــــودا
پــــه دنــــيــــا کــــښــــي بــــدي نــــشــــتــــه
کــــــه بــــــدي نــــــه وي لــــــه تــــــا
پــــه دنــــيــــا کــــښــــي لــــوي حــــکــــمــــت دي
پــــــرې پــــــوهــــــيــــــږي حــــــکــــــمــــــا

غرض دا چه د رحمان بابا د اشعارو يو لوي مزيت دا دي چه د هر چا د ذوق سره برابر مطالب لري او د هر چا د تنهائۍ ملګري دي. په پښتو کښې به ډير داسي کم کور پيدا شي چه د رحمان بابا ديوان هلته نه وي. حتي پښتنې ميرمني د رحمان بابا له روح څخه استمداد کوي او په اشعارو ئې فال ګوري، دا ځکه چه د ده اشعار له هره لوثه پاک او سپيځلي دي، نه د چا بې ځايه هجو او نه د چا د مبالغې نه ډکه مدح او ستاينه پکښې ليدله کيږي داسي نه چه ګوندي رحمان بابا په دې خبرو نه پوهيده، پوهيده خو پرې خوښ نه وُ. لکه چه وايي:

په اشعار کښې قوتناک لکه زمري يم
ولي نه يم د زمري په څير ګزند
هم په مدح هم په هجو ښه پوهيږم
ولي نه يم په دا چارو ډير خرسند

بې له عشقه که مي عيب که مي هنر دي
ما غوخ کړي دي له ځانه بل پيوند

ښاغلي راورټي او پادری هيوز انګريزی مستشرقين او اډورن روسی پښتو پيژندونکي رحمان بابا د پښتو د ادب پيشوا بولي. که څه هم پښتانه د پرديو مستشرقينو قضاوت ته څه اړه لري، ځکه چه پردي هيڅکله د رحمان بابا د اشعارو په خصوصيتونو د يو پښتون په شان پوهيداي نشي خو به هم له دې څخه د رحمان ادبي منزلت د پرديو په نظر کښې څرګنديږي چه رحمان بابا نه يوازي پښتنو په بابائې منلي بلکه د دنيا نور پوهان هم د پښتو په ادب کښې د ده لوړ مقام ته قائل دي.
مړينه: رحمان بابا په ۱۱۱۸ هجري کال له دې فاني دنيا څخه سترګي پټي کړې او د پښتونخوا پيښور په علاقه د هزار خاني په هديره کښې ښخ شو چه اوس ئې عام خلق زيارت ته ورځي.
ديوان: د رحمان بابا ديوان څو څو ځلي چاپ شوي دي چه ډيره زړه او چاپي نسخه ئې هغه نسخه ده چه په ۱۲۹۳ هجري کال د مولوي احمد په تصحيح او اهتمام په لاهور کښې چاپ شوې ده، ځما په عقيده دا نسخه تر ټولو چاپي نسخو صحيح او مکمله ده ځکه نو موږ په دې کتاب کښې هغه نسخه اساس ونيوله او له نورو نسخو سره مو مقابله او تصحيح کړه؛ دوهمه چاپي نسخه هغه ده چه پروفيسر عبدالمجيد افغاني يو مختصر تمهيد پرې ليکلي دي، د پروفيسر صاحب تمهيد ډير خوږ او ادبي دي، خو افسوس چه پخپله د ديوان متن د کاغذ د نازکوالي له کبله مغشوش دي؛ کومه دريمه چاپي نسخه هغه نسخه ده چه پروسږ کال يعني په ۱۹۴۸ عيسوی کال په لاهور کښې چاپ شوي او مولانا عبدالقادر صاحب د پښتو پياوړي ليکونکي پرې يو خورا عالمانه تمهيد ليکلي دي په دې تمهيد کښې که څه هم يو دوه ځايه د رحمان بابا ژوند او کلام د سياسي اغراضو دپاره استخدام شوي دي مګر د تمهيد هغه برخي چه هغه يوازي د رحمان بابا د ژوند او شاعرئ په باب کښې ليکلي شوي خورا عميقي او مفيدي دي، بر سيره په تمهيد د دې کتاب کاغذ او ليکل هم ښه دي خو د محشي صاحب بې ځايه حاشيو ئې د صحافت رنګ ګډ وډ کړي او ډير ځايونه ئې بې لزومه حاشيې پرې ليکلي دي مثلا داسي لغتونه ئې ترجمه کړي چه ترجمې ته اړ نه دي او يا ئې ډير عربي مشهور لغات چه پښتانه ورسره ډير ښه آشنا دي بيرته په عربی ترجمه کړي دي.
دا درې سره نسخې او يا نوري چاپي نسخې ټولي په دو وو دفترونو کي چاپ شوي دي چه هر دفتر ځانته ځانته رديف لري خو دا راته څرګنده نشوه چه د رحمان بابا ديوان په دو دفترونو ويشل له کومه وخته شروع شوي دي؟ آيا دا تقسيم پخپله رحمان بابا کړي که بل چا؟ د رحمان بابا له ژونده چه ښکاريږي خو وايي چه هغه خپل اشعار لا پخپله را غونډ کړي نه دي. دا د دفترونو مردف کول خو لا ځانته خبره ده.

دا ديوان:

له ډيري مودې ځما دا خواهش ؤ، چه د رحمان بابا ديوان پښتو ټولنه په يوه ښکلي صورت چاپ کړي چه هم ئې ليکل ښه وي او هم ئې املا سره سمه وي او هم په يوه داسي قطع او حجم چاپ شي چه هر لوستونکي ئې په ډيره آسانئ له ځان سره وګرځولاي شي؛ د مطبوعاتو د مستقل رياست مسلکي مجلس د

پښتو ټولني دا خواهش ومانه، او ما د رحمان بابا د ديوان په تصحيح او مقابله او تدوين شروع وکړه. لمړی مي د دوو دفترو تقسيم له منځه ليري کړ او دواړه دفترونه مي د يوه ديوان په شکل مرتب او مردف کړل وروسته مي دا ديوان د اوسني رسم الخط او املا په اساس تصحيح کړ، په پاي کي مي پورتنۍ درې نسخې په کوم ځاي کښي چه ضرورت وُ سره مقابله کړې، مگر څنگه چه په دې ترتيب دا لمړی ځل دي چه د رحمان بابا ديوان مدون، مرتب او چاپيږي نو دا احتمال لري چه هغه شانته به چه د پښتو اديبانو انتهائي خواهش وي دا ديوان تصحيح او مقابله شوي نه وي، خو بيا هم يو نوي قدم دي هيله لرم چه د پښتو پوهانو ملگرو په مرسته به د دوهم چاپ کي دا نسخه ښه بشپړه او تکميله شي.

عبدالؤف بينوا
د پښتو ټولني مشر
۱۹٤۷/۱۳۲٦

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيمُ

ا

گوره هسي کردگار دي رب ځما — چه صاحب د کل اختيار دي رب ځما
همگي بزرگواران چه ځوك ئې وايي — تر همه ؤ بزرگوار دي رب ځما
نه ئې هيڅ حاجت په چا باندي موقوف دي — نه د هيچا منت بار دي رب ځما
له نيستۍ ئې د هستۍ صورت پيدا کړ — هسي رنگ پروردگار دي رب ځما
هم صانع دي د جمله ؤ مصنوعاتو — هم سامع د هر گفتار دي رب ځما
چه ئې هيچري نه مثل نه مثال شته — د هغو عطر و عطار دي رب ځما
هر تعمير چه د دنيا او د عقبیٰ دي — د همه واړو معمار دي رب ځما
خواننده د نانويسو صحيفو دی — دانده د هر اسرار دي رب ځما
که ظاهر دي که باطن دي که مابين دي — له همه ؤ خبردار دي رب ځما
که پيدا که پوشيده دي که اوسط دی — په همه ؤ وقوف دار دي رب ځما
شريك نه لري په خپلي پادشاهی کښي — بې شريکه شهريار دي رب ځما
هسي نه چه واحدي ده له عجزه — په واحد وجود بسيار دي رب ځما
حاجت نه لري د هيچا و ياري ته — له هغو سره چه يار دي رب ځما
څه حاجت دي چه و بل خوا ته ئې وغواړم — په خپل کور کښي همکنار دي رب ځما
هيڅ تغيير و تبديل نه لري رحمانه — تل تر تله بر قرار دي رب ځما

که صورت د محمد نه وی پيدا — پيدا کړې به خداي نه وه دا دنيا
کل جهان د محمد په روی پيدا شه — محمد دي د تمام جهان آبا
نبوت په محمد باندي تمام شه — نشته پس له محمده انبياء
نور هاله د محمد وُ په جهان کښي — چه بوی نه وُ د آدم او د حوا
په صورت که آخرين دي پيدا شوي — په معني کښي اولين دي له هر چا
خداي يې مه گڼه بې شکه چه بنده دي — نور ئې کل واړه صفات دي په رښتيا
که نبي دي که ولي دي که عاصي دي — محمد دي د همه واړو پيشوا

چه ئې دين د محمد دي قبول کړي   جنتي دي که فاسق دي که پارسا
محمد د گمرهانو رهنما دي   محمد دي د ړندو د لاس عصا
که رڼا ده پيروي د محمد ده   گڼه نشته په جهان بله رڼا
محمد د بيچاره ؤ چاره گر دي   محمد دی هر دردمند لره دوا
زه رحمان د محمد د در خاکروب يم   که مي خداي نه کا له دي در مجدا

دوباره دي راتله نشته په دنيا   نن دي وار دي که دروغ کړې که رښتيا
هره چار چه تر وقت تيره شي عنقا شي   عنقا نه دي په دام نښتي د هيچا
تر ورخ تيرې اوبه بيرته نه جار وزي   نه جار وزي تير ساعت نه بيرته بيا
تير ساعت په مثال هړي د لحد دي   هر چا نه دي ژوندی کړي په ژړا
که مقصود لرې تلوار کړه وقت کوتاه دي   غره مه شه د دې عمر په بقا
هره نبسه چه صحيح گڼې په زړه کښي   په غرور به هغه نښه کړې خطا
په اميد اميد ئې خلق نا اميد کړه   د ايام له مکره مه شه بې پروا
چه د مرگ په تماچه دي شي خوله ماته   ترو په ماته خوله به څه کوی ثنا
وير ژړلي ارتيدني چه وينا وايي   تا ته وايي که پوهيږې په وينا
هلك بې ته چه په زور دي څوك تعليم کا   هم عاقل يې هم بالغ يې هم دانا
په عمل د نيکو بدو فهم وکړه   چه په دا کښي دي بهبود دي که په دا
سر دننه په گريوان کړه سترگي رونې   ډير په پورته پورته مه څه سرهوا
سرهوا سرهوا مه څه و آسمان ته   ته په اصل کښي له زمکي يې پيدا
د عمل په ځاي به دا پوښتنه نه وي   چه ته زوي يې يا نمسي د فلانا
په خپل ځان ښيگړه وکړه غره مه شه   په ښيگړه دا دي او د بابا
هغه ناوې چه په ځان ښايسته وي   څوك يې څه کوي ښايست د مور ونيا
دا خبره زه و ځان ته کړم اې ياره   دلگير مه شه که مي نوم واخيست ستا
نوم د ستا او د بل اخلم ځان ته وايم   نه مي کار نه مي غرض شته په بل چا
که مي ځاي د دې غمونو وي په زړه کښي   ما به څه لره کوله دا انشاء
چه د مرگ سختۍ خوارۍ دا ستا په خوا دي   اې رحمان ولي نه مرې لا پخوا

هوښیار مه ګڼه هوښیار د دې دنیا   بی وقوف دي وقوف دار د دې دنیا
روښنائی په هغو زړونو ده حرامه   چه پرې کښیني ګرد غبار د دې دنیا
پوچ ګوئی ده چه ئې اهل د دنیا کا   هر کلام و هر ګفتار د دې دنیا
د طفلانو په څیر واړه خاکبازي کړي   هر چه کاندي کار و بار د دې دنیا
واړه ډکي خولې د پیو هلکان دی   کار دیده و پخته کار د دې دنیا
همیشه به بې وقوف او بې شعور وي   چه مخمور وي په خمار د دې دنیا
د شرابو هم لا همره مستي نه وي   لکه مست وي خمر خوار د دې دنیا
هر بیمار لره د لرو په جهان شته دي   دارو نه لري بیمار د دې دنیا
د هر سوی علاج وشي په جهان کښي   مګر سوی په شرار د دې دنیا
هر چه واچوي و اور ته وار سوځي   موړ به نشي طلبګار د دې دنیا
ګرفتار ئې همیشه په غم کښي ډوب وي   هیڅوک مه شه ګرفتار د دې دنیا
تل به پروت وي په ظلمت و په تور تم کښي   چه اسیر وي په ګفتار د دې دنیا
په مسلمو کښي خاصه مسلم هغه دي   چه ئې وشلاوه زنار د دې دنیا
تن ئې پاتي شي بې سره سر ئې لاړ شي   سردار کله دي سردار د دې دنیا
زوی و لوڼه یتیمان کا ځني درومي   بې وفا دي مور و پلار د دې دنیا
همیشه به ئې یو پنډ د غم په سر وي   چه په سر ئې وي دستار د دې دنیا
واړه غم دي که ئې پیری که ئې پلوري   نور څه نشته په بازار د دې دنیا
همګي واړه ټګان دي ټګي کاندي   فروشنده و خریدار د دې دنیا
په دنیا به مینه نه کاندي هیچري   چه خبر وي په اصرار د دې دنیا
چه نظر د چا په دین و په ایمان وي   هغه نه کا انتظار د دې دنیا
لوی هلک ئې همه واړه مکاران دي   څه ویسا ده په مکار د دې دنیا
آشنایان ئې همه واړه اغیاران دي   یار دي چری په دیار د دې دنیا
چه پیدا شي همګی واړه فنا شي   راشه وګوره ناتار د دې دنیا
چه ویریږي له کوهی او له کړنګه   هغه نه درومي په لار د دې دنیا
هر سړی لره چي ورشي ځني درومي   ما لیدلی دي رفتار د دې دنیا
که هزار هزار پشتۍ ورته ته کیږدي   بې بنیاده دي دیوار د دې دنیا
که د اوسپنو حصار تر ځان چاپیر کړې   ښیښه وګڼه حصار د دې دنیا
لکه سوری د آفتاب په مخ کښي ګرزي   نشته هیچري قرار د دې دنیا
هیڅ ګمان د بهترۍ ورباندي مه کړه   کهتري ده وار په وار د دې دنیا

بې مقراضه غوڅوي د سړی عمر
هم دا لیل و هم نهار د دې دنیا

پس له مرگه به حساب له سړی غوښت شي
په انداز و په مقدار د دې دنیا

عاقبت خو به یو موټی شي د خاورو
گلعذار و گل رخسار د دې دنیا

برابر به له گدایه سره پاځي
شهزاده و شهریار د دې دنیا

پاس به داغ وي د لئم په ټټر باندي
هر درم و هر دینار د دې دنیا

د قانع تر قناعته صدقه شه
هم دنیا و هم دینار د دې دنیا

پس له مرگه به همه واړه مظلوم وي
ظالمان و ستمگار د دې دنیا

تر قیامته دغه لس او دغه شل دی
پوره نه کړ هیچا شمار د دې دنیا

چه ایام پرې د کفن د غسل ورشي
بې پردې شي پرده دار د دې دنیا

په تخته باندي بیرون شي له حجابه
شرمناک او شرمسار د دې دنیا

له هر چا به پیغمبر څخه وه ډېره
که څه قرب وي یا وقار د دی دنیا

یو فساد به ئې بیان په رحمان نشي
فسادونه دي بسیار د دې دنیا

هیڅ ثابته نه کړه چا د دې دنیا وفا
واړه مینی کاندي بې وفا په دا دنیا

هر څوک چه دعوې په دا دنیا د څپلوئ
واړه باطل وایي دنیا نه ده د هیچا

دا فلک کلال دي سازول او ماتول کا
ډیر ئې ما و تا غوندی پیدا کړه هم فنا

هر سنگ و کلخ چه څرگندیږي د دې دهر
واړه ککرئ دي څوک د شاه څوک د گدا

دام دي هیڅوک نه بړدي د دنیا و رهگذر ته
ښکار به وکړی نه شي د سیمرغ او د عنقا

هر څوک چه له دې فانی نفس وابستگي کا
نه به شي تړلی په زنځیر سره هوا

ماه دي که آفتاب دي عاقبت واړه خراب دي
گل که همیشه وي هسی نه تر ابدا

مه درومه رحمانه په خلاف د دانایانو
مینه د دنیا پسندلې نه ده هیڅ دانا

ښه ده ښه ده دا دنيا
چه توښه ده د عقبا

مذمت د دنيا مه کړه
واوره پند کړه دا وينا

د دنيا په بازار کيږي
د هغه جهان سودا

په دنيا کښي ډير حکمت دي
پرې پوهيږي حکما

که تر سر ئې صدقه کړي
رفع دفع کړي بلا

که غليم له ئې ورکړي
غليم دوست کا په هوا

که په اور باندي ئې کيږدي
بوي د عودو وکړي پيدا

که ئې توی کړې په صحل کښې
ښايسته کاندي صحرا

که ئې نذر کړې و پير ته
خوشحال درومي په خندا

څو ژوندي وي په دنيا کښي
ياد دوی دي په دعا

د حاتم په خير دي ستائی
خطاب درکړي د سخا

سخی هر دود و دوست د خدای دي
ولو کانَ فاسِقاً

هر بخيل د خدای دښمن دي
ولو کانَ زاهداً

دنيا کښت د آخرت دي
دا خبره ده رښتيا

د دنيا طالبان ډير دي
که ئې مومي څوک له چا

ولی مرد په کښي هغه دي
چه سخي وي هم پارسا

په دنيا کښي بدي نسته
که بدي نه وي له تا

دنيا بحر دی بهيږي
آئينه غونډي صفا

خپل خپل مخ په کښي ليده شي
که څوک زشت وي که زيبا

هم خطر په کښي د شر سته
هم گوهر دي د بې بها

وفادار لره وفا شوه
جفا کار لره جفا

له يوه مخه ئې درد وي
له بل مخه ئې دوا

چرته خوند کاندي د زهرو
چرته خوند کا د حلوا

کار همه واړه موقوف دي
د سړی په مدعا

مالکان دی نندارچي شي
د خپل ځان په تماشا

هر چه کا هغه به مومي
دنيا ځای دي د جزا

لکه دئ هسی به پاځي
که نادان وي که دانا

که دانا ئې وپوهيږه
په روا په ناروا

فتویٰ ونيسه په مخ کښي
پسې مټې کړه په تقوا

دنيا نه ده واړه دين دي
چه له نهی وي سوا

وطاعت وته ولاړ وي
همیشه تړلي ملا

له حرامو ئې پرهیز وي
مشغول وي په پنج بنا

کلمه ئې وي قبوله
هم په جهر په اخفا

د دنیا دکار دپاره
فرض لمونځ نه‌کاندي قضا

هم صائم د رمضان وي
هم زکوة‌کاندي ادا

که ئې توان د حج رسیږي
حج هم وکړي پسې بیا

دا پنځه بنا د دین دی
چه بیان ئې وکړ ما

چه ئې یون په دا طریق وي
هغه‌کس دي اولیأ

که ئې مال د دنیا ډیر وي
هیڅ دي نه‌کاندی پروا

دنیا بده د هغو ده
چه ئې کسب وي ریا

یا ئې ټوله‌کا په ظلم
یا د خمرو په سودا

یا ئې ورکا په شرابو
یا ئې ورکا په زنا

یا ناحق خونونه‌کاندي
یا مالونه خوري د چا

عبادت‌کا په ځان فرض
د پادشاه د امرا

حق باطل‌کا باطل حق‌کا
په سبب در وي ریا

نه ئې ویره وي له خدایه
نه ئې شرم نه حیا

د یوې‌گیډې دپاره
هزار خوني‌کا بیدیا

همیشه ئې له ستمه
واړه خلق وي په غوغا

گوش و هوش ئې هرگز نه وي
د مظلومو په ژړا

د فرعون په څیر به ناست وي
بې پروا وکبریا

بتخانې وته ئې مخ وي
و مسجد وته ئې شا

اختلاط‌کا له بدانو
له نیکانو وي سوا

هیڅ نه وي په خاطرکښې
تولاً و تبرًا

و رحمان ته پیښه مه‌کړې
خدایه هسې رنگ بلا

هغو بیا موند سعادت په دا دنیا چه ئې وکړ قناعت په دا دنیا
نه ملکونه د سلیمان په هزار کاله نه یوه کړئ طاعت په دا دنیا
یو نفس د خدای په یاد واولیٰ تر دي نه د درست جهان دولت په دا دنیا
په دنیا کښې لوټ هغو عالمو وکړ چه ئی وکړ عبادت په دا دنیا
که نعمت دي خو طاعت او عبادت دي گڼه نشته بل نعمت په دا دنیا
که محنت که مشقت دي خو د دین دي پکار نه دي بل محنت په دا دنیا
بې له خدایه هر چه دي واړه فاني دي که لذت دي که زینت په دا دنیا
که بادشاه وي آخر خاورو له به درومي څه عزت دي څه حرمت په دا دنیا
له هغه به زیات نادان په جهان نه وي هر چه غواړي فراغت په دا دنیا
ته چه څو وقته فرصت په دنیا غواړې چا موندلي دي فرصت په دا دنیا
عمارت په سر د ریگ روان کاندي هر چه کاندي عمارت په دا دنیا
د مستانو تر لغزشه څه کم نه وي د سړی استقامت په دا دنیا
هر ژوندی چه د مړده په قبر ورشي بس دي همره نصیحت په دا دنیا
په روانو اوبو ورشه عمر گوره ډېر دي همره اشارت په دا دنیا
دا پاخه پاخه سرایونه محلونه خو به وران شي عاقبت په دا دنیا
وړی سترگي د آسمان څه هسي نه دي چه څوک پرېږدي سلامت په دا دنیا
هر چه راشي همه واړه ځنی درومي مسافر دي هر صورت په دا دنیا
ریاضت په قیامت نه شي مرد هغه دیي چه ئې وکړ ریاضت په دا دنیا
هم په دا خوي و خصلت به سبا پاڅي خدای څوک مه کړه بد خصلت په دا دنیا
هم هغه به ئې خرمن وي پس له مرگه هر چه کاندی زراعت په دا دنیا
که هغه جهان په دا کښې لیدي نه شي زه ئې وینم علامت په دا دنیا
په قیامت به ښه توښه ځپله نه شي ما لیدلی دی قیامت په دا دنیا
امانت به د لحد په میان کښې پروت وي هر چه اوسي امانت په دا دنیا
نیک عمل حضور جنت دي طاعت بویه چه حاصل کا څوک جنت په دا دنیا
نیک کردار هم نیک عمل هم نیک خویونه هم جنّت دي هم راحت په دا دنیا
ضدیّت د سړی عمر په عذاب کا پکار ندي ضدیت په دا دنیا

لاس په سر په سینه ایښي و هر چا ته   هم دغه دي شرافت په دا دنیا
که بلنده مرتبه د چا پکار وی   لوی مقام دي عدالت په دا دنیا
بل ارمان به له جهانه یووړ نه شي   مگر مهر، محبت په دا دنیا
د هغه جهان سودا واړه دلې ده   که څوک کاندی تجارت په دا دنیا
که طالع د سړی نه وي جار وتلي   هیڅ پټ نه دي حقیقت په دا دنیا
نیک له نیکو سره بویه بد له بدو   که څوک غواړي ولایت په دا دنیا
ولایت دی خدای هغو لره ورکړي   چه ئې ورک کړ سکونت په دا دنیا
که تمام دنیا واړه سره یو شي   نور به نه کا خپل قسمت په دا دنیا
که څوک مرد دي خو هغه دي په دنیا کښي   هر چه نه لری حاجت په دا دنیا
په رحمان باندي دا عمر هسي تیر شه   لکه تیر شي یو ساعت په دا دنیا

راشه مه کوه له چا سره جفا   لږ ژوندون دي ضایع کیږي بی وفا
په دنیا کښي هیڅوک نه دي پاتي شوني   واړه تلونی دي که نن دي که سبا
دا یاران چه نن و تا ته جلو کا   په دوه ورځي پس په واړه شي فنا
که دیدن د دوی دي خوښ وي ورته گوره   چه فنا شي بیا به کله شي پیدا
د خزان پای چه بیل شي له ښاخه   په حکمت به ئې پیوند نه کا حکما
چه په زمکه څاڅکي پریوزی له آسمانه   بیا له زمکی ختی نه شي په سما
گمان مه کړه چه بیا سترگو لره در شي   هغه اوښی چه له سترگو شي جدا
دا په هره ورځ چه خیژی بیل بیل نمر دي   هر چه پریوزي هغه نه شي ختي بیا
که جنت په زهد نه دي بې له فضله   هر سړی دي خپله غاړه کړي ادا
که د نس دپاره سل محنته وکړې   یو محنت به دي پکار نه شي فردا
که تمام جهان په خپله گیډه وخورې   یاد به نه شي په درود او په دعا
که یوه دانه دوړی په لاس ورکړې   هم دغه به دي توښه شي د عقبا
که یو څاڅکي اوبه تږي لره ورکړې   د دوږخ او ستا تر مینځ به شی دریا
که یوه ځله سر د خدای دپاره ټیټ کړې   په قیامت به سر بلند شې له هر چا
بازار دا دي که څوک سود و سودا کاندي   په هغه جهان نه سود شته نه سودا
آشنایان که څوک پوهیږی نن ئې وقت دي   چه ځاریږي یو آشنا تر بل آشنا
که ژوندون دي خو هم دا دي په جهان کښي   چه له چا سره تیریږې په خندا

سود و زیان د دنیا واړه سهل کار دي   خداي دي نه کا څوک په سهل کار رسوا
چه د ورور او عزيز زړه پرې آزار شي   حاصل مه شه هغه خپله مدعا
کله د نورو رضا بويه ګاهي خپله   په کار نه ده همیشه خپله رضا
ښه خواږه چه یو ئې خوري بل ورته ګوري   خواږه نه دي هغه زهر دي ګویا
چه ښادی ئې یو زمان وي غم تر تله   دغه هسي چاري نه کاندی دانا
لکه ځان هسي و بل وته نظر کړه   لکه ستا دي هسي ځان دي د هر چا
منصفانو لره بويه چه انصاف کړي   نه چه نغوته کا د حرص و د هوا
د سړی په خاطر هر څه هر څه ګرزي   هسي نه چه واړه وګڼي روا
دینداران دي و خپل دین وته نظر کا   څوک فکرونه د صواب څوک د خطا
خدای دي نه کاندي خطا د چا له لاسه   څه نسبت دي د خطا او د عطا
هسی نه چه سړی واړه سره سم دي   څوک اعلیٰ دي څوک اوسط دي څوک ادنا
د هر چا حرمت په خپله اندازه دی   نه چه مومي نفر ځاي د امرا
زه رحمان له چا شکوه شکایت نه کړم   نشته بل دوست و دښمن ځما بې تا

که څوک یار په جهان غواړی یار دي دا   یار دي دا که د جهان سنګار دي دا
خیال د زلفو ئې ځما تر زړه چاپير شه   یار تر ګنجه چاپیر شوي مار دي دا
دا جهان دی خداي له عشقه پیدا کړي   د جمله ؤ مخلوقاتو پلار دي دا
تر عشق غوره بل څه کار په جهان نشته   تر همه کارونو غوره کار دي دا
بل بلبل به د ګل نوم اخیستي نه و   که خبر وي چه ګل نه دي خار دي دا
بیا راتله دي دې جهان ته بل وار نشته   بل وار نشته بل وار نشته وار دي دا
د حباب عمر دي وګوري چه څه دي   که څوک شمار کاندی د عمر شمار دي دا
د مجنون صورة په زړه کړه رحمان ګوره   ستا په عشق کښي هسي خوار و زار دي دا

چه له تا سره په سر کاندی سودا   بل به نه وی هسي ما غوندی شیدا
نه به ما غوندي شیدا وي په جهان کښي   نه به تا غوندي دلبر شي بل پیدا
ما دا ستا جور و جفا دي قبول کړي   ولي نشي د ژړا په ځاي خندا
بې د ستا له مخه کون دي که مکان دي   ښه توبه مي نه په دا شي نه په دا
جدائي به دي هیڅ رنګ قبول نه کړم   څو مي نه دی روح کالبوت سره جدا
لکه ورستو مقتدیان وړاندی امام وی   ما په تا پسې ده کړې اقتدا
زه یو نه یم درست جهان په تا مین دي   که بادشاه دي د دې دهر که ګدا
کاشکی خط د امانۍ و ما له را کړې   چه له ما سره وعده کړې د فردا
زه پخپله په تا نه یم مین شوي   ستا له لوری په ما شوې ده ندا
زه په تا باندي مین یم له ازله   نه چه کړې می نن ورځ ده ابتدا
چه د ستا د عاشقۍ په تیغ شهید شي   د رحمان غاړه به هله شي ادا
د رحمان و زیړي رنګ وته نظر کړه   چه مدام په تا پسې کاندي ژړا

که مین یې په خپل یار باندي رښتیا   آواره کړه اول دین پسې دنیا
په وفا د دلبرانو غلط مه شه   دغه قوم دي بې وفا و کبریا
د خوبانو طایفه ده هسي شوخه   چه غوږ نه باسي د چا په واویلا
د ډیر ناز او د ډیر کبر له سببه   عمل نه کا په ګفتار د اولیا
دل و دین په یو نګاه د سړي یوسي   نه یې ویر له چا کیږي نه حیا
بل به هسی سرګردان په جهان نه وي   یا عاشق دي یا آسمان دي یا آسیا
ته چه ژغورې سر و مال په عاشقۍ کښي   عاشقي دا هسي چري ده ویړیا
د جنت له حورو تیر شه که یار غواړې   خدای دي نقد د چا و نه کاندی نستیا
د ساقی له لاسه هسي پیاله نوش کړه   چه دي غوځ کا له زړه خیري د ریا
چه ئې کسب عاشقي شوه د دلبرو   نظر نه کاندی په کسب د کیمیا
یو ګفتار ورلره بس کانده رحمانه   څه به هر ساعت پوښتنه کړې بیا بیا

عاشقي مي ئې په زړه وکړ گذر بیا   بیلتانه مي لنبې بلي کړې په سر بیا
که دفتر د خپل قسمت می په خپل لاس وی   ما به ستا له غمه وران کړ دا دفتر بیا
ما لا نوم د عاشقۍ آخستي نه و   جدایۍ دي راته   جمع کړ لښکر بیا
پس له مرگه به ئې بیا له تا قربان کړم   که صورت مي خدای پیدا کړ په محشر بیا
د هجران محنت مي واړه له زړه هیر شه   چه مي ولیده په سترگو ستا بشر بیا
چه آسمان ئې مخ پټ کړي په سحاب و   خدای و ما وته ښکاره کړ هغه نمر بیا
چه رقیب راته ترلي په زنځیر و   خپل حبیب را باندي پرانیت هغه در بیا
په یوه نظر ئې زړه را څخه یووړ   خدای دي خیر کا چه لا وکړي بل نظر بیا
په وصال ئې منت بار اوسه رحمانه   په صدف کښې دخل نشته د گوهر بیا

ته چه ما ته وایې چه په څه کوې ژړا   نه در معلومیږي دغه خپل جور و جفا
ته جور و جفا کړې زه ژړا کوم دلبره   ستا که دغه نه وي دا به هم نه وه ځما
څه ښادی به کاندي طائفه د عاشقانو   رسم د بتانو که هم دا وي لکه ستا
دا خصلت چه ستا دي که هم تل دغه شان وي   نه را معلومیږي د دردمند د زړه دوا
یو د ستا مانې شه بل غرور د رقیبانو   وار په وار مي وژني کله هغه کله دا
هر چه عاشقي کا که په قطع افلاتون وي   زه خو ئی مجنون گڼم که نن وي که سبا
سپی هم په عذاب د جدایۍ د وژلو نه دي   زه خو گوندي ستا د کوڅې سپی شوم په وینا
هیڅ ئې په کار نه دي رحمان تا غواړي دلبره   دا ځما رضا ده باقي هر چه ستا رضا

چه ئې نقش په زړه خیال شي د آشنا   صدقه ئې سر و مال شي د آشنا
پس له مرگه به ئې تیغ هسي مخ روڼ وي   چه آشنا په تیغ حلال شي د آشنا
په آسمان د آشنائي به ئې مکان وي   چه زمین غوندي پایمال شي د آشنا
خوشحالي ځما د زړه په هغه دم وي   په هر دم چه زړه خوشحال شي د آشنا
روح هغه ساعت داخل گڼم په تن کښې   چه ئې دخل په وصال شي د آشنا
نور د هیچا قیل و قال می پکار نه دي   چه تر غوږ مې قیل و قال شی د آشنا
هم هغه یوه گړۍ را باندي کال وي   چه یوه گړۍ محال شي د آشنا
زرغونه کاندي دانه زما د عیش   چه په زړه مي زرغون خیال د آشنا
نه بل څوک ځما طبیب بې آشنا شته دي   نه به بل څوک په مثال شي د اشنا
د رحمان نظر په هیچا باندي نه وي   چه نظر ئې په جمال شي د آشنا

دل و دین می په هغه ترک کړه فدا — لا ئې نه حسابوي د ځان بها
د ښایست صفت ئې څو کوم حیران یم — په هیڅ شان ئې موندی نه شي انتها
د صورت له عیبه هسي پاکیزه دي — لکه ذات د ویښته نشته دي په ها
که ئې مخ په زلفو پټ وي باک ئې نشته — تل به گنج باندي پراته وي اژدها
لکه نمر هسي جلو کا په شفق کښي — چه په سر کاندي اودنړی د سوها
نه پوهیږم چه په کومه لاره درومم — چپ و راست مي رقیبان دي هزارها
خدای دي هسی تنها نه کا څوک په غم کښي — لکه زه د یار په غم کښي یم تنها
همیشه د بیلتانه له غمه لولم — زه رحمان نعوذ بالله منها

ډیره شوه د یار پسې ژړا ځما — نه گروهیږي په ژړا آشنا ځما
که مي هره وینا در شي یا گوهر شي — ستا د غوږ نه ده لائق وینا ځما
په نارو به ما بیدار کړ که اوده وي — راته ویښ اوده شه دلربا ځما
زه مکتوب غوندي په پټه خوله گویا یم — لاندي کړله خاموشي غوغا ځما
کښت د عشق په توده زمکه آسان نه دي — سمندر بویه په دې صحرا ځما
دا یار نه دي چه هجران له ما نه بیل کړ — دغه روح له تنه شه جدا ځما
زه رحمان بې خپله یاره هیڅ نه غواړم — که قبوله خداي ته وي دعا ځما

عالمان دي روښنائي د دې دنیا — عالمان دي د تمام جهان پیشوا
که څوک لار غواړي و خدای هم و رسول ته — عالمان دي د دې لاري رهنما
کیمیا گر که د کیمیا په طلب گرزی — همدمي د عالمانو ده کیمیا
په مجلس د عالمانو به سره زر شي — که څوک کاڼي وي یا لوټه د صحرا
جاهلان دي په مثال د مردگانو — عالمان دي په مثال د مسیحا
چه مرده ئې له نفسه ژوندي کیږي — عالمان دي واړه هسي اولیا
هر سړی چه رتبه نه لري د علم — سړی نه دي خالی نقش دي گویا
زه رحمان حلقه بگوش د هر عالم یم — که اعلیٰ دي که اوسط دي که ادنا

چه واده ئې کا په ډول او په سرنا	بیا پرې وایي زمانه د ویر وینا
که مي هر څو دلبري او دلجوئي کا	زه پوهیږم د خپل یار په استغنا
په یوه ګړۍ مې یار هم مي آشنا شي	بیا مي بله ګړۍ نه ګڼي آشنا
دا زه خپله تسلي کړم یار ئې بولم	څه یاري ده د ناتوان او د توانا
یو زمان و یو دم بې خپله صنمه	زه بهتره تر بقا ګڼم فنا
هر سړی په یوې چاري خدای مشغول کړ	زه مشغول کړم رب د ترکو په ثنا
ما بې عشقه بل هنر نه زده ناصحه	بخښنده شه که نادان یم که دانا
چه مي غوږ په نارو نه باسي حیران یم	پروا نه لري واړه دي که برنا
بې د یار له ښه دیدنه دي خداي نه کا	د رحمان په زړه کښې بله تمنا

دا دنیا د بې وفا	بې وفا ده بې بقا
نه ئې مخ شته نه ئې څټ شته	لکه لوټه د صحرا
په یوه ګړۍ ئې مخ وي	په یوه ګړۍ ئې شا
په یوه ګړۍ د ستا وي	په یوه ګړۍ څما
په یوه ګړۍ ئې درد وي	په یوه ګړۍ دوا
په یوه ګړۍ ئې خوف وي	په یوه ګړۍ رجا
په ساعت کښې ئې بقا وي	په ساعت کښې ئې فنا
په ساعت کښې ئې سکوت وي	په ساعت کښې ئې غوغا
په ساعت کښې ئې خندا وي	په ساعت کښې ئې ژړا
په ساعت کښې ئې وفا وي	په ساعت کښې ئې جفا
په ساعت کښې ئې افلاس وي	په ساعت کښې ئې غنا
چه نه شان لري نه شکل	کله دا شي کله دا
خداي څوک پېښ مه کړه رحمانه	په دا هسې رنګ بلا

په ښادۍ ښاد شوي نه يم د هيڅا   تور تپ سوي يم په غم د هر آشنا
که زه طمع توقع له بله نه کړم   د بل طمع توقع کيږي له ما
که مي ورور که مي عزيز که مي فرزند دي   واړه غواړي خپله خپله مدعا
په هر کور کښي رنځوران راته پراته دي   لاس مي نه رسي د هيچا په دوا
د دنيا خبري واړه په دنيا شي   ما به څه کا څوک چه نه لرم دنيا
که په کلي کښي مي کور دي زه گمان کړم   چه کور نه دي دا مي گور دي په صحرا
چه څه کار پرې نه پوره وي نه نيمگړي   څوک به څه کا له هغو سره خندا
چه ځې ښه توښه و بله سره نشي   تر هغه آشنا بهتر دي نا آشنا
په توده زمکه استوگنه ده مشکله   څه به زيست شي له رحمان سره د چا

که خپل زړه غواړې له چا   ځان صياد کړه د عنقا
د حباب کلاه په سر کړه   سپور په آس شه د هوا
لکه حضر هسي پاڅه   اوبه وڅښه د بقا
له زمينه قدم کيږده   په آسمان لکه عيسیٰ
د هغه استاد شاگرد شه   چه در وښيي کيميا
دا چه ما درته بيان کړه   که حاصل کړې واړه دا
هاله طمع کړه رحمانه   له خوبانو د وفا

که نماښام تر ستوني ښکته کړې حلوا   سبا خواست کوې له خدايه د ښوروا
په هيڅ حال کښي دي قرار و صبر نه شي   ليونى کړې ډير حرص ډيري هوا
تمام عمر تر آشنا تر عزيز پوري   يوې گيډې مختورن کړې هم رسوا
چه په خپلي رسوايۍ دي پروا نشته   نور به څه کړې په جهان د چا پروا
چه د نفس دپاره لاس و چا ته نيسې   دا زحمت له خدايه غواړې که دوا
نفس بې شماره عالم پرې يست و کوهي ته   خداى دي نه کا نابينا د چا پيشوا
په روا په ناروا کله پوهيږي   و چارپاى ته څه روا څه ناروا
چارپايان که غوږ و سترگي لري څه شو   په معنیٰ کښي نابينا دي ناشنوا
زه رحمان له هغه علمه پناه غواړم   چه له دينه له مذهبه وي سوا

سل ځله که وخوري ناصحان ځگر ځما   بيل به وبله نه کا درد ستا و سر ځما
صبر ستا په عشق کښي دا خبره څه اوره څوک   نشته د دې چاري توان يو موي قدر ځما
ستا له محبته جارواته ځما دروغ دي   ولي خاوري نه شي په دا لار بشر ځما
واړه معشوقې د عاشقانو خبر اخلی   بې له تا چه نه اخلې يو دم خبر ځما
هيڅ اندوه مي نشته بې د ستا له جدائيه   نور اندوه به څه وي تر دغه بتر ځما
خوب د کور و کلي په نارو ځما برهم شه   څه چل دي چه نه شي ستا په زړه اثر ځما
کل واړه جهان که ما رحمان لره دلبر شي   چري دي دلبره بې تا بل دلبر ځما

هسي ياد يې هميشه مدام ځما   چه اوراد يې په هر صبح و شام ځما
هر کلام چه بې د ستا له ياده وکړم   سل توبې دي په هغه کلام ځما
بې له تا که زه آرام کړم په سل رنگه   نه شي نه شي په هيڅ رنگ آرام ځما
ننگ و نام که ستا په مينه له ما درومي   زار شه ستا تر ميني ننگ و نام ځما
چه قايم شوم په مقام د عاشقۍ   هير شه دلته واړه بل مقام ځما
څو د عشق په خمخانه ئې داخل نه کړم   پخته نه دي دغه عقل خام ځما
نن دي وقت دي که مي آه و فرياد اورې   څو چه خاوري نه دي هر اندام ځما
هزار جام و صراحی دې فلک مات کړه   څو به گرزي په دا دور جام ځما
زه رحمان به دا ناکام کوم تر کومه   وايه کله به حاصل شي کام ځما

چه هر چا ليدلي نه وي يار ځما   خير دي دا که وايی بد په کار ځما
هر هغه چه وي دلبر ځما ليدلي   نه به کا انشاءالله انکار ځما
سر ځما درگاه د هغه يار عزيز وي   بې له دې نه شته بله لار ځما
ما بې له عشقه بل څه څيز نه دي زده کړي   چه څه دي هم دا دي واړه کار ځما
خدای دي يو له بله هيڅوک آزار نه کا   اي دلبره ماخله ته آزار ځما
ياره ستا په جدايۍ او په ډير غم کښي   سيند د اوښو درومي په رخسار ځما
لوي هلک کړي همه واړه ستا خبريي   گفت و گو نشته بل څه په ديار ځما
زه رحمان به لاف په عشق څه وهمه   خود به ځان څرگند کا انتظار ځما

سر ځما سامان ځما ځار شه تر جانان ځما ځار شه تر جانان ځما سر ځما سامان ځما
ریان ځما نقصان ځما واړه د یار هجر دي واړه د یار هجر دي زیارن ځما نقصان ځما
مښک ځما زعفران ځما ستا د کوڅې خاورې دي ستا د کوڅې خاوري دي مښک ځما زعفران ځما
ګل ځما ریحان ځما ستا رخسار و زلفي دي ستا رخسار و زلفی دی ګل ځما ریحان ځما
فکر ځما توان ځما ستا په غم کښې نه رسي ستا په غم کښي نه رسي فکر ځما توان ځما
آه ځما افغان ځما هیڅ په تا اثر نه کا هیڅ په تا اثر نه کا آه ځما افغان ځما
زړه ځما چشمان ځما بې له تا هیڅ حال نه لري بې له تا هیڅ حال نه لري زړه ځما چشمان ځما
دا پیران شیخان ځما ستا په غم کښي نه رسي ستا په غم کښي نه رسي دا پیران شیخان ځما
باغ ځما بستان ځما بې تا میوه نه نیسي بې تا میوه نه نسي باغ ځما بستان ځما
وصل هم هجران ځما اې رحمانه خیر دي اې رحمانه خیر دي وصل هم هجران ځما

بادشاهی لري هر یو غلام د ستا د خاصانو په ځای ناست وي عام د ستا
پخته کله دی چه لاف د پختګۍ کا پختګان دي په دې خم کښي خام د ستا
خو هم همره ئې نظر په ننګ و نام وي چا چه نه وي اوریدلي نام د ستا
همیشه به له مقامه بې مقام وي هغه څوک چه لټوي مقام د ستا
چه په خپلو وینو ګل غوندي غرق نه وي و به نه ویني رخسار ګلفام د ستا
صبح و شام په هغو خلقو باندي یو وي چه آرزو لري هر صبح و شام د ستا
بل کلام ئې په زړه کله اثر کاندي چه تر غوږ ئې شي شیرین کلام د ستا
فراموش کاندی همه نوري مستۍ هر چه نوش کاندي باده په جام د ستا
دام د ستا د تورو زلفو عالم ګیر دي تنها نه یم نښتی زه په دام د ستا
زه رحمان دعا سلام په هغو وایم هر چه ما لره راوړي سلام ستا

هر چه وويني په سترگو روي د ستا   مخ ئې كوږ وي هميشه په سوي د ستا
بې دماغه په تر سر و تر مال تير شي   چه يې تير شي تر دماغه بوي د ستا
كه لوئي كړي څه بې ځايه خو ئې نه كړي   چه په دا رنگه قامت دي لوي د ستا
نو بهار دي عالم سير د بوستان كاندي   خداى و ما و نه بوستان كړ كوي د ستا
د عيسیٰ له دمه دم وهلي نشم   چه خوله بيرته شي په گفت و گوي د ستا
هم په دا مي له چشمانو رود بهيږي   چه يادېږي مي قامت دل جوي د ستا
هميشه ئې زړه په اور باندى سپند وي   و هغو ته چه څرگند شي خوي د ستا
د لړم لاشه ئې ما ته وي په زړه كښې   چه ئې نقش وي په زړه آبرو وي د ستا
و زنځير وته ئى څه لره را كاږې   ليونيو لره بس دي موي د ستا
و گړنگ وته پخپله ځان پرې باسي   چه و زړه وته پرې باسي روي د ستا
كه ته سل ځله ځما ئې زه د ستا يم   تلوني نه دي له ما جست و جوي د ستا
گل لنبه شه د بلبل په آه رحمانه!   نه گروهيږي يار په هاي و هوي د ستا

خوى كه په دا شان وي دل آزار ستا   څه ښادي به كاندي طلب گار ستا
حيف چه اوريدي شي ليدى نه شي   حسن و لطافت پرې وار ستا
بيا دوباره نه گوري و بل ته   هر چا چه ليدلي دي رخسار ستا
خداى زده چه ته يار د كوم يوه ئې   هر طرف ياران دي صد هزار ستا
ځاي د پښو ايښودو مونده نه شي   همره عاشقان دي په دربار ستا
بل به هسي نه وي كه خداى كاندي   ما غوندي خاكسار و هوادار ستا
بل گمان په ما باندي و مه كړه   عمر واړه زه و انتظار ستا
عشق له حُسنه حسن دي له عشق   ته نگار ځما يې زه نگار ستا
ته ځما مطلوب يې زه طالب يم   ته ځما طبيب يې زه بيمار ستا
ته كه تازه گل د نو بهار يې   زه يم عندليب په لاله زار ستا
جور دي كه جفا ده كه ستم دي   واړه مي منلي دي يک بار ستا
جور و جفا څوک په بها پلوري   زه يم د جورونو خريدار ستا
يو تار كه ضايع شي ستا د زلفو   ځان به صدقه كړه په هر تار ستا
سل ازميښتونه دي را وكړه   حيف دي چه لا نه شي اعتبار ستا
تير يم زه رحمان له هره كاره   اوس مي ملا تړلې ده په كار ستا

ستا په څير نه دي خوبان ليدلي ما
نه په غوږو چري اوريدلي ما

هيڅ وفا له عاشقانو سره نه كا
دلبران دي واړه ازمايلي ما

چه مي ستا و ښكلي مخ ته دي كتلي
بل يو مخ ته نه دي بيا كتلي ما

د زړه غولي مي نيولي ستا غمونو
نور غمونه نه دي له زړه ويستلي ما

چه مي كار د عاشقی په لاس كښي واخيست
دي له بله كاره لاس وكښلي ما

نور غمونه مي له زړه نه دي وتلي
ستا غمونه په كښي دي كرلي ما

زه رحمان بې ياره خوب و خندان نه كړم
بې ده نه ده خوب خندا پسندلي ما

چه اميد په عمارت د دې دنيا كا
د كاغذ په كشتي سير د دريا كا

د آسمان توسن هيچا نه دي تېرلي
څوک به څه زنگ سورلي د باد په شا كا

نه ليوه په آدميت آموخته كيږي
نه اميد د مروت شي له افلا كا

له فلكه د وفا اميد باطل دي
كله ديو له آدم زاد سره وفا كا

زمانه په اسلام كفر سمه گرزی
فرق د تور و د سپين كله نابينا كا

فما د دهر علامت په سترگو وليد
په هر دم هزار پيدا هزار فنا كا

هيڅ اميد مي د ايام په گردش نه شي
چه فرصت به په خپل دور و مارا كا

په خپل عمر به هيچا ليدلي نه وي
هغه چاري چه دي هر ساعت په ما كا

كه د گلو غنچه كيږدم په دستار كښي
شوم طالع مي هلته خار ځني پيدا كا

كه وزورو وته لاس كړم خاوري كيږي
كه د خاورو په آرزو شم استغنا كا

جدائي د خدای بلا شوه نه نتوانيږم
خوشي زړه مي په ديدن پسی ژړا كا

همره صبر دي عاشق څخه له كومه
چه د نن وعده موقوفه په فردا كا

كه د اور جامه را واغوندې دلبره
په نظر ځما جلوه لكه ديبا كا

په خپل عشق كښي كه څوک بد را باندي وايي
زه گمان كړم چه همه ځما ثنا كا

ملامت په عاشق ښائي دا دستور دي
چه روغ خلق په رنځور پوري خندا كا

عاشقي ننگ و ناموس دي وبله لري
په روښانه ورځ به څه رنگ څوک غلام كا

كه زه طمع كړم د گلو له طالع نه
ما عاجز لره د گل په ځاي خار را كا

كه زه ځان ژغورم په عشق كښي له عالمه
زمانه مي په جهان باندي رسوا كا

هميشه به په عالم كښي وي سرخ رويه
چه ثنا لكه بلبل د خپل آشنا كا

دا ځواب رحمان هغه كا چه دولت وي
كه دلبر د ديدن مي پياپي را كا

هر چه ستا کوخه ماوا کا   ځای ئې بر شي تر افلاک کا
ځان هاله ورته بادشاه شي   چه ئې ستا د درګدا کا
چه د ستا د درګدا شي   بادشاهئ وته نور شا کا
نظر بې د ستا له رویه   نه په ارض نه په سما کا
مینه بې د ستا له مخه   نه په دین نه په دنیا کا
ستا په مهر و محبت کښې   ځان جهان واړه فنا کا
د دنیا کورو وګړي   ستا په مینه کښې تالا کا
رضا ستا په رضا کیږدي   ترک خپله مدعا کا
و هر خوا ته چه ستا مخ شي   دي هم مخ په هغه خوا کا
چه له چا سره جفا کړي   له هغه سره جفا کا
که له چا سره وفا کړي   له هغه سره وفا کا
که په عمر چري خاندي   خوله تا سره خندا کا
که په عمر چري ژاړي   خو په تا پسې ژړا کا
که مطلب ئې د دیدار وي   ستا په ذکر مشغولا کا
د رښتینو مقام دا دي   که څوک مینه په رښتیا کا
عاشقان په عاشقي کښې   چه رحمان وایي هم دا کا

هسی نه چه ځما یار واړه جفا کا   صد چندان لکه جفا همره وفا کا
لکه زه چه په خپل یار باندي مین یم   یو په سله همره مینه یار په ما کا
زړه ئې وړي په احسان دي نه په جور   مجنون ځکه په لیلي پسي ژړا کا
درست جهان د خوبرویانو ناز بردار دي   نه یوازي دغه ناز په ما و تا کا
نه به ګوري رحمان څشکل هغه مخ ته   فرښتې چه ئې د حسن تماشا کا

هغه ژوي چه مین وي څه به خوب کا   چه فرهاد غوندي کوهکن وي څه به خوب کا
هر نفس د سړي تله دي له جهانه   چه ئې هر نفس رفتن وي څه به خوب کا
چه سبا له خپله یاره جدا کیږي   که د سلو شپو کړمن وي څه به خوب کا
عاشقي ده خدای له اوره پیدا کړې   چه په اور کښې ئې وطن وي څه به خوب کا
د رقیب له جوره خوب د عاشق نه شي   د هغو چه یار دښمن وي څه به خوب کا
خوب خندا په بې غمۍ کیږي رحمانه   هر چه تا غوندي غمجن وي څه به خوب کا

چه په سترگو کښي ئي خار وي څه به خوب کا   چه په زړه ئې غم د یار وي څه به خوب کا
خوب له یاره سره هم د عاشق نه شي   چه ئې یار په بل دیار وي څه به خوب کا
په دنیا کښي خوب هغه کا چه نادان وي   هغه ژوي چه هوښیار وي څه به خوب کا
کوم طالب مطلوب موندلي دي په خوب کښي   هغه څوک چه طلبگار وي څه به خوب کا
دیدار نه دي چا په پڅو سترگي کړي   چه مطلب د چا دیدار وي څه به خوب کا
بله لار د مرگ له لاري گرانه نشته   چه په خوا ئې هسي لار وي څه به خوب کا
هر نگاه د دلبرانو ذوالفقار دي   هر چه غوڅ په ذوالفقار وي څه به خوب کا
زه رحمان د یار بنده و خدمتگار یم   چه بنده و خدمتگار وي څه به خوب کا

هغه ژوی چه بې خدایه محبت کا   همگي واړه بې ځایه محبت کا
محبت بې خدایه واړه د زړه رنځ دي   که مدام له چنگ و نایه محبت کا
خر خاري ده چه ئې یو له بله کاندي   هر خود راي چه له خود رایه محبت کا
نتیجه ئې ریش کنده جامه پاره وي   آدم زاد چه له چارپایه محبت کا
هغه سراي لره به تله ور باندي گران وي   هر سړی چه له دې سرایه محبت کا
بلهوس به نه پتنگ و پروانه شی   د مگس په څیر له ورایه محبت کا
چه د تورو زلفو سوزیدي چا وشي   هغه کله له همایه محبت کا
رحمان ځکه د ریبار متابعت کا   چه رهروله رهنمایه محبت کا

اورنگ زیب چه آرایش د تخت و تاج کا   تخت و تاج به ئې مرگي تاخت و تاج کا
به جهان کښي به ئې پاتي ښه بد نوم شي   که دي چاري د کسریٰ او د حجاج کا
اوبه سترگو لره لاړې اور د زړه شه   څوک به څشکله ژوندون په دا مزاج کا
جدائي ځما په زړه کا هسي چاري   لکه باز چه په تارو او په دراج کا
ځما اوښي چه پیدا د زړه له ریم شوې   لکه اور چه له کبابه نم اخراج کا
زه غمجن د عید په جشن خبر نه شوم   که نور خلق هاي و هوي ته احتیاج کا
هر ناوک چه د قضا له شسته خیژي   زمانه د رحمان زړه ورته اماج کا

ورځ چه بده شي عاقل او دانا څه کا	چه قضا شي ورد و ښار حکما څه کا
مور و پلار خو نیک فرزند له خدایه غواړي	چه بد بخت شی ادې څه که بابا څه کا
یار له یاره په لوی لاس کله بېلېږیږیه ښیر و په دعا	چه لاس نه رسي یار څه که آشنا څه کا
څه شي کړوني خداي دي	چه خدای نه کا ښېرې څه که دعا څه کا
بخت په زور و په زر نه دي چا خپل کړي	په دا کار کښې ناتوان څه که توانا څه کا
ای رحمانه پتنگ عذر شه چه وسه	نور د شمع خندا څه که ژړا څه کا

د بې دردو همدمي به دي بې درد کا	د نامردو همدمي به دي نامرد کا
صحبت بې تاثیره نه دي دا حدیث دي	گنگو نمري هم په څیر د گنگو زرد کا
هر کالي چه څوک په زمکه باندي کیږدي	هغه زمکه ئې له جنسه د خپل گرد کا
په مجلس د ویر ژړلیو څوک ور مه شه	که صحیح که سلامت وي آه سرد کا
چه دوئی له میانه لري شي رحمانه	معشوقه عاشق پخپله ناز پرورد کا

که په گنج د شاهۍ فخر شهریار کا	عاشقان ئې د دلبرو په رخسار کا
خرقه پوشه په خرقه کښې دي موندلي	هغه خط چه په دنیا کښې دنیا دار کا
پتنگانو لره خدای ورکړه په اور کښې	هغه عیش چه ئې بلبلی په گلزار کا
نیک ساعت په بد بدل د هیچا مه شه	په وصال کښې غم د هجر ورد و ښار کا
نس د گور و د مور یو دي په معنیٰ کښې	خو په چا ئې تور لحد په چا بازار کا
د بېړۍ په ډوبیدو چه رب راضي شي	بیا ملاح د زړونو کله هلته کار کا
هغه مخ چه مادر زاد ښایسته نه وي	مشقت د مشاطې واړه مردار کا
یار د ناز له خوبه پاڅې پسي گرزي	چه فلک د عاشقانو بخت بیدار کا
نیمي شپې ئې یار تر سره پوري کښینې	لکه شمع چه څوک بله په مزار کا
د مستۍ د هوښیارۍ یون څرگند وي	په هر چا کښې چه څه وي هسي رفتار کا
د بلبلو نغمه زاغ کولي نشي	هر سرود آواز په طور د خپل کار کا
رحمان هسي بې وقوف سوداگر نه دي	چه د دین متاع بدله په دینا کا

که سړی د خپلي پوهي تقصیر نه کا   د خدای کړه به څوک په پوهه تغیر نه کا
خواه مخواه به د تقدیر شوی ور پیښ شي   که څوک هیچري نظر په تقدیر نه کا
د هغو چه بخت بیدار وي غم ئې نشته   که هیچري بیداري و شبگیر نه کا
دا له خپلي کم پوهۍ مونږه څه وایو   چه فلاني سړی تالاش و تدبیر نه کا
دلگیري او خوشحالي که په خپل لاس وي   په خپل لاس به خپسر هیڅوک دلگیر نه کا
معرفت د خدای څرگند دي په هر څه کښي   سترگي وخوره چه څوک همره نظیر نه کا
دا نفس په مثال برق صورت فانوس دي   برق به هیڅوک په فانوس کښي اسیر نه کا
د دنیا سړی همه واړه درماند دي   کوم بادشاه دي چه منت د وزیر نه کا
کوم واده کومه کوژدن ده په جهان کښي   چه فلک ئې و آخر وته ویر نه کا
په خوله هر یو سړی اسم د پیر اخلي   یاري څه پکار چه نغوته د پیر نه کا
دغه نښي د قیامت نه دي نور څه دي   چه د پلار ویل په زوي څه تاثیر نه کا
هسي چاري له ناصحه واقع کیږي   چه له شرمه ئې هیڅ غل وکا سیر نه کا
په مرده پسې تکبیر و کاروان شي   څوک گمان په ځان د هسي تکبیر نه کا
په دنیا پسې درست عمر زهیریږي   ځان یو دم د خدای دپاره زهیر نه کا
د عیال دپاره تیر تر سر و مال شي   دل جوئي په یوه ټوک د فقیر نه کا
رحمان گرم دي چه نارې د هجران اوري   و آشنا وته کاته په خیر خیر نه کا

چه امید په عمارت د دې جهان کا   لکه کرښه په اوبو هسي نشان کا
د اوبو په مخ د کرځي بقا نشته   په نابود باندی ناحق د بود گمان کا
نادانانو هسي دین په دنیا بایلو   لکه وړکي دُر بدل په پاره نان کا
د دنیا و دین نسبت و بله نه شي   اور اوبه سره استوگنه په څه شان کا
عشق د نفس له خاصیته میره دي   کالا سترگو به څوک څنگه په دهان کا
لکه کار د گوش و چشم سره بیل دي   هسي دین و دنیا حکم په ځان ځان کا
په پیرۍ کښي د ځوانۍ خیال دي هسي   لکه څوک چه د باغ سیر په خزان کا
بې درگاهه ئې بل ځاي د رحمان نشته   په سفر استوگنه څو مسافران کا

عاشقان د ناصحانو وینا نه کا　　مست هاتي د ماوتانو پروا نه کا
واړه جور د دې دهر مې قبول دي　　که خدای ما له خپله یاره جدا نه کا
چه د ګلو پریشاني شوه ور څرګنده　　غنچې سر په زانو کښېښود خندا نه کا
و سیلاب ته د ډنډوکي څه حاجت دي　　زړه چه ژاړي سترګي څه رنګ ژړا نه کا
دنیا کل په احمقانو ده ودانه　　دانا ځکه وابستګي د دنیا نه کا
چه ئې زړه وي په هوا پوري تړلي　　د حباب عمارت ځکه بقا نه کا
بې هنر دي چه څوک دین په دنیا پلوريي　　هنرمند سړی دا هسي سودا نه کا
که څوک وائي هوښیار کوم دي وایه دا دي　　چه بې خدایه نوره مینه په چا نه کا
ګدائي که ورپېښېږي ځاي ئې دا دي　　هر بادشاه چه دلجوئي د ګدا نه کا
چه بیدل ئې په یوه نګاه رغیږی　　څه انصاف دي چه دلبر ئې دوا نه کا
هر چه زړه ئې وي په یار باندي بایلوي　　نوره مینه په چا بې له آشنا نه کا
چه تر غوږ ئې وي وینا د آشنا شوې　　هغه غوږ هر ګز په نوره وینا نه کا
و به نه رسي د یار تر بلند بامه　　چه د زړه غولي روش په ژړا نه کا
زه رحمان د هغه یار په ژړا خوښ یم　　که اغیار مې خدای له میانه پیدا نه کا

زړه مې بې خپله نګاره آرام نه کا　　کامراني را څخه غواړي ناکام نه کا
بې ناکامه زیست محال دي په دنیا کښې　　د کوم آس په خوله کښي دخل لګام نه کا
د آسمان مانۍ به هم قرار نه وي　　مالک ځکه قصد د قصر و د بام نه کا
ګاه ئې کښینوي په تخت کله په خاورو　　زمانه رضا د هیچا مدام نه کا
بې له سروي چه آزاده خدای پیدا کړه　　ترکې ځکه و هیچا ته سلام نه کا
کوه و دشت هم د خزان له غمه ریږدي　　ځکه زرکه و چمن ته خرام نه کا
چا چه سر دي په سجده و یار ته ایښي　　دوباره له دې سجوده قیام نه کا
چه ئې کښېږد د یار په لوري لوښتې　　لکه بحر هسي درومي مقام نه کا
نشستن د عاشق نشته لکه شمعه　　څو صورت د عشق په اور کښې تمام نه کا
چه محظوظ وي په تش بوي د مهرویانو　　هغه فکر د بوسې د پیغام نه کا
چه لذت ئی د سرو شنډو وي موندلي　　نوره مینه د شرابو په جام نه کا
په هغو د لعلو لبو مې حرام دي　　څو دا نور لذت په خپل سر حرام نه کا
رحمان هسی و خپل یار ته بې حجت دي　　لکه عذر چه صاحب ته غلام نه کا

ځما اوښی چه دا هسي شست و شو کا   دا محنت واړه ځما د مخ آبرو کا
د عاشق د سینې چاک به ور څرګند شي   که څوک سر و خپل ګریوان وته فرو کا
تل ئې مخ وي تر خوبانو پوري وللي   عاشقي چه د چا اوښي په شیبو کا
د عشق اور چه شمع خود په سر قبول کړ   پروانه به څه حجت د ځان په سود کا
ګل څه نه وایي چه غرق په وینو ناست وي   بلبل څه لره بې ځایه ګفتګو کا
زه که مرګ غواړم بې یاره خو ګرم نه یم   جدائي سړی په ځان پوري به کوه کا
معشوقې په محنت نه دي چا موندلي   مګر خدای ئې په رحمان باندي پېرزو کا

څو یو ځله ئې تاراج په جفا نه کا   یار له یاره سره مهر و وفا نه کا
که ئې سر په بوسه ورکړم زه پوهیږم   چه قبول به دغه عجز ځما نه کا
چه په خپله رضا تللي مادر زاد وي   هغه هیچري د نورو رضا نه کا
څو ئې خپله مدعا حاصله نه وي   مهرویان په خوله د خضر سودا نه کا
که ئې سل ځله دعا کوم په عمر   ګوش و هوش د دعاګو په دعا نه کا
که آهو نه آتشین پسې وکاږم   لکه سروه له خزانه پروا نه کا
که رحمان په عاشقۍ کښي آرام غواړي   دا خو واړه ناروا که ناروا نه کا

ب

هسي مست یم ستا د شونډو په شراب   چه به نه وي بل دا هسي مست خراب
لاس د ستا په مینه اچوم و گل ته   لکه بوټي ته لاس اچوي غرقاب
دا سرخي و سفیدي ده ستا په مخ کښي   که ځما په مخ باران دي د سحاب
څه اثر به ځما اوښي په تا کاندي   لا تازه شي اور په اوښو د کباب
عاشقان دي سترگي روڼي کا په عشق کښي   دا خواب نه دي منزل گاه دي د سیلاب
ما چه خال د ستا د ورځو په میان ولید   نه بل هسي رنگ امام شته نه محراب
ښاپیرۍ چه لیدئ نه شي سبب دا دي   مخ د ستا له غمه نغاړي په حجاب
چه صباح شي ستا تر مخ پوري شرمیږي   ځکه زیست په توره شپه کاندي ماهتاب
حجاب واخله مخ کړه تور د هغو خلقو   چه تحسین کا ستا په دور د آفتاب
هسي نه چه زه دلبر و تا ته وایم   خداي دي تا لره درکړي دا خطاب
سستا د مخ په ورق باندي خط و خال دي   د مصحف په صحیفو باندي اعزاب
ستا د حسن حساب هیڅ را څخه نه شي   هم په دا چه بې حساب دي بې حساب
یو کتاب په سره بن کښي چا و نه کړ   بې رحمانه چه ئې وکړ دا کتاب

لاس مي وتړي د زلفو په طناب   بیا مي وسپاري د سترگو په قصاب
هسي آب ئې دي د دوو سترگو په تیغ کښي   چه بې سره په سر نه لري حباب
چه توسن د فلك زین کاندي له نازه   دا هلال ئې په ځاي راشي د رکاب
په درگاه ئې درویزه کاندي د حسن   کنډولی په لاس سپوږمۍ هم آفتاب
چه په یاد کښي مي سرې شونډي سپین رخسار دي   له چشمانو مي بهیږي سره شهاب
چه د مخ و آب و تاب ته ئې نظر کړم   راته هیڅ شي د گلونو آب و تاب
چي نسیم ئې د زلفینو را پیدا شي   درست مي ډوب کاندي په مښك و په گلاب
چه د سپي آواز ئې واورم هسي خوښ یم   لکه څوك په نغمه خوښ وي د رباب
ما وې مخ ئې گوندي وینم په خوب کښي   باري چري شي بې یاره خورد و خواب
په غزل کښي خو دوه بیته انتخاب وي   د رحمان تمام غزل دي انتخاب

هر مطرب چه غوږي تاو کا د رباب　　پـه دا تاو کښې ځما زړه کاندي کباب
چه سامع ئې په نغمه په ترانه شم　　ديوانه شم گريوان څيري مست خراب
هم ئې تار هم ئې گفتار هسي اثر کا　　چه هيڅوك ئې نه طاقت لري نه تاب
يو ئې ساز بل ئې آواز وي د لښتيو　　دريم شعر پرې آغاز کړي انتخاب
څلورم ئې يو ساقي د ځنگه کښيني　　چه مخزي ئې نه آفتاب وي نه مهتاب
دا څلور واړه فتنې په څلور کنجه　　او پنځم ئې صراحي د مي ناب
شپږم وقت د نو بهار اووم ځواني وي　　اتم شغل د کباب نهم رياب
چه دا همره آفتونه سره ټول شي　　ترو څوك څه رنگ ځني کاندي اجتناب
چه دا هسي دلبران پرې اثر نه کا　　يا به ديو يا به ديوار وي يا دواب
را څرگند به شي پرهيز د پرهيز کارو　　که قادر شي په شاهد و په شراب
زه رحمان له ريا زهده پناه غواړم　　د ريا زهد عذاب دي هم عتاب

ورقونه لټوم د هر مکتوب　　په کښې غواړم خال و خط د خپل محبوب
يا تنور دي يا دکان د آهنگرو　　چه په عشق کښې تصور کړم خپل قلوب
په خندا خندا ځان اچوي واورته　　خداي څوك مه کړه په حذبه د عشق مجذوب
زه چه غم د مهرويانو را په زړه کړم　　له دې غمه لاړ شي زړه را څخه ذوب
گوره عشق څه رنگ آسان کړه و عاشق ته　　دا مشکل مشقتونه د ايوب
په ژړا ژړا تر هسي حده راغئ　　چه ځان ړوند کړ په يوسف پسې يعقوب
عشق دي دا چه معشوقه شه و عاشق ته　　ښه رخسار د مهرويانو په اسلوب
هغه څه پوښتې له هجره له وصاله　　چه پخپله هم محب شي هم محبوب
چه نظر ئې له صورته په معنیٰ کړ　　و رحمان وته يکسان شو زشت و خوب

چه نظر کړم په قسمت او په نصیب   راته هیڅ شي خپل تالاش و خپل ترتیب
مگر خود پخپله خداي د چا طبیب شي   گڼه نشته په جهان کښې بل طبیب
را څرگند دي سود و زیان د رقیبانو   که خداي دي نه کاندي خپل یار د چا رقیب
چه خپل یار د چا طبیب شي مثال دا دي   لکه څوك چه په وطن کښې شي غریب
چه غریب شي په وطن کښې فرق ئې نه وي   که فرسنگ ئې وي تر میانه که جریب
ما په عشق کښې هیڅ حاصل نه کړه بي غمه   هر چه وایي واړه ښه وایي ادیب
دښمن هم د سړي کله کله دوست شي   دوستي نه کا د رحمان سره حبیب

زه په سل رنگه راغب   ته په سل رنگه غایب
دا به څه رنگ شي دلبره   چه زه مست یم ته تایب
که له جوره دي فریاد کړم   دا هم نه دي مناسب
که څه وایم نه مي رسي   زه مغلوب یم ته غالب
څه سیالي برابري ده   د مطلوب او د طالب
دا ستا مهر محبت کړ   خداي په ما باندي واجب
درد و غم دي همره نه دي   چه ئې وکښم په کاتب
جدائي ده ډیره سخته   د ارواح او د قالب
چه مجنون په ځانکندن شه   زه ئې پریښودم نایب
وصیت ئې راته وکړ   په څو رنگه عجایب
چه روزي دي شه رحمانه   ځما واړه مراتب

ت

که مي وشي له دلبره ملاقات   بيا به نه ځم له دې دره په حيات
پس له دې مي دي استوگنه خداي نصيب کا   په دا در کښې که حيات وي که ممات
ښائي دا که زه خپل يار وته سجده کړم   هغه يار ځما قبله دي د حاجات
د خپل يار تر لعلو لبو به ئې ځار کړم   که شکري وي که قند وي که نبات
دا ځما د يار جلوه ده چه ليده شي   لکه نمر په صومعه و سومنات
تر ما لا په دلبرانو ډېر مين دي   چه خبري کړي د کشف و کرامات
د ريا له زاهدي ځما توبه ده   چه ئې کاندي حوك په رسم و په عادات
په ورځ پند و نصيحت وايي و بل ته   په شپه ناست وي د مغان په خرابات
دين ئې دام وي د دنيا په لار کښې اېښي   پرې را اړوي وحشيان د مخلوقات
د هغو په لور ئې سترگي وي ختلي   چه په لاس ئې سر سايه وي يا زکوات
زه رحمان له هسي اهله پناه غواړم   هر چه لاف کا په خلاف د مقامات

آفرين د عاشقانو په همت   چه په عشق کښې يك انداز وي يك جهت
نه ئې هيچري تغيير و نه تبديل وي   که تمام جهان پرې وايي ملامت
که ځوك سل نصيحتونه ورته کاندي   غوږ ئې نه وي د هيچا په نصيحت
چه په يار پسې تر ځان و جهان تير شي   ځوك کولي شي دا هسي مشقت
که تمام عمر ئې يار په سترگو ناست وي   تمام عمر ورته ښکاري يو ساعت
که يو دم شي هغه يار ور څخه لري   هغه دم شي ورته عمر د قيامت
که دوزخ لره د يار په مينه درومي   دوزخ هم ورته جلوه کا د جنت
د عشق لار د توکل په پښو غوځيږي   نه په پښو د رياضت و ديانت
په تالاش او په تدبير کله مونده شي   چه موقوف وي هغه کار په عنايت
د عاشق خاطر له غيره پاکيزه دي   د درياب په مخ کښې نه وي نجاست
خداي چه زړه د طالب کاڼي کړ رحمانه   کاڼي پريوت د طالب په عمارت

ث

چه ویلي مي له تا دي دا حدیث سر نامه د هر انشا دي دا حدیث
چه آغاز مي کړ په مدحه د خوبانو ځکه گنج بې بهار دي دا حدیث
په ثنا د دل پسندو دلرباوُ دل پسند و دل ربا دي دا حدیث
لکه باد د صبحدم چه غنچه وا کا هسي رنگه دلکشا دي دا حدیث
چه اوصاف مي د سرو شنډو په کښي راوړه خوږ تر قند و تر حلوا دي دا حدیث
نه پوهیږم چه اوبه دي د حیاتو که نفس د مسیحا دي دا حدیث
د غونډ ژبو شاعرانو د خولې نه دي ځکه هسي رنگ صفا دي دا حدیث
ستا و مخ ته که څوك شمس و قمر وایي دروغ نه دي په رښتیا دي دا حدیث
که څوك وایي چه چا کړي دا حدیث دي رحمان وایي چه ځما دي دا حدیث

د وصال شپه مي بدله په بیلتون شوه الغیاث د قیامت خواري را پیښه په ژوندون شوه الغیاث
ما لا طمع د وصال د نعمتونو ترې کوله نا گهان پیاله نسکوره د گرودن شوه الغیاث
هغه چار چه مي په لاس وه زه پرې نه ومه پوهیدلي اوس چه پوه شوم له اختیار مي بیرون شوه الغیاث
د وصال په طمع طوق د جدائۍ شه را په غاړه هغه طمع چه ځما وه اوس طاعون شوه الغیاث
په حکمت په عقل پیتې د عشق څوك اخستي نه شي په دا کار کښي ما ته ملا د افلاطون شوه الغیاث
ما رحمان د یار وصال په آسانۍ موندلي نه دي زرد روئي مي سر خروئي په جگر خون سوه الغیاث

یار یاري را سره نه که الغیاث نه ئې ترس شي نه ئې کرکه الغیاث
سرو و مال واړه ځما و دل آرام ته نه ارزیږي په کنجکه الغیاث
په حملو حملو مي زړه وړي نه پوهیږم آفریدۍ ده که ختکه الغیاث
خو چه را کاږي چوگان په مخ د زلفو کوي ځما دا خراب زړه که الغیاث
بیلتانه ئې پیښاور راته تنور کړ له خیبره تر اټکه الغیاث
هیڅ سبب ئې موندی نه شي جفا کارندي نه پوهیږم چه په څه که الغیاث
په اخلاص و په راستۍ ورته ولاړ یم یار جفا همره په څه که الغیاث
سل خبري که له صدقه ورته وکړم یار یوه را سره نه که الغیاث
چه مي ویني له رقیبه سره خاندي په ژړا مي لیمه سره که الغیاث
زه رحمان مدام د یار په زما دروممم یار په خپله رضا تله که الغیاث

ج

چه برهم کا عاشقي د چا مزاج حکيمان ئې درمانده شي په علاج
په آشنا پسې تل ژاړي په دوه سترګو د اوبو په ځاي خوناب کاندي اخراج
دواړه لاس ئې وي له دواړو کونو وللي ډوب وي تل د عاشقۍ په امواج
په هغو کښې چه څه بوي د عاشقۍ وي په کښې نه وي بوي د رسم و د رواج
ابراهيم ادهم څه هسي نادان نه وُ چه نظر ئې يا په تخت و يا په تاج
مجنون هسي رنګ مين په ليلي نه وُ چه په نورو ئې موقوف و احتياج
ليونتوب له ليونو ته تلوني نه دي که ئې راج په خونه ورشي که تاراج
که ئې سر لکه منصور غوندي په دار شي دغه دار دي و رحمان وته معراج

ح

په طلب د ماهرويانو سرگردان دي ځما روح   لکه باد د گل په بوي پسې پريشان دي ځما روح
ستا د حسن و آفتاب ته چه سپارلي ځان شبنم دي   لکه صبح د ژړا په ځاي خندان دي ځما روح
چه مي ستا د جمال عکس دي ليدلي په خپل ځان کښي   هم په دا د آينې په څير حيران دي ځما روح
ستا د مخ د آئينې له برکته ځما جانه   هميشه لکه طوطي هسي گويان دي ځما روح
لکه رنگ د ميو نابو چه ليده شي په ښيښه کښي   هسي رنگ په ضعيف تن کښي نمايان دي ځما روح
منتظر يم د وصال و گلستان ته تل تر تله   سر تر پايه د شبنم په څير چشمان دي ځما روح
چه حاصل مي له حسنه روښنائي شوه په طلب کښي   شپه و ورځ لکه آفتاب په لار روان دي ځما روح
ستاه په زلفو په رخسار پسي رحمان شه بې وطنه   مسافر د هندوستان و خراسان دي ځما روح

ستا وصال دي را بخښلي ځما روح   ستا هجران دي را پرودلي ځما روح
ستا په مخ پسې مي درست وجود راهي شه   له صورته دي وتلي ځما روح
چه هر گز مَلَكُ الَموُت پرې نه پوهيږي   هسي شان دي تا وکښلي ځما روح
ځان ئې هسي ستا په مينه پسې ورك کړ   چه هيچا نه دي موندلي ځما روح
که وي هم به تا څخه وي که خداي کاندي   نه دي بله خوا ته تللي ځما روح
بلبل نه دي دا چه الوزي په گلو   ستا په لور دي الوتلي ځما روح
چه ئې خاوري کړ صورت د ستا په در کښي   سر تر عرشه دي وکښلي ځما روح
ته ئې پيژنې چه څه دي يا څه نه دي   نور چا نه دي پيژاندلي ځما روح
زه رحمان له خپله ياره خبر نه يم   چه ئې خ څه شان دي کوتلي ځما روح

خ

چه پیدا شو ستا چشمان دا هسي شوخ
نور به نه وي مردمان دا هسي شوخ
کج زلفان کج ابروان لکه چه ستا دي
نه لړم شته نه ماران دا هسي شوخ
ډیر غمونه شوخ شوخ سته په جهان کښي
ولي نه لکه هجران دا هسي شوخ
مگر د یو وي چه بې غمه وي په هجران کښي
گڼه نه به وي انسان دا هسي شوخ
دا فتنې او فسادونه به وو چري
که پیدا نه وي آسمان دا هسي شوخ
د آشنا له غمه زړه د آشنا نه چوي
آفریده کړ خداي جهان دا هسي شوخ
چه یوسف ئې د دنیا په متاع ورکړ
پیدا مه شه بل کاروان دا هسي شوخ
چه بوسه له یاره غواړي بې ادبه
خداي دي نه کاندي رحمان دا هسي شوخ

کله شو لا کله خریدار یم ستا د مخ
تیر تیر سر ما له په بازار یم ستا د مخ
بې د ستا له مخه نور مي هیڅ په مخ کښي نشته
هسي رنگ نتلي په ناتار یم ستا د مخ
هیڅ په سترگو نه وینم دا خپل صورت چه کوم دي
ډوب تر هسي حده په انوار یم ستا د مخ
درد و آه کاږم بهانه د تماکو کړم
سوي لوغړن مدام په نار یم ستا د مخ
نورو کړي واړه همگي د دنیا کار کا
زه همیشه غرق په انتظار یم ستا د مخ
شکر چه ئې خلاص کړم د نور خلقو له مینه
سر په سجده ایښي منت بار یم ستا د مخ
هره خوا چه درومم زه رحمان د زړه په سیل
بل مطلب مي نشته طلبگار یم ستا د مخ

ما سحر سبا لیدلي وُ د چا مخ
چه مي درسته ورځ و نه لیده دا ستا مخ
دا خو مخ ځما و تا وته خداي هیڅ کړ
گڼه هر یو آشنا گوري د آشنا مخ
ډیر مخونه د جفا دي را څرگند کړه
لا به کله را څرگند کړې د وفا مخ
څو د مرگ په تماچه اوښتي نه دي
اوښتوني له تا مه گڼه ځما مخ
زه په تا پسې راغلي په دا مخ یم
که ته نه وي ما به څه کول په دا مخ
ما به څه لره په تا پسې ژړا کړه
که موندي شوي بل د ستا په څیر زیبا مخ
د رقیب طمع مي نه وه ستا په در کښي
په جنت کښي دي راښود د بلا مخ
زه به څه رنگ د رقیب و مخ ته گورم
کله اهل سنت گوري د ترسا مخ
د چکنا چکنۍ بیلتون په نیمه شپه وي
ستا ځما په حال غماز شه د صباح مخ
رحمان ستا په مخ دا ورانه دنیا گوري
خداي بې تا ور څرگند مه کړه د دنیا مخ

د

پادشاهانو که قصرونه کړل آباد ما د عشق عمارتونه کړل بنیاد
نوم د کوم یوه بادشاه هسي یادیږي لکه نوم دي د مجنون او د فرهاد
عشق عاشق لره یو هسي پیر استاد دي چه به نه وي بل دا هسي پیر استاد
دغه واړه کرامت د عاشقۍ دي چه څوك غوث کاندي څوك قطب څوك اوتاد
د دنیا چاري همه واړه فاني دي څوك به څه کا په دا چارو اعتماد
لکه سوري چه د نمر په مخ کښي گرزي نه استوگنه چرته کاندي نه استاد
هیڅ وفا ئې له هیچا سره و نه کړه که جمشید وُ که بهمن وُ که قباد
که جمشید وُ که بهمن که کی قباد وُ که نمرود وُ که فرعون وُ که شداد
رسولي ئې تر مراده هیڅوك نه دي همه واړه هسي پاتي شول نامراد
نه چا ختم نه دعا وریپسي وکړل که ئې آل که ئې عیال و که اولاد
زه رحمان د زمانې له جوره درومم خپل صاحب لره په داد و په فریاد

زه که لافي د وفا کړمه هر چند هغه یار مي باور نه کړي په سوگند
زه بې یاره هسي زیست کړم په جهان کښي لکه زیست وي په مجمر کښي د سپند
آبرو ئې د طالبانو خپل مطلب وي آبرو ئې د غلامانو خپل خاوند
لکه یار مي سر بلند دي په جهان کښي په تاثیر ئې هسي زه یم سر بلند
لکه یار چه مي څرگند دي په جهان کښي زه هم هسي په داد ور یم څرگند
چه مي مدحه د خوبانو کړه آغازه هر کلام مي د لپذیر شه دل پسند
لکه خوند لري ځما خوږې خبري په شکرو کښي هم نشته هسي خوند
هغه قند چه خداي ځما په خوله کښي کښیښود حلوایانو څخه نشته هسي قند
لکه زه چه سخندان و هنرمند یم بل به نه وي سخندان و هنرمند
په اشعار کښي قوتناك لکه زمري یم ولي نه یم د زمري په څیر گزند
هم په مدح و هم په هجو ښه پوهیږم ولي نه یم په دا چارو ډیر خورسند
بې له عشقه که مي عیب که مي هنر دي ما غوڅ کړي دي له ځانه بل پیوند
زه عاشق یم سروکار مي دي له عشقه نه خلیل نه دوادزي یم نه مهمند
چه و ما ته نصیحت کا څوك په عشق کښي گویا پلار ته نصیحت کاندي فرزند
هر سړی چه آئینه په لاس کښي خاندي گویا کاندي په خپل ځان پوري ریشخند
رنگ ریزان دي اول خپله ږیره رنگ کا بیا هاله دي و رحمان ته وایي پند

که قاصد یې د مقصود   آواره کړه زیان و سود
هر چه درشي ستا په وړاندي   واړه وګڼه بهبود
هر چه دي سوي له خدایه   واړه وګڼه نابود
رضا پاسله و قضا ته   مدام خوښ اوسه خشنود
و هستۍ وته جلوه کا   له که ابر هسي دود
ته و ځان وته نظر کړه   چه قبول یې که مردود
نندارچي د خپل صورت شه   چه مسلم یې که جهود
امتي د ابراهیم شه   تابع مه شه د نمرود
د غفلت له خوبه پاڅه   څو به اوسې خواب آلود
مقید و مشغول اوسه   په دعاو په درود
آسمان طوره په رکوع شه   زمین طوره په سجود
ټول اشیا د خداي ثنا کا   په نغمه لکه داوود
که بیدار شې خود به واورې   په هر لوري دا سرود
که ایاز غوندي بنده شې   نور به نازکړې په محمود
ټول اسباب د ښو د بدو   مهیا دي هم موجود
که دانا یې و بله بیل کړه   فرموده و نافرمود
څو سپند نه شې په اورکښې   نه وي خوند د بوي دعود
ځان له خبشه پاکیزه کړه   لکه بحر نامعدود
هلاك ځکه شي رحمانه   چه پاك نه شي دا وجود
رحمان بې د یار له ذکره   نه زده بل ګفت و شنود

ډ

چه مي يار وليد په سيمه د اعيار ګډ   له غيرته مي ليمه شو په خونبار ګډ
دغه حق د بلبالنو په جانب دي   خداي دي نه کا مښګيرك په لاله زار ګډ
زه په وصل کښي هجران هسي پيځمه   لکه ځوك چه خالي لاس وي په بازار ګډ
په اميدو د زلفو ونښتم په دام کښي   روهيلي وم ساده دل په هندو بار ګډ
د ديدن په ګدائي کښي مي ننګ نه شي   درويزګر يم د بدانو په بازار ګډ
د وفا د ګلو پاڼي په کښي نشته   کاشکي مه وي د دې دهر په ګلزار ګډ
زړه مي بې له خپل نګاره آرام نه کا   که هر ځو ئې کړم په نفس و په نګار ګډ
که پخوا تر آشنائي بيلتون ليده شوي   هيڅ بنده به د خداي نه وُ په دا کار ګډ
زه رحمان ئې د فردوس له غمه خلاص کړم   که په کلي په کوڅه شوم د خپل يار ګډ

ر

همره اوښي مي بهيږي په رخسار چه غرقاب مي هم گريوان دي هم کنار
هغه يار مي هسي ناست د زړه په سر دي لکه ايښي د چا گل وي په دستار
که څوك وايي چه مار کله په کټ خيږي زه خوړلي يم په کټ د زلفو مار
خود يار بيماري سترگي خداي خوني کړي گڼه خون کله کولي شي بيمار
که په دار شم زه د يار له لاسه خوښ يم سروقد دي ځما يار ځما دلدار
بس کړه دا چه زه پهار پسي غوڅ غوڅ يم خداي دي نه کړي لکه زه يم هسي يار
همره جور لکه يار چه ما سره کا ياد مي نه دي همره جور د اغيار
دلبران کوډي جادو وکړي زړونه اخلي هغه وايه چه بې کوډو وي دلدار
چه د زړونو له نمانځلو بې پروا دي تروکه زړه د سړي يو سي څه پکار
په گريوان ئې تل د اوښو باران ووري نه ورکيږي د رحمان د زړه غبار

چه دي زړه پوري تړلي استوار دا جهان دي د نيکه دي که د پلار
ته خپل پلار و نيکه وگوره چه څه شول هسي ستا دي هم په دوي پسې رفتار
تل وړنبي د ورستي پل دي پرې تيريږي کړي نه دي چا په پله باندي قرار
هسي نه چه زه يوازي تا ته وايم راغله لاړه ستا په طور صد هزار
دعوي مه کړه په ناحق به ئې خپل نه کړې پردی ښهر پردی ملك پردی ديار
چه استوگڼه په پردي وطن کښې کاندي هغه نه لري د هيڅ واك و اختيار
که هزار قسمه وخوري په يو کار کښې نه کا څوك په مسافرو اعتبار
چه سبا شگفته کيږي ماښام رژي څه اميد دي په گلونو د گلزار
که دي ورور که دي عزيز وي که دي يار وي مه ئې ورور مه ئې عزيز گڼه مه يار
چه پيدا شي همگي واړه فنا شي اې رحمانه دا جهان دي دا ئې کار

څو جفا قبوله نه کړې د اغيار و به نه وينې په سترګو مخ د يار
چه اول ئې خار زرغون شي په پهلو کښي عنچه هله شګفته شي په ګلزار
جنت چا په رضايت مونډلي نه دي ولي بويه هر بنده لره خپل کار
که مونده شوي خوشخولي په خوشبوئي کښي پروت به نه وُ په چندن باندي ښامار
آب تر لعلو د لاله ګلونو ډير دي بخت دي دا چه څوك عزيز کاندي څوك خوار
هسي زيب کا په بياض د رحمان شعر لکه زلفي د خوبانو په رخسار

څوك دي را کاندي قسم په کردګار که درم لرم په کور کښي يا دينار
زه دينار و درم نه لرم په کون کښي ولي نور عالم مي بولي دنيا دار
هم په دا چه نه له ځايه چرته خوځم نه د هيڅ يوه مخلوق يم منت بار
نه مي ښکته ملك ليدلي دي نه پورته خبر نه يم په يمين و په يسار
آب و خور لکه آسيا په ځاي را رسي په خپل کور کښي مي سکون دي هم رفتار
لکه ونه مستقيم په خپل مکان يم که خزان را باندي راشي که بهار
توکل مي لاس پسې سره کړه په نکريزو چه په ځاي ئې کښينولي يم قرار
چه ځما په باب کښي کښلي دي را رسي که رحمت دي که زحمت دي وار په وار
چه هژده هزار قومونه ئې پلار کړل مربّي مي دي هغه پروردګار
کار همه په اراده د خداي موقوف دي هيڅ موقوف نه دي د چا په انتظار
غم به هيچري و نه کا په دنيا کښي که څه کيږي د رحمان په اختيار

که د عشق لاره اغزنه وي هر ګور د عاشق په پښو ځپلۍ دي داور
که ديدن د يار مونده په انتظار شي ځما سترګي دي شبنم غوندي ځاور
تيغ د اسپنو محتاج د نرم آب دي قرب و حلم يو په سل دي زيات په زور
له لوئي سر کشۍ ځما توبه ده خداي څوك مه کړه د آسمان په څير نسکور
خداي زده څه سودا به پيښه په بازار شي د بازار خبري نه شي په خپل کور
دا همه واړه عاشق لره پيدا دي که تهمت که ملامت دي که پيغور
جفا ناز وجور و کبر د خوبانو ما په ځان دي قبول کړي لکه پور
راحت بې زحمته نه دي چا مونډلي غم ښادي د دې دهر خور و ورور
رحمان هسي په خپل يار پسې غوخ غوخ يم لکه غوخ په خپل اولاد وي پلار و مور

دا څه مخ دي منور چه هم شمس دي هم قمر
دا څه زلفي دي مښکیني چه هم مښك دي هم عنبر
دا څه پیوسته ابرو دي چه هم نیش دي هم نشتر
دا څه سترگي دي قاتلي چه هم سیف دي هم خنجر
دا څه شونډي دي مي گوني چه هم مي دي هم شکر
دا څه سپین سپیخلي غاښ دي چه هم در دي هم گوهر
دا څه سیب زنخدان دي چه هم سیم دي هم ثمر
دا څه قد و څه قامت دي چه هم گل دي هم عرعر
دا څه ملا ده باریك وضعه چه هم موم دي هم کمر
دا څه زړه دي د خوبانو چه هم موم دي هم حجر
دا څه یار دي نه پوهیږم چه هم دل دي هم دلبر
دا څه بت دي ځما ربه چه هم بت دي هم بشر
دا څه شعر دي رحمانه چه هم گنج دي هم هنر

دغه یار دي دا اغیار دغه گل دي دغه خار
دغه گل دي دغه خار دا منصور دي دغه دار
دا رقیب دي دا حبیب دغه گنج دي دغه مار
دغه عشق دي دغه عقل دغه غم دي دا غمخوار
دا هجران دي دا وصال دا خزان دي دا بهار
دا طاعت دا معصیت دي دغه نور دي دغه نار
دا عالم دي دا جاهل دا خفته دي دا بیدار
دا رحمان دي دا جانان دا طبیب دي دا بیمار

هر چه نه وي خوار و زار په طلب د خپل دلدار
تر پړوني صدقه شه د هغه عاشق دستار
هزار حیف دي هزار حیف دي هزار څه لا صد هزار
چه عاشق په عاشقی کښي نه حلال وي نه مردار
نه پتنگ د خپل څراغ وي نه بلبل د خپل گلذار
نه مجنون غوندي رسوا وي نه منصور غوندي په دار
دواړه نه کیږي رحمانه یا به یار شي یا بیزار

هسي تله کاندي و ګور ته ياران زر زر لکه تله کاندي خپل کور ته کاروان زر زر
هسي زر زر مرګ په مونږ شتابي کا لکه لو د پاخه کښت کا دهقان زر زر
هسي زر زر دا دنيا و بله اوړي لکه اوړي و بله ريګ روان زر زر
هسي زر زر صورتونه دي نړيږي لکه رژي لاله زار په خزان زر زر
هسي زر زر دا شيرين عمر تيريږي لکه بحر چه بهيږي روان زر زر
هسي زر زر ځنبول د بڼو نه وي لکه درومي له جهانه رحمان زر زر

چه په زور ور سره نه ئې برابر د هغو تر څنګه مه کښينه زړه ور
زورآور اور و اوبه دي فهم وکړه چه ډوب نه شې يا و نه سيځې بشر
زندګي که بې اوبو بې اوره نه شي تل هم نه دي هيڅا اينښي په ټټر
خداي ور مه وله سيلاب د چا په خونه که په قطع هم اوبه وي د کوثر
و دي نه لګيږي اور په کور د هيچا که روڼا ئې وي د شمس و د قمر
چه ئې درست صورت غلبيل شي په اغزيو وخوړ مه شه د هغې ونې ثمر
د هغه ديوال په سوري څوك کښې مه نه چه ولاړ وي لکه زوړند چاو د کمر
چه په ګيډه دي څوخيږي مخ ئې ورك شه که د سرو زرو چاړه وي يا خنجر
ناکرده سودونه ډير دي په جهان کښې سود هغه دي چه د خير وي نه د شر
و اوبو ته اچاوه نه شي ځان خوړ دي ګڼه ډير دي په درياب کښې در ګوهر
چة له آب و له حرمته سره نه وي خداي ور مه کړه و چا هسي سيم و زر
زور آور که رسوي و چا ته فيض له دې فيضه سره وګڼه ضرر
په ياری د زور آور و غلط مه شه مګر دا چه تر ده ته ئې زورآور
په هر وقت چه ته غالب و دي مغلوب وي ترو هاله ئې قدمونه ږده په سر
يا خو دا چه ته قدم ئې په در نه ږدې دغه پسه ئې ځان وګڼه پدر
چه هنر کښې ياري د زور آوارو زه رحمان کومه بول په دا هنر

پورته بدر را ښكاره شه ښكته نمر — ښكته پورته واړه مخ دي د دلبر
نمر سپوږمي مي په پالنگ د پاسه زغړي — چه مي يار په بالښت ولگوي سر
په سرو سپينو درو لعلو ئې غوړ ډك شي — چه مي غوړ كاندي د اوښو په در در
چه دي ووينم په مخ مي اوښي درومي — لكه موم چه په آفتاب شي برابر
بل مذكور د سخنگويو سترگو نه زده — بې له دې ذكره چه اللّٰهُ اكبر
په شرابو كښي خوند نشته د شكرو — د يار شونډې هم شراب دي هم شكر
كه سل ځله پټ تر شونډو لاندي خاندي — نه پټيږي آب د لعل و د گوهر
دا خو ما لره خداي را كړ گڼه نشته — هسي بت په بتخانه كښي د آذر
پس له دې به ئې په نام د ملَكَ بولم — هم په دا چه نشته دا رنگه بشر
كه رحمان صاحب نظر باله شي ښائې — چه مدام د يار په مخ لري نظر

تل به نه وي شگفته گلزار د عمر — نه به جوړ وي هميشه بازار د عمر
لكه سيند د اباسيند په غورزي درومي — هسي يون دي په تلوار تلوار د عمر
لكه برق چه مخ ځرگند كاندي بيا نه وي — هسي تيز دي بې سكون رفتار د عمر
سر كشي لري تر هسي حده پوري — چه نيوى نه شي هيڅوك مهار د عمر
چه سمند ئې نه جلب لري نه واگي — خود به پريوزي عاقبت شهوار د عمر
په ساعت د سلو كالو ياري پرې كا — بې وفا په هسي رنگ دي يار د عمر
خپل صورت به د حباب په كمتر گوري — كه څوك وكاندي په زړه كښي شمار د عمر
نه له كوره چرته ځمه نه سفر كړم — بې سفر مي غوڅيږي لار د عمر
عاقبت به د اجل په مقراض غوڅ شي — پيوسته به مدام نه وي تار د عمر
بيا ئې وار په دا دنيا نشته رحمانه — په هر چا باندي چه تير شي وار د عمر

زه تیر شوي یم تر سر — په طلب د خپل دلبر
څو ژوندي یم په دنیا کښې — پرې به نه ږدم دغه در
د آشنا په طلب گرزم — وچې شونډې لیمه تر
یو قدم مې دي په بحر — بل قدم مې دي پر بر
دواړه لاس مې دي نیولي — هم په شام هم په سحر
مناجات مې دي و خداي ته — که ئې ووینم بشر
همیشه له خپله بخته — گله مند یم مرور
چه په ما ئې پیرزو نه کړ — د خوبانو یو نظر
هم ئې و نه ښوده ما ته — بې له عشقه بل هنر
عاشقي مې رب رسوا کړه — په جهان کښې لکه نمر
نصیحت را باندي نه کا — لکه موي همره اثر
واوره غوړ باسه ناصحه — کوتاه وایم مختصر
په مولیٰ مې دي سوگند وي — هم په روح د پیغمبر
چاوا ته مې بیرته نشته — چه عالم شه را خبر
تر نینه به ئې ځار کړم — که مې سیم دي که مې زر
که مې سیم دي که مې زر دي — که مې در که مې گوهر
زه رحمان تر هر څه تیر یم — تیر به نه شم تر دلبر

په بزرگۍ د هغه پاك پرودگار — موقوف مه شه په سړي د سړي کار
په سړي چه د سړي غرض موقوف شي — نور بې آب و بې حرمته شي روزگار
احتیاج هسي بلا ده په جهان کښې — چه پلار زوي کا د زوي زوي پلار
په ساعت کښې گدا شاه شاه گدا کا — دا فلك ځکه باله شي کج رفتار
چه همه عمر ئې تاج وي په سر ایښې — ور په سر کاندي گیډي د خس و خار
چه قادر نه په درم و په دینار وي — په هغو باندي گنجونه کا انبار
زماني د رحمان زړه دي کباب کړي — له احواله ئې څوك نه دي خبردار

پس له مرگه که څوك ارت غواړي خپل کور   که حق وایم همره ارت دي بویه کور
تر ځان زیاته کمه چار څه پکار نه ده   ځان په لویشت کړه چه دي څو دي اوږده سور
چه جامه د چا کوتاه شي یا اوږده شي   ورکاوه شي هنرمند لره پیغور
هر سړي چه په حساب کښې تیر و بیر شي   ملامت پرې وایه کیږي لور په لور
چه لائق د ملامت او د تهمت شي   ځاي لري که بې عزت شي هم سر تور
چه عزت حرمت ئې نه وي په جهان کښې   هغه هسي ژوندون وسوزه په اور
بې عزت سړي به خوښ د هیچا نه وي   مگر هسي بې عزت وي ځني نور
خپل مجلس ئې تر جمله مجلسو خوښ وي   په هر ځاي چه سره جمع شي خمسور
هر هم جنس د خپل هم جنس سره جوړ وي   زیب کا هره کشیده په خپل انځور
نا بینا په خپله سیمه کښې بینا وي   بینایان په پردي ملك شي کر و کور
درست صورت د یوه نوك په درد درد مند سي   وران شي ښهر د یوه سړي په تور
چه یو غاښ په خوله کښې زوړند شي یا ووزي   درسته خوله پرې بد نمایه شي هر کور
یو سړي چه په کوړمه کښې د چا بد شي   واړه بد شي که پنځه وي که څلور
بد کرداره زوي پیدا مه شه له موره   حبطه کاندي ناموس د پلار و مور
هر څوك خپله خوشنو دي له خدایه غواړي   باري نه شي دغه کار په زر و زور
خداي په خپل قدرت څوك لوي و څوك هلك کړه   نه چه هر یو ښهر ډهلي شه یا لاهور
د چا تاج زرین په سر تر ملا خنجر وي   د چا پنډ په سر په ملا ټونبلي لور
څوك په آس د پاسه سور وي توغ دوړاندي   څوك ږیر کلي گرزاوه شي په خره سور
د تنگو پورونه هر څوك و بله کاندي   بخت هیچا ور کړي نه دي چا له پور
اې رحمانه د خداي نوم به چا وا نه خست   که د خداي چاري په پلار شوي یا په مور

پــــه نـــــظـــــر د بــــې بـــــصـــــر   لـــــکـــــه شــــام هـــــســـــې ســـــحـــــر
لـــکـــه شـــام هـــســـې ســـحـــر   لـــکـــه ســـنـــگ هـــســـې گـــوهـــر
لـــکـــه ســـنـــگ هـــســـې گـــوهـــر   لـــــکـــــه خـــــاوري هـــــســـــې زر
لـــــکـــــه خـــــاوري هـــــســـــې زر   لـــکـــه خـــیـــر هـــســـې شـــر
پـــه نـــظـــر ئـــې مـــعـــلـــومـــیـــږي   هـــــمـــــه واړه بـــــرابـــــر
کـــه څـــوك ښـــه ورســـره کـــانـــدي   تـــــر بـــــدۍ وي لا بـــــتـــــر
کـــه څـــوك بـــد ورســـره کـــانـــدي   تـــر نـــیـــکـــۍ وي لا بـــهـــتـــر
نـــه پـــه بـــدو زهـــیـــریـــږي   نـــه پـــرې ښـــه وي د چـــا زبـــر

په صواب و په خطاب ئې   نه دليل وي به نظر
نه آگاه په خپل بهبود وي   نه آگاه په خپل ضرر
نه په عيب باندي پوهيږي   نه پوهيږي په هنر
لکه ړوند و گوڼ چه گوري   هسي هيڅ نه وي خبر
له طاعته له گناهه   څه خبر وي ځناور
ځناورو نور څه نه زده   يا ئې خوب وي يا ئې خر
دا خو ته يې ځما نفسه   چه دي زه کړم کور و کر
تمام ووتې له عقله   په دنيا پسي اوتر
نه دي فرض د خداي ادا کړه   نه سنت د پيغمبر
نه دي مرگ په زړه ياديږي   نه خوارئ د محشر
اوده پروت ئې دا دي نه زده   چه په خوا لرم سفر
په هر دم در څخه درومي   که پوهيږي دا بشر
هغه تور ويښته دي څه شول   چه هم مښك وو هم عنبر
هغه قدر دي مجنون بيد شه   چه چنار و يا نښتر
تن دي درست زير و زبر شه   زړه دي نه شه لروبر
تر پنځوس تر پنځه تير شوې   ته لا ځان بولې پسر
نه دي ترس شي نه دي ويره   نه په زړه باندي اثر
بل بل نه وي لکه ته يې   هسي شوخ و ځگر ور
په غفلت دي عمر تير کړ   نه رهرو شوې نه رهبر
عبادت دي په ريا شه   لکه ډك په لاکو زر
لکه قلب ناسره مهر   پټ په زړو کښي حجر
لکه پټ وي په دانه کښي   سل اغزيه د شجر
لکه سحر چه بر پاي کا   سحرگر و جادوگر
لکه تش صورت بې روحه   چه تصوير کا مصور
لکه تش کدو بې مغزه   ميان خالي و تن پرور
لکه زړي په ميوکښي   درون سنگ بيرون ثمر
لکه بې لاسه لستوني   سر تر پاي تر سر
لکه تپگ و دغا باز وي   په مرغانو کښي ډکر
لکه بې نمکه ناوې   چه په سرکاندي ميزر
تر ميزر لاندي چا څه زده   چه دختر وي که مادر

نه ئې حسن نه جمال وي   غولوي خلق په زيور
هي له هسي فريبيانو   لکه زوړند چاو د کمر
نيم په زمکه کښي دننه   نيم بر سيره لکه غر
په دستارکښي ئې مسواك وي   تر بغل لاندي خنجر
په ايروکښي پټ بخري   په وښوکښي پټ ژور
په شپه ويني د مظلوم خوري   صباح کښيني په منبر
په زړه تور لکه تبيئ وي   په مخ سپين لکه قمر
د دنيا په طلب گرزي   خپل ځان بولي قلندر
کلمه په ژبه وايي   په زړه نه لري باور
په مثال د منافقو   نه مسلم وي نه کافر
نه مسلم وي ن کافر وي   نه پخلا ن مرور
پريشان گرزي سر وهلي   کوي په کوي و در په در
هميشه رفت و آمد کا   د زر دارو په گذر
په کوخه د دنيا دارو   گوخوري کا لکه خر
اورنگ زيب هم يو فقير وه   چه ټوپۍ ئې وه په سر
و ټوپۍ وته ئې شا کړه   چه قادر شه په افسر
خو ئې همره فقيري وه   چه څه نه وو مُيسر
چه فلك ئې ياري وکړه   نور ئې ملك کړ مسخر
گوره څه چاري ئې وکړې   په عيال د خپل پدر
وار په وار تر تيغ ئې تيرکړ   د خورم تمام ټبر
يو ټبر د خورم څه وه   ډير عالم ئې کړ ډبر
تمامي جهان ئې ونغړد   چه ئې لاس شه باندي بر
په فريب فريب ئې خپل کړه   بيجاپور او بهانگر
بيجاپور بهانگر څه ووُ   لا جينچا و چينجاور
هم ئې هند په ډکه واخست   هم کابل و پښاور
بيا ئې ذکر شوه په زړه کښي   بادشاهي د هفت کشور
له حوص ورته هيخ شو   هم دارا هم سکندر
خيال ئې دا وه په خاطرکښي   چه به خپل کړم بحر و بر
باري ورځ ور ځني لاړه   وقت پر راغي مازيگر

نه ئې مراد د زړه حاصل شه   نه ئې يخ کړه خپل ټټر
همګي شو ځني پاتي   که ئې ملك وه که لښکر
خالي لاس له دنيا ووت   لکه عيني درويزګر
له دنيا ئې هيڅ يو نه وړه   مګر شوئې يو ځادر
خوار حيران په زمکه پروت   بې باليڼه و بې بستر
نه پوزي شه ترې د لاندي   نه ترې لاندي شه ټغر
د بڼې په حير خفيف شه   چه ثقيل وه لکه غر
د سيلاب په مخ کښي لاړ شه   لکه خس وي يا وزر
حق ئې پاتي په ګردن شه   د سپاهي و د چاکر
اوس ئې زه په روح دعا کړم   که ئې خداي کا بهره ور
حق تعالي که ئې نصيب کا   هغه شيرين حوض کوثر
د جنت په خوشبوئي ئې   خداي دماغ کړه معطر
په درست هند باندي ئې حق وه   هند يو شپه وه دي و نمر
د دې نمر په روښنائۍ   تمام هند و منور
په روڼا ئې خلقو زيست کړ   نه څه خوف و نه خطر
خو چه مخ ئې په غروب کړ   نور پيدا شه شور و شر
چه په نوم د اورنګ زيب وُ   و خوړګاو هغه دفتر
اوس نوبت د شاه عالم دي   دور طور شه دګر
خداي زده څه بازي شي پيښه   عاشورا شي که اختر
رنګارنګ بازۍ کاندي   د آسمان دي پازيګر
ګهي تلخ شي لکه زهر   که شيرين لکه شکر
چه څه وشو هغه وشو   لا به کيږي مقدر
ما خو نوم د اورنګ واخيست   دا احوال دي د هر
هر سړي د خپلي خوني   هم بادشاه دي هم سرور
هر چه اهل د دنيا دي   واړه هسي دي اکثر
دا بيان دور و دراز دي   رحمان وکړ مختصر

ړ

خراب زړه مي د دلبرو هوا يووړ — د هوا له وړ يو چا زده چه چا يووړ
گوښي گوښي ښايسته مي زړه وکاږي — زه و کوم يوه ته وايم چه تا يووړ
چه مي زړه لره د تورو زلفوو ځاي غوښت — هغه زړه را څخه توري بلا يووړ
د سيلاب په مخ کښي کله د چا خوب شي — شيرين خوب را څخه ډيري ژړا يووړ
هغه عقل چه ئې لاف د خود رايي کړ — په يوه پياله ئې واړه ما يووړ
هغه رخت چه مي د صبر سکون وُ — هيڅ را نه کړه مهرشانو ويړيا يووړ
که يې يووړ خسته زړه مي ترې قربان شه — نا آشناؤ وړي نه دي آشنا يووړ
هيڅ نا حق پرې شوي نه دي که حق وايم — معشوقې د رحمان زړه په رضا يووړ

ستا دې خواب آلودو سترگو خواب را څخه يووړ — شونډو دي لذت د مي ناب را څخه يووړ
نه مي اوښي پاتي شوې نه صبر په صورت کښي — ډيري بې صبرئ د مخ آب را څخه يووړ
زړه مي په نغمو نغمو سوري کړ مطربانو — عقل ساقيانو په شراب را څخه يووړ
يو ساقي بل يار دريم مطرب سره يو ځاي شو — زړه ئې له گوگله به شتاب را څخه يووړ
څه شوکه ئې يووړ خسته دل مي ترې قربان شه — نور چا وړي نه دي خپل احباب را څخه يووړ
خط دي تور حرفونه مخ دي پاڼي د کتاب دي — شغل دي کتاب دي بل کتاب را څخه يووړ
هر اسباب چه ما څخه د زهد د پرهيزو — واړه تا د حسن په اسباب را څخه يووړ
کړي ما رحمان په زړه کښي نقش د محراب و — ستا ابرو يو نقش د محراب را څخه يووړ

ز

لکه کاندي په کوترو نظر باز　هسي زه يم د دلبرو نظر باز
زه نور چا وته د راز خبري نه کړم　بې هغو چه موي مژگان لري دراز
بل بادشاه لره محال دي ملك د زړونو　مگر مخ د چا محمود شي خال اياز
ستا د زني تر سيب پوري را ښکاريږي　نوري زني د خوبانو لکه پياز
د تصورير له گلو طمع د بوي مه گړه　له منقوشو مرغو نه خيژي آواز
هغه يار که په خپل ناز خوښ و خور وي　زه هم خوښ يم هميشه د يار په ناز
که څوك آه و فرياد ښه گڼي په عشق کښي　زه په عشق کښي دغه کار گڼم غماز
ښادي هر چري ده غم په اندازه وي　هسي غم د دې دنيا وي په انداز
نيستي واړه د هستۍ په دنبال گرزي　نه ډوبيږي په اوبو کښي تش جهاز
دا قاعده ده لکه لوړ همره ژور وي　بو صورت دي هم نشيب شي هم فراز
هميشه مي لاس نيولي دي دا خواست کړم　چه مدام دي د يار ناز وي څما نياز
چه يکسان گوري هم شاه و هم گدا ته　هسي يار دي د رحمان غريب نواز

که بې ځايه زرکي نه وکښي آواز　نه صياد څني خبر وي نه شهباز
لکه له دې خبري هسي معلوميږي　چه خپل صوت دي هر سړي لره غماز
د منصور و حال ته گوره حال ئې څه دي　خداي دي فاش د هيچا نه کاندي پټ راز
دريغه دريغه که ورستي عقل وړنبي وي　د انجام خبري نه شي په آغاز
نيك عمل د عالمانو نيك فرزند دي　خداي څوك مه کړه شراب خور و قمار باز
چه فرزند ئې شراب خور و قمار باز شي　نور ئې کانې شي د پلار په خونساز
خداي له هسي زاهو زاده امان وکړ　چه بې دين بې ديانت شي بې نماز
هچه منکر پرې اعتراض کولي نه شي　دا دي شعر دي رحمانه که اعجاز

بد اختر به نيك اختر نه شي هر گز مرغچيچ به دُر گوهر نه شي هر گز
که مکان ئې په آسمان وي غزا وشوه ستاره به شمس و قمر نه شي هر گز
که ئې اصل له يوې زمکي وي څه شو بيد به سرو و صنوبر نه شي هر گز
که همه عمر باران ور باندي اوري خس به گل د پيغمبر نه شي هر گز
له نا اهلو د وفا طمع و مه کړه گنده نل به و نيشکر نه شي هر گز
که تور غر له ځايه خوزي و به خوزي ولي نور به مقدر نه شي هر گز
د رحمان په باب چه وشو هغه وشو مکرر به دا دفتر نه شي هر گز

س

که څوک فخر کا په ننگ و په ناموس　　دا په عشق کښي نه ارزيږي يو فلوس
که اغوستي ئې زري جامې دي څه شو　　ګڼه يا مرغ زرين دي يا طاوس
که ئې تاج وي په سر ايښي غزا وشوه　　په نظر څما هدهد دي يا خروس
نه ئې فهم فراست وي نه ئې عقل　　خالي نقش لکه عکس د معکوس
نه ئې مغز نه دانه وي په خرمن کښي　　عبث هسي خالي لوني په سر بوس
د مجاز له ياره طمع د خير مه کړه　　تمامي شر و شدت دي د الوس
وداني ئې همه واړه ويراني ده　　راشه وګوره مانۍ د دي قيانوس
که څما په ګفتګو کښي زيات و کم وي　　څوک دي ګڼ کا په دا ښهر کښي جاسوس
ساقي جام د باده راوړه چه بيخود شم　　خداي څوک مه کړه په خودۍ کښي محبوس
که څوک وغواړي تمامه دنيا واړه　　څما يار غوندي به نه وي بل عروس
رحمان حسن د يار وينم په پرده کښي　　نه پټيږي نور د شمع په قانوس

وينښته سپين، سترګي تاريکي، غاښ کنډاس　　نه وګاږې د دنيا له چارو لاس
په هر لوري چه ئې مومې پسي درومې　　نه په چپ لوري صرفه کړې نه په راس
يو وينښته د عقيدې دي په تن نشته　　سر تر پايه هسي ډوب يې په وسواس
خداي رازق ګڼې او رزق ګڼې له کسبه　　په دا شناخت و ځان ته وايه حق شناس
هسي رنګ په مذبذب صفت موصوف شوې　　نه پوهيږمه چه ناس يې که خناس
په دويي کښي به ور نه شې تر توحيده　　که پيشوا کړې مهتر خضر مهتر الياس
واړه زهر قاتل نغرې که پوهيږې　　چه ته بې له خدايه نغرې هر انفاس
امر دا دي چه له نهي لاس کوتاه کړې　　او که نه وي خپسر وګڼه مواس
خير دا دي چه له سره وجار ووزې　　په دا چاره کښي هيڅ نشته کوز و پاس
که څما ويل دروغ او کوز و پاس وي　　ته پخپله په خپل زړه وکړه قياس
له سړيه غرض واړه سړيتوب دي　　نه چه پټ وي د سرو زرو په لباس
څه په دا به عراقي او ترکي نه شي　　که په خره باندي څوک سور شي که په آس

د تشنه خوله اوبو سره مطلب وي   نه تش اېښي بې اوبو د زرو طاس
هر زاهد چه په ريا زهد نازېږي   د خربښت گمان ئې کېږي په آماس
اي رحمانه که څه کار دي خو د دين دي   نور کارونه بې وفا دي بې اساس

تير شه درست عمر ځما په دا هوس   که مي پوښتې چه څوک يې يا څه کس
يو پرسش د هغه يار را لره بس دي   که څه کس وي خو يو ويئ ور لره بس
هزار حيف دي چه په هر نفس ترې تښتم   هغه لور ته چه مي تله دي هر نفس
چه ئې زه په هر نفس له خدايه غواړم   هغه کله کله وينم په ډير پس
که يو خس وي په محتاجو لکه غر شي   څوک دي نه کا خداي محتاج د يوه خس
هر مرغه په خپله جاله کښې هماي دي   که قارغه که مښگيرک دي که ققنس
که شهباز لره سينه ده د تنزري   عنکبوت لره سينه ده د مگس
خو چه خاورو لره ورشي برابر شي   که چا غوندي وي اغوستي چا اطلس
هم هغه مي خندوي چه ژړي مي   تل څوک نشته د رحمان فرياد رس

ښ

هسي بې له یاره زه یم په جهان کښ   چه مي نه شي ځاي په مځکه په آسمان کښ
سره گلونه د چمن راته سور اور شي   چه قدم بې یاره کیږدم په بوستان کښ
چه ئې مړ نه یم له ډیري بې نیازیه   حیرانیږم د ناتوان صورت په توان کښ
که هر څو فکر له ځانه سره وکړم   هیڅ د صبر طاقت نه وینم په ځان کښ
هیڅ ساتنه د سر کښ خاطر را نه شي   څوك ساتلي شي بڅري په گریوان کښ
تر هغه به بل نادان په جهان نه وي   چه څوك مهر وفا غواړي په نادان کښ
که ئې سل ځله په ځار و قربان بولم   غوړ رانه باسي په ځار و په قربان کښ
هسي رنگ ځما په ډیره ژړا خاندي   لکه گل د پسرلي خاندي په باران کښ
جوهري شي در و لعل کاندي پرڅیره   چه مي کښیني د دوو سترگو په دکان کښ
چه مي هیچري په خوا په خاطر نه وو   زمانې راته څرگند کړه په زمان کښ
چه په وصل کښ ئې اوښي نه وڅیړي   ترو به حال د رحمان څه وي په هجران کښ

زړه مي بایلو ستا په مینه محبت کښ   عاشقي دي زهر راکړه په شربت کښ
لار ځما و یار ته مه تړه ناصحه   ما موندلي دي دا یار په ډیر محنت کښ
که صورت د هغې مستي څرگند شي   عقل هوش به دي هیڅ نه وي په صورت کښ
که د عشق تر کمره پریوزې سر به بایلې   ته چه ما ته غاښ چیچې په نصیحت کښ
زه توبه په هغه تیر عمر وکاږم   چه صرف شوي دي بې یاره په غفلت کښ
د آشنا د مینې پت به مي مات نه شي   که مي سر له تنه درومي په دا پت کښ
له ادبه ئې و مخ ته کتی نه شم   خداي را پیښه جدائي کړه په وصلت کښ
په قیامت که څوك له نیته پوشیده شي   زه د یار د کوڅې خاوري یم په نیت کښ
د درگاه په خاك نشینو سختي نه وي   د غمونو دخل نشته په جنت کښ
لکه زه چه ستا د در په خاورو خوښ یم   خوښ به نه وي سلطانان په سلطنت کښ
د دنیا له دولتونو بې پروا یم   زه رحمان د عاشقۍ په ښه دولت کښ

مدام ناست یم وچ گوگل سترگي په نم کښ　　عشق را وښود بحر و بر په خپل حرم کښ
ما چه رحم ستا د توري په خوله کښل کړ　　نور مي دا لذت بیا نه موند په مرهم کښ
خود مجنون چه سر په پښو د لیلي کیښود　　سر فراز شه په عرب و په عجم کښ
زورآور مدام غالب وي په کم زوري　　زه له نوره غمه خلاص یم ستا په غم کښ
لکه زه چه مستغرق یم ستا په غم کښ　　بل به نه وي په جمله بني آدم کښ
لکه مړي د ژوندو تر میانه پروت وي　　هسي بیل یم له عالمه په عالم کښ
هیڅ صحت مي د دم گرو په دم نه شي　　هم په دا چه ځما دم دي ستا په دم کښ
نه مي بې تا تگ و پونه جست و جو شته　　مراد مي ته یې په هر دم په هر قدم کښ
که نصیب مي شي کوغالي ستا د سپیو　　و به نه کړم نور نظر په جام د جم کښ
زړه مي هسي ستا په زلفو پسې ورك شه　　لکه غوټه د چا پریوزي په تور تم کښ
سره په وینو د سرو گلو په څیر زانگي　　هزار زړونه ستا د زلفو په هر خم کښ
زه رحمان کناره خوښ یم له عالمه　　باري ستا سترگو رسوا کړم په عالم کښ

مغرور مه اوسه د عشق په کار و بار کښ　　هر خسنړي تیره تیغ دي په دا لار کښ
دا سور گل به دي دستار په وینو سور کا　　چه دي اینښي زمانې دي په دستار کښ
مخ د ترکو چه تر آب حیات صاف دي　　زه دې آب حیات سوي یم په نار کښ
چه د اوسپنو دانه پرې اوبه کیږي　　ترو ځما د هستۍ څه دي په دیدار کښ
چه په هر وار ئې زه سترگو ته نظر کړم　　لاس مي وللي دي له ځانه په هر وار کښ
یاره ته چه له ما صبر و قرار غواړې　　عاشق کله وي په صبر و په قرار کښ
که مي سر و مال د ستا په مینه درومي　　زه تر سر و مال تیر یم په دا کار کښ
ستا له دره له دیاره به وا نه وړم　　څو و نه مرم ستا په در و په دیار کښ
کمبختان د یار په وصل کښ مهجور دي　　د وچ ډگي بهره نه وي په بهار کښ
مفلسانو لره عین کوهستان دي　　که همه عمر ئې کور وي په بازار کښ
و عیب جوي ته واړه عیب څرگندیږي　　ښایسته که ځان یوسف کا په سنگار کښ
چه هنر عاشقۍ ئې خداي نصیب کړ　　بې هنره نور څه نه ویني په یار کښ
دا داغونه د خپل زړه ور لره بس دي　　څه حاجت دي د رحمان په لاله زار کښ

هسي خوښ يم ستا د در په خاکستارۍ کښې   لکه خوښ وي سرداران په سردارۍ کښې
عاشقي که نورو خلقو ته خواري ده   ما موندلي دا دولت دي په خوارۍ کښې
و بيمار ته که ناخوښ وايي وګړي   خوښ يم زه د ستا د عشق په بيمارۍ کښې
د خپل بام و دروازې وته نظر کړه   هسي سترګي دي ځما په بيدارۍ کښې
يار د يار له سترګو اوښي پاکيزه کا   تا جاري کړې ځما اوښي په يارۍ کښې
ما له ډيري ناچارۍ و يار ته شا کړه   مړي عذر دي په ډيره ناچارۍ کښې
غم به هيڅ يوه هوښيار خوښ کړي نه وي   ما خوښ کړي دي ستا غم په هوښيارۍ کښې
د رحمان اوښي به څه رنګ په قرار وي   چا ليدلي دي درياب په قرارۍ کښې

زړه مي ډوب ډوب کيږي ستا د غم په غلبلو کښې   هسي لکه څوک چه مستغرق شي په اوبو کښې
ستا د عشق له موجه هيڅ لوري وتی نشم   دواړه لاس مي پريواته د عشق په لانبو کښې
سل توبې مي ماتي کړې وا نه وښتم له شقه   څه ويسا مي نوره پاتي نه شوه په توبو کښې
ته چه له ما درومې دا د اوښو باران ګوره   رخ د سفر هيڅ نه دي په دا ګڼو شيبو کښې
له يوه سپوږمۍ نه په آسمان کښې هزار ستوري   بې تا څوک څه کاندي د خلقو په جنبو کښې
عشق و عقل دواړه سره ضد دي که پوهيږې   کله کړي آرام د اور بڅري په پنبو کښې
هر څوک چه د عشق په آتش ځان سيزي رحمانه   خداي دي ابراهيم غوندي څوک نه کا په لنبو کښې

د بلبل له حاله زده کړه په خزان کښې   بيا د ګلو تماشا کړه په بوستان کښې
څو دي تير تلخائي تر ستوني نه شي   شيريني به خوند در نه کا په دهان کښې
ما په هجر کښې لذت د وصال بيا موند   له يوسفه ملاقي شوم په زندان کښې
لکه متن له معني معني له متنه   يار هم هسي دي ځما په دل و جان کښې
عاشقي آسانه مه ګڼه خبر شه   سر بازي ده هر نفس په دا ميدان کښې
د ناتوان له ناتوانيه وويريږه   که هزار ځله توانا يې په خپل ځان کښې
هم هغه به پس له مرګه آزاريږي   هر چه بل آزار وي په دا جهان کښې
په رحمان باندي بې ياره هسي حال دي   لکه حال د زندانيانو په زندان کښې

ستا د میني گوهر نشته په هر آب کښ مګر بیا موند شي د اوښو په دریاب کښ
که ته وینې ځما پټې څښې دلبره رنګ د لبو دي ګواهي لي په دا باب کښ
په هر ځاي چه ستا د لبو نوم آغاز شي د لاله و باران اوري په احباب کښ
له خسته زړونه به څه دلستاني کا د خراج ګنجایش نشته په خراب کښ
زه حیران د ستا د وروځو په تور خال یم کافر څشکل سجده کا په محراب کښ
ګل له ډیري باریکۍ په شبنم خور شي نازکان زړه بد وي په صاف ځواب کښ
د بهار په ګلو اوري بارانونه د څڅویکي طاقت نشته په حباب کښ
د رحمان غلطي وبخښه اې خدایه د اوترو چاري نه وي په حساب کښ

ښایسته مخ وي تور کودي شي په پیرۍ کښ سم قامت وي کوږ لرګي شي په پیرۍ کښ
لکه شمع د سحر آفتاب د ژمي هم بې تاب و هم زیږي شي په پیرۍ کښ
یو طرف ته ئې سر ریږدي بل خوا درومي خپل صورت تمام پردي شي په پیرۍ کښ
د مرده ؤ په حساب وي غزا وشوه که څرګند لیده ژوندي شي په پیرۍ کښ
مړ لا ښه دي پس له مرګه بیا ژوندي شي نشته دا چه څوك زلمي شي په پیرۍ کښ
که څه وخوري لکه زهر نه هضمیږي نه څه څښي نه څه خوړي شي په پیرۍ کښ
دا ځواني ده چه څه اوري یا څه ویني نه لیدې نه اوریدې شي په پیرۍ کښ
اې رحمانه پیري هسي عاجزي ده که رستم وي زړه پرې سوي شي په پیرۍ کښ

ص

گوره څه بلند مقام دي د اخلاص چه جهان واړه غلام دي د اخلاص
که له زمکي و آسمان ته خاته گران دي دا سفر په یوه گام دي د اخلاص
چه خبر کا مخلصان له علم غیبه دا همه واړه الهام دي د اخلاص
د رواج و رسم عمر مدام نه وي لکه عمر چه مدام دي د اخلاص
بې اخلاصه حلاوة د اسلام نشته که اسلام دي خو اسلام دي د اخلاص
څه عجب دي که مستان وي ترې چاپیره هر ساقي څخه چه جام دي د اخلاص
څه عجب دي له هما ئې په دام نښلي هر صیاد څخه چه دام دي د اخلاص
پس له مرگه به دا مهر و اخلاص نه وي که اخلاص کړې نن هنگام دي د اخلاص
د رحمان کلام په دا سبب شیرین دي چه ئې هر کلام کلام دي د اخلاص

هر ساعت چه څه گذران دي بې مخلصَ هزار بار ارمان ارمان دي بې مخلصَ
که څوك وایي چه له ځان شیرین څه نشته ولي ما ته ځان تاوان دي بې مخلصَ
لکه شمع په ورځ مرم و د شپې سوزم تمام عمر نقصان دي بې مخلصَ
په بلبل کله بهار کله خزان وي په ما کل واړه خزان دي بې مخلصَ
که شبنم د نور را باندي اوري په ما کانې د آسمان دي بې مخلصَ
ډیر غمونه د هجران را باندي تیر دي اوس یو دم را باندي گران دي بې مخلصَ
د آشنا د میني اور و ما ته گل دي کل د اور په دود سوزان دي بې مخلصَ
په وصال کښې مي نه مرگ لیده نه تبه اوس مي مرگ په هر زمان دي بې مخلصَ
زه حیران د هغو خلقو په روزگار یم چه ژوندون ورته آسان دي بې مخلصَ
د رحمان د زړه دمه په هیچا نه شي مسافر غوندي حیران دي بې مخلصَ

ض

که ته نه کړې په بل چا باندي غرض　بل به نه کاندي په تا باندي غرض
که ګدا د بل په غولي غرض نه کړي　سپی به نه کړ په ګدا باندي غرض
په ساحل کشتي د هیچا نه ډوبیږي　که څوك نه کا په دریا باندي غرض
خلوتیان په خپل خلوت کښي فراغت دي　د رسوا دي په رسوا باندي غرض
دا دنیا په احمقانو ده ودانه　دانا نه کا په دنیا باندي غرض
زه رحمان د عشق په درد کښي هسي خوښ یم　چه مي نشته په دوا باندي غرض

ط

طمع مه کړه په دنیا کښي د نشاط　بیا به نه مومې نشاط په دا بساط
لکه راغلې بیا به هسي ځني درومې　دا جهان د رهروانو دي رباط
تر هر ګام لاندي کوهي دي د دې دهر　ایښي بویه هر قدم په احتیاط
و دانا وته په دا جهان ښکاریږي　هم جنت و هم دوزخ و هم صراط
په عاشق به هیڅ دهشت د رقیب نه وُ　که ئې نه کړي له خوبانو اختلاط
له کم ذات بې دیانته بې نمازه　طمع مکړه د نیکۍ د یو قیراط
غم د ترکو تر رحمان هسي چاپیر شه　لکه وسکني جامه په چا خیاط

ظ

اومه کله دي پاخه وايي واعظ　　هر چه وايي واړه ښه وايي واعظ
دی چه ما له خپله ياره لري باسي　　نور به څه راته اومه وايي واعظ
جار واته څما له ياره ډير مشکل دي　　زياتي څه له دوباره وايي واعظ
په خوږو پستو خبرو ئې غلط شوې　　دا خواږه خواږه ترخه وايي واعظ
څوك به څه باور د ده په نصيحت کا　　چه له ياره جار واته وايي واعظ
زه بې عشقه بل يو کار کولي نه شم　　ډير له عشقه تښتيده وايي واعظ
اعتبار ئې په نرمۍ په گرمۍ مه کړه　　دا توده توده ساړه وايي واعظ
اوريدونگي ئې رحمان د ويل نه يم　　بهتر دا دي چه نور نه وايي واعظ

ع

په تندي چه آتش بل کړم مدام شمع　　څکه بيا موده له خلقو آرام شمع
په انور ئې منور اهل ابصار شو　　لا به کله شي ښکاره د انعام شمع
پتنگان ئې لور په لور تر مخ څرخيږي　　څکه نه کوي په سول کښې آرام شمع
وسيزه ته ځان څما په شعله باندي　　کړ پتنگ ته په رموز کښې کلام شمع
ستا مجلس د خاص الخاصو سر فرازو　　د رحمان په څير نه مومي هر عام شمع

غ

هر يو گل د ستا د باغ روشن تر دي تر چراغ　　روشن تر دي تر چراغ هر يو گل د ستا باغ
ستا د باغ و د بڼ زاغ په نظر څما هماي دي　　په نظر څما هماي دي ستا د باغ و د بڼ زاغ
د دردمندو په دماغ ستا د در خاوري عنبر دي　　ستا د در خاوري عنبر دي د دردمندو په دماغ
د عاشق د ټټ داغ په آسمان د عشق آفتاب دي　　په آسمان د عشق آفتاب دي د عاشق و ټټر داغ
د رحمان د زړه فراغ نه شي نه شي بې خوبانو　　نه شي نه شي بې خوبانو د رحمان د زړه فراغ

ف

اورنګ زیب و شاه جهان غوندي اشراف
صدقه شه تر منصور غوندي نداف

که د تن په لويي لوي دي ته ئې څه کړې
مه کړه خداي چه کوه طور شي کوه قاف

بلهوس دي عاشقۍ ته هوس نه کا
دا دروغ دي چه زر دوز شي بوريا باف

د مکې په بزرګي کښي هيڅ شك نشته
ولي خر به حاجي نه شي په طواف

که په سل دريا به غسل د ځان وکا
ګمان مه کړه چه به سپی شي پاك و صاف

کشتي هم چه ډيره ډکه شي ډوبيږي
د مسرف په ځان بلا شه خپل اسراف

صابرانو صبر پريښود حريصان شول
نه څه عدل شته په چا کښي نه انصاف

دا څلور واړه مذهبه سره يو دي
ما و تا په کښي پيدا کړ اختلاف

د همه واړه ملکونو څښتن خداي دي
که دروغ دي که حنّت دي که اعراف

شهيدان نه دي هغه خون فروشان دي
چه خوني ته خون بهانه کا معاف

د کاذب ژبه په خوله کښي وچه ښه ده
لکه توره د لرګي وي په غلاف

د ديوال په سر به څو زغلي تر کومه
دروغژن چه په دروغو وهي لاف

آب و تاب د ناکره مهر وي همره
څو نظر پرې شوي نه وي د صراف

د دنيا په دولت ناز مه کړه رحمانه
دا يو موي دي په نظر د مو شګاف

مدح و هجو د حبيب و د رقيب کړم
رحمان نه زده بله هجو نور اوصاف

ق

چه پاي بند شه د ليلي په اشتياق مجنون واچاوه و نورو ته طلاق
چه د مى و د طرب په خوند خبر شه فراموش كړه صوفي نفل د اشراق
جام د ميوو دي يا رقص د خوبانو په هر ځاي چه بله جمع شي عشاق
پة نسيه و نظر نه كاندي بې نقده كه څوك حوري ورته ستايي يا براق
چه حاصله د دلبر يگانگي شي د دويیٔ خبري نه كاندي مشتاق
حركت له ځايه نه كا لكه شمع كه ئې اور په سر بليږي په تاراق
خوښ وي هسي د خپل يار په درد و غم كښي ته به وايې چه بادشاه دي د آفاق
هسي محو وي د عشق په مي ناب كښي چه خبر نه وي په وصل په فراق
كه ظاهر په صورت وي په معني نه وي لكه كښلي د لا لفظ وي په اوراق
څو ئې تن په كار و زار كښي فنا نه شي نه جار باسي مخ آسونه د عراق
د عراق آسونه كار په اشارت كا په وهل په كوتل كار وي د ايلاق
چه خداي پوه كړل د ښو په څښل پوه شو چه پوه نه شو نه پوهيږي په شلاق
كه ئې سر ځي كه ئې مال ځي خداي دي نه كا د طالب و مطلوب تر مينځ نفاق
د قسمت پارڅي په لاس نيولي ناست يم نه پوهيږم چه به جفت شي كه به طاق
ته چه پند وايې ناصحه و رحمان ته كاشكي نور كړې هغه كښلي د ميثاق

خدايه څه شه هغه ښكلي ښكلي خلق په ظاهر په باطن سپين سپيڅلي خلق
هيڅ خندا مي له دې خلقو سره نه شي ژړوي مي هغه تللي خلق
خبر نه يم چه و كومه خوا ته لاړ شه ليدل نه شي هغه ما ليدلي خلق
لكه ځگ چه د اوبو په مخ كښي درومي هسي درومي په دنيا راغلي خلق
دريغه يو ځله خو بيا په دنيا راغلي له جهانه په ارمان وتلي خلق
هزار حيف دي چه په خاورو كښي لاړه شي په چووا و په چندڼ لړلي خلق
رحمان هسي گوښه خوند له خلقو بيا موند چه هر گز نه دي دا خوند موندلي خلق

ك

زړه مي تراشي د بڼو په تيره نوك ماتوي مي دو ديرش غاښ واړه په سوك
په غمزو د تورو سترګو يم وژلي ژوبل ژوبل پړوکي پړوکي يم ټوك ټوك
که ناري وهم که خاوري په سر لونم ناروا شه که پروا لري يو څوك
لکه ګل چه څوك د طفل په لاس ورکا هسي رنګ دي ځما زړه کړ شوك په شوك
د آسمان په نيلي سور لکه آفتاب شي د زربفتو دستار کيږدي په سر هوك
که له ډيره درد و غمه مي زړه وچوي ورته هيڅ دي ځما درد و ځما دوك
درست جهان ئې په غم ډوب کړ سر تر پايه که ګدا دي د دې دهر که ملوك
که انصاف لري په زړه کښي منصفانو راشي ګورئ د دلبرو دا سلوك
زه به ولي د خپل يار ثنا نه وايم چه سحر سحر ناري وهي تل غوك
چه مين د دلبرانو په جمال شوې اي رحمانه ځان وژاړه کوك په کوك

په ښايست ځما ديار نه دي خبر څوك که خبر شي پرې به نه بردي دغه در څوك
د دنيا چاري همه واړه فاني دي بر ناحقه خاوري لوني په خپل سر څوك
چه قبول شي په درګاه د مهرويانو د هغه په څير به نه وي بختور څوك
که ځما د يار په مخ د چا نظر شي و به نه کاندي بل خوا وته نظر څوك
د ديدن طاقت ئې هيڅا څخه نشته و آفتاب ته کتي نه شي برابر څوك
که هر څو دلبران ډير دي په جهان کښي بل به نه وي ځما يار غوندي دلبر څوك
عاشقي يوه پايه ده عجائبه دغه کار کولي نه شي هم هر هر څوك
له هجرانه بله سخته بلا نشته خداي دي نه کاندي زخمي په دا نشتر څوك
مخ به بل خوا ته هرګز و نه جار باسي چه شي ستا په خمارو سترګو ابتر څوك
و به نه رسيږي تا ته په آسانه ستا په غم چه خاوري نه کاندي په سر څوك
ارمانونه به کوي زار زار به ژاړي چه حاصله ګونټه نه کا په شش در څوك
همره نوم د عاشقۍ ور باندي مه بړده چه د يار په غم کښي نه شي قلندر څوك
هغه نه کاندي نظر و سيم و زر ته چه په لور د خپل آشنا کاندي نظر څوك
په ګلونو د ګلزار به ميل نه کاندي چه خوبونه کا د يار په خاکستر څوك

بې رهبره يون د عشق په لاري گران دي   دلته بويه چه پيدا کاندي رهبر څوك
چه بيلتون په سترگو ويني آشنائي کا   د رحمان په څير به نه وي بې هنر څوك

چه مشغول نه وي د ترکو په جمال څوك   نور به څه کا په دنيا کښې اشتغال څوك
چه ئې قيل و قال له ياره سره نه وي   له نور چا سره به څه کا قيل و قال څوك
د بل خط په عبارت به نظر نه کا   چه نظر وکاندي ستا په خط و خال څوك
چه په اصل کښې خداي نه دي پيدا کړي   ترو به څه غواړي د ستا د مخ مثال څوك
نور خوبان دي ست تر مخه پوري هسي   لکه بل کا د آفتاب په مخ مثال څوك
چه عنقا شو اهل دل په دا دنيا کښې   ترو به څه وايي و چا وته احوال څوك
که عاشق په عشق کښې ژاړي هيڅ گرم نه دي   په دا هسي درد کښې نه لري مجال څوك
سر خروئی د هر سړي په جگر خون ده   نه هغه چه په سر واچوي سور شال څوك
مخ روڼي دي د عاشق په خپلو اوښو   په دانه شي چه ئې مږي په رويمال څوك
سړی بويه چه په نيك عمل نازيږي   نه چه ناز کا د دنيا په ملك و مال څوك
د دنيا چاري فاني دي مرد هغه دي   چه نظر کا په حرام و په حلال څوك
هر چه کر کا دا وربوشو غنم غواړي   له خاطره دي بيرون کا دغه خيال څوك
که ئې شعر د رحمان مهمند تر غوږ شي   غوږ به نه باسي په شعر د خوشحال څوك

چه علاج کولي نه شي د قسمت څوك   ترو به څه وايي و چا ته نصيحت څوك
غم د چا په ځان پيرزو دي باري څه کا   چه د خداي په کړه کښې نه لري قدرت څوك
هغه چاري چه موقوفي په تقدير دي   کړي ئې نه شي په محنت په مشقت څوك
که نظر کا و قضا و هم رضا ته   په هيچا باندي دي نه کا ملامت څوك
د مطلوب جفا واړه هنر دي   څه پوهيږي د حکماو په حکمت څوك
د ابليس و رياضت ته دي نظر کا   چه غرور کا په طاعت په رياضت څوك
علت لاړ شي عادت نه ځي له سړی نه   خداي ديي نه کاندي په بده چار عادت څوك
زه رحمان د بيلتانه سيلاب يم وړي   که لاس را کاندي د خداي په محبت څوك

ماتوي مي خوله په سوك
خراشي مي زړه په نوك

كه ناري وهم كه ژاړم
پروا نه لري يو چوك

راشي گوري منصفانو
د دلبرو دا سلوك

لكه گل په لاس د طفل
ځما زړه كړي شوك په شوك

د چشمانو په غمزه ئې
ژوبل ژوبل يم ټوك ټوك

د فلك په توسن سور شي
دستاركيږدي په سر هوك

هيڅ اثر ور باندي نه كا
د دردمندو درد و دوك

اې رحمانه چه عاشق شي
ځان دي ژاړي كوك په كوك

چه په زړه مي تور لحد شي د خپل خاك
بې مزه مي شي هم خوب هم مي خوراك

چه د خوب او د خوراك مزه شي وركه
نور له مرگه برابر شي هغه ژواك

غلط وايي چه څوك عمر ورته وايي
هغه عمر چه تيريږي په پخساك

نن سپيره په خاورو ډكه خوله بهتر يم
چه آخر مي دا خوراك دي دا پوشاك

ځاي لري كه ځان ژوندون په زمكه خښ كړم
چه مي پس له مرگه ځاي دي يو مغاك

گويا شوي دي هغه چه شدني دي
زه پخوا تر هلاكته يم هلاك

زړه چه روغ وي گريوان كله څيراوه شي
له گريوانه معلوميږي د زړه چاك

تن و ځاي و جامه هله پاك پكار دي
چه وړنبي شي د چا زړه له غيره پاك

سړي بويه چه درون بيرون ئې يو وي
نه هغه چه بيرون زر وي درون لاك

له سړيه غرض واړه سړي هوښ دي
نه چه سر كښي ئې طره وي يا مسواك

د دنيا چاري همه واړه فاني دي
څوك يو دوه ورځي خوشحال وي څوك غمناك

په ساعت كښي څوك خوشحال كا څوك غمناك كا
دا خويونه هميشه دي د افلاك

چه څه كاندي واړه خداي دي نور څه نشته
رحمان څه دي څه ئې واك څه ئې ادراك

گ

زغره واغونده ملا وتړه په جنګ دغه پسه معرکه کوه د ننګ
و بې ننګ وته د ننګ خبري مه کړه یا ځان وګڼه په خپلو وینو رنګ
ننګیالي چه یو ځل مخ کا په یو لوري نور هیڅ نه ویني کوهي وي که ګرنګ
هیڅ له ځایه له جهانه خبر نه وي چه څراغ په نظر کیوزي د پتنګ
د بلبلو و چمن وته پرواز وي سمندر کا مدام اور وته آهنګ
که جهان و بې هنرو ته فراخ وي یو لحد دي هنرمند و لره تنګ
هغه ښهر جوهري لره زندان وي چه یکسان وي په کښي لعل و مردار سنګ
آسمان زمکه دواړه ژامي د نهنګ دي څه به زیست کا څوك په خوله کښي د نهنګ
په ښادي ئې هیڅ ښاد مه شه که دانا ئې غم ښادي دي د دې دهر څنګ په څنګ
که رحمان د هغو تللیو وصال مومي تیر به نه کا په دا دور کښي یو درنګ

ل

ایښي مي پر سر دي ستا د مخ د میني گل　　بیا میتور لیمه دي ستا د زلفو تور سنبل
ته چه آئینه په لاس کښي واخلې حیرانیږي　　زه له کومه راوړم صبوري او تحمل
گرزې په چمن کښي منگل ډکه وړې د گلو　　خداي زده چه گلونه وړې که زړونه په منگل
هم مي مښك لیدلي هم عنبر دي په جهان کښي　　شاباش شاباش شاباش ستا په زلفو په کاکل
نه به ستا د مخ په څیر گلشن وي چا لیدلي　　نه به وي ځما په څیر آهونه د بلبل
هسي تغافل کا ستا په جور و په جفا کښي　　خلق حیرانیږي د رحمان په تغافل

هیڅ مي نه کړه په دا عمر کښي حاصل　　هسي پاتي شوم مردود و ناقابل
ما لا بوي هم د وصال موندلي نه دي　　تش په توره مي خداي نوم کړ واصل
هسي ډوب یم د گناه په دریابونو　　چه په سترگو مي و نه لیده ساحل
له وطنه مي په هر زمان وباسي　　رقیبان ئې را پسې کړه محاصل
که بلا ده که جفا ده که وفا ده　　دا همه واړه په ما کړه خداي نازل
د دنیا په پلیتۍ مي ځان پلیت کړ　　حیف دي دا چه نه عالم شوم نه جاهل
توره ږیره مي شوه سپینه زه حیران یم　　چه رحمان لا نه بالغ شوم نه عاقل

مه غوړ باسه د نا اهلو قیل و قال　　پکار نه دي قیل و قال د بد سگال
یا به فخر په خپل اهل په نسب کا　　یا به فکر کا د مال و د منال
یا به هسي پوچ گویي کاندي آغازه　　چه مضمون ئې نه مردار وي نه حلال
د دانا او د نادان صحبت دي هسي　　لکه گډ شي و بله لعل و کوتي لال
لکه لعل و کوتي لال چه و بله گډ شي　　یا صحبت شي د عیسي و د جلال
هغه عمر چه تیریږي بې هم جنسه　　ترو به څه وي د هغه عمر احوال
د دنیا چاري فاني دي مرد هغه دي　　چه خبر شي په ثواب و په وبال
آب د سیند لا څه محال لري په تله کښي　　د دنیا د چارو هیڅ نه وي مجال
د دنیا چاري په مثل خواب و خیال دي　　څوك به څه کا اعتماد په خواب و خیال
لکه مال و ملك په خوب کښي ور څرگند شي　　خو چه ویښ شي نه ئې ملك وي نه ئې مال
لکه ځگ چه د اوبو په سر لیده شي　　که ئې واخلي هیڅ ور نه شي په چنگال
لکه دود چه غرونه غرونه څرگندیږي　　تار په تار شي په یوه نري شمال

لکه یخ چه د سړو په زور شي جمع هیڅ ئې نه وي د آفتاب په مخ مجال
په یوه ساعت ئې ساز بیا ئې ویران کا خاوري ختې دي په لاس کښې د کلال
د مجاز په معشوقو کښې وفا نشته ما هزار ځله وکښلي دي دا فال
اعتماد ئې په ښادۍ و په غم مه کړه نه ئې هجر په قرار دي نه وصال
گاه تور کودي په مخ باندي را کیښ شي گاه ئې را کیښ شي په مخ باندي رویمال
لکه مالگه چه څوك کیږدي په اوبو کښې زه هم هسي سر زده یم په مثال
چه د مرگ و تاخت و باخت وته نظر کړم صورت وینم د میږي په څیر یا مال
که وصال مي د یار بیا موند هاله سیال یم گڼه نه یم زه رحمان د هیچا سیال

بیلتانه دي هسي خوار کړ ځما دل چه له ځانه ئې ویزار کړ ځما دل
عاشقۍ همره داغونه دي پرې ایښي چه تمام ئې لاله زار کړ ځما دل
چه د زلفو په کمند سره دي را کیښ په بلا دي گرفتار کړ ځما دل
ستا چشمانو په کښې هسي مقام وینو چه له غیره ئې ویزار کړ ځما دل
لاس و پښې د خلقو نسي دعا غواړي میني هسي منت بار کړ ځما دل
بې سببه چا آزار موندلي نه دي تا په څه سبب آزار کړ ځما دل
زه رحمان خو منت بار د عاشقۍ یم چه مین ئې په دلدار کړ ځما دل

چه له نازه پوشیده لري چشمان خپل څه به ویني مقتولان و مظلومان خپل
چه ښکنځل راته به قهر قهر کاندي دا لا وگڼي په ما باندي احسان خپل
گفتگو په اشارت کاندي له نازه کله اسم د چا اخلي په زبان خپل
په گریبان باندي چه ټک وهي غوټۍ عاشق کښیباسي لاسونه په گریوان خپل
خریدار ئې له حیرته بې شعور شي چه د حسن رخت څرگند کا په دکان خپل
چه خپل مخ په آئینه کښې ور څرگند شي خود پخپله سرفرو کاندي په ځان خپل
چه هر څوك ئې عاشقۍ وته هوس کا گویا لوبي کا په دین و په ایمان خپل
هیڅ صرفه د چا په سر و په مال نه کا ما لیدلي دي پخپله مطلوبان خپل
مجنون ملك د عاشقۍ خو هاله خپل کړ چه په اور باندي ئې وسو خان و مان خپل
هیڅ د سترگو غړولو خوند ئې نه وي چه رحمان په سترگو نه ویني جانان خپل

م

ژوبل ژوبل د خوبانو په نګاه یم
لا تر دا نه زيات غوڅيږم چه پناه يم

چه يوسف غوندي هزار په کښې پراته دي
بنديوان د هغه سيب ذقن په چا يم

چه ئې قد و قامت ووينم په سترګو
عندليب په سهي سرود خپل آه يم

د سپين مخ د تورو څڼو له رغبته
منت بار د هر سفيد د هر سياه يم

د رقيب خبري وړم د يار دپاره
دعا ګوي هم د نيك خواه هم د بد خواه يم

ښاخ د زلفو ئې پخپله خداي را ټيټ کړ
ګڼه زه د يار تر قد پوري کوتاه يم

بې له عشقه که مي عيب که مي هنر دي
نه خبر په عبادت نه په ګناه يم

ځان هر ګوره ناآګاه را څرګنديږي
له هغي ورځي را هسي چه آګاه يم

بې صبرۍ که يار په وصل کښې مهجور کړم
د پسرلي په مرغزار کښې وچ ګياه يم

له اوله ټپر ووهم بيا آه کړم
په نارو نارو خروس د صبحګاه يم

په جذبو جذبو ئې را کښوم و ځان ته
هغه يار مي کاهربا دي زه ئې کاه يم

لکه بار دوني پوخ شي ځني رژي
زه هم هسي بار ترلي سر براه يم

اوس مي ځاي په دا جهان کښې پاتي نه شه
خوزيدلي تر څهل و تر پنجاه يم

د رقيب علاج آسان دي بلا دا شوه
زه رحمان له خپله ياره ناويساه يم

که مي څوك په فقيري شميري فقير يم
که مي څوك په اميرۍ شميري امير يم

د دلبر و صدقې لره ئې غواړم
هسي نه چه په دنيا پسې زهير يم

د خرقې خدمت مشکل دي او که نه وي
زه هر دم و دغه چاري وته خير يم

هم پند اخلمه هم پند وايم هر چا ته
زه د ځينو يم مريد د ځينو پير يم

په هجران کښې خيال د يار را سره مل دي
په زندان کښې د يوسف سره اسير يم

په خندا کښې مي ژړا ده لکه شمع
له عالمه پټ پنهم د ځان په وير يم

آزادي تر دا په هورته بله نشته
چه بندي د يار د زلفو په زنځير يم

چه هميش په غوړ نارې د هجران اورم
رحمان ځکه د خپل يار و مخ ته ځير يم

خوشحالا و دولتا مي غلامان دي
زه رحمان په پښتو ژبه عالمګير يم

زه یو دم د ستا له غمه بې غم نه یم   بې غم ستا له ذکره فکره یو دم نه یم
هر زیارت لره چه ځمه مراد مي نه یې   زه زائر د میخانې د حرم نه یم
ستا د در په تورو خاورو باندي خوښ یم   بې تا خوښ په تماشا د ارم نه یم
چه د ستا په تماشا یم خبر شوي   نور خبر په تماشا د عالم نه یم
بې د ستا له زیبا مخه و بل مخ ته   منتظر د یوې ستني تر سپم نه یم
که د ستا د ښکلي مخ عاشقان ډیر دي   زه په واړو کښې اول یم دویم نه یم
که له غمه دي و نه مرم هاله وایه   چه یا دیو یم یا دواب یم آدم نه یم
زړه مي ستا په غمزه غوڅ دي غزا وشوه   که په لاسو په پښو روغ یمه ګرم نه یم
سم قامت لکه الف یم په راستي کښې   لکه غشي زه فساد لره سم نه یم
خم د زلفو یم محراب د کږو وروځو   زه د مار و د لړم په څیر خم نه یم
کم و بیش که مي له لاسه واقع کیږي   یم سړي شکم لرم بې شکم نه یم
زه رحمان د بیلتانه له غمه ژاړم   واقعه ده ډیره ګرانه هیڅ ګرم نه یم

زه دا هسي دیوانه او مجنون چا کړم   له رواجه له رسومه بیرون چا کړم
نه پوهیږم چه دا چاري په ما څوك كا   لیوني د خپل نګاه په افسون چا کړم
کومي سترګي کوم باڼه کومه غمزه ده   ډوب شهید غوندي په خاك و په خون چا کړم
توان توفیق خو د فتنو را څخه نه وو   په فتنو د تورو سترګو مفتون چا کړم
رحمان هیڅ له خپله ځانه خبر نه یم   چه دا هسي رنګ زبون و محزون چا کړم

زه له دې دنیا له تلوني په شتاب یم   لکه پاڼه د خزان پښه په رکاب یم
که هزار آبادي کړمه په جهان کښې   غرض دا چه نهایت خانه خراب یم
که مي اصل د حیاتو له اوبو دي   بیا خو دا چه د اوبو په سر حباب یم
دا جهان قصاب خانه کړه خداي و ما ته   پابسته ولاړ به غولي د قصاب یم
چه د خداي له معرفته خبر نه شم   معلومیږي چه یا دیو یم یا دواب یم
که صورت مي د سړي دي زه ئې څه کړم   په معنیٰ کښې د چارپایو په حساب یم
لکه بت چه په رڼو سترګو اوده وي   هسي زه په بیداري کښې وړي خواب یم
په طاعت په عبادت مي زړه یخ نه کړ   همیشه د معصیت په اور کباب یم
سر د خداي و عبات ته ایښوي نشم   مدام ډوب د ګناهونو په دریاب یم
چه و خپلو ګناهونو ته نظر کړم   سزاوار د هر عذاب د هر عتاب یم

لکه څوك چه په خره سور وي مخ ئې تور وي   زه هم هسي تر څښتن پوري بې آب يم
غزا وشوه که گفتار کوم په ژبه   زه رحمان چه کردار نه لرم كذاب يم

په يوه غمزه د سترگو ئې فنا شوم   سر تر پايه بې بنياده بې بقا شوم
ما د يار له غمه دم وهلي نه دي   که مي دم وهلي نه دي هم رسوا شوم
ښه چه تن مي توي تومنه شه په عشق کښي   هاله څاڅکي د شبنم وم اوس دريا شوم
زه د يار و مخ ته گورم يار و ما ته   چه داخل په تماشا شوم تماشا شوم
په هجران کښي که گدا وم کند په غاړه   په وصال کښې ئې بادشاه د امرا شوم
بادشاهي د گدايانو په دعا شي   زه رحمان ځکه بادشاه يم چه گدا شوم

تر هغه حده په هورته بد سړی شوم   چه د درست جهان په سترگو کښي اغزی شوم
دنيا واړه خپله زيست و روزگار کاندي   خو يو زه په دغه بار کښي کوډ لرگی شوم
تمامي جهان لمن را څخه نغاړي   سپين زړوکي مي اغوستي تور کودی شوم
هيڅ حاجت د هنر نشته و نصيب ته   غزا وشوه که مهمند يا داودزی شوم
د نوح زوي هم د نيك نيکه نمسی و   گڼه زه هم د يو نيك نيکه نمسی شوم
کل وسواس له احتياطه پيدا کيږي   زه له ډيري هوښياري نه ليونی شوم
اوس عطا د آدميت را باندي وشوه   چه رحمان د هغه يار د کوڅې سپی شوم

د هجران له ډيره غمه ولي نه مرم   له دې هسي رنگ ماتمه ولي نه مرم
چه يو يار له بله ياره جدا کيږي   د دې دهر له ستمه ولي نه مرم
چه په هر سحر ځما په ژړا خاندي   له دې هسي صبحدم ولي نه مرم
يار چه يار په سترگو نه ويني خو مرگ دي   ترو زه بې له خپل صنمه ولي نه مرم
چه په لړه گرمۍ شا کاندي و گل ته   له دې بې وفا شبنمه ولي نه مرم
چه د مرگ خواري په خوا لرې رحمانه   لا پخوا تر دغه دمه ولي نه مرم

که مي ونماځي ساقي په يوه جام   تر دا هور ته به نور څه وي احترام
ښه دي ما لره دا فيض د شرابو   چه پرې ووينځم دا د لق ازرق فام
مي خواري که په عالم کښي بد نامي ده   ما تر پښو دي لاندي کړي ننگ و نام

په میزان کښي یو سر لعل بل سر کاڼي   مساوي ده عاشقي په خاص و عام
عاشقان د سپین رخسار د تورو زلفو   څه پروا لري د کفر د اسلام
په مجنون باندي قلم راغلي نه دي   که حلال ئې په مخ ورشي که حرام
حلال عشق دي په رحمان باندي راغلي   په حلالو کښي مدام وي احترام

و محمود وته نظر کوه مدام   چه غلام کړ خپلي میني د غلام
د نیکانو مدعا خو نیك عمل وي   ساعت نه گوري که صبح وي که شام
چه د زړه حضور ئې نه وي په نمانځه کښي   پکار نه دي مقتدي وي که امام
چه مجنون غوندي په مینه کښي صادق وي   رحمان وایم په هغه باندي سلام
هم نغمې کاندي هم رقص کا هم خاندي   د رحمان په شعر ترکي د باگرام

زه د یار په درد و غم کښي شادمان یم   لکه گل د پریشانۍ په وقت خندان یم
ته ځما و بې کسۍ ته نظر مه کړه   خداي ساتلي لکه گنج په بیابان یم
لکه ونه د ځنگل په میوه پوره   په ویرانه ویرانۍ کښي آبادان یم
یو ویښته مي د صورت بې عشقه نه دي   څوکیدار په هر نفس د خپل کاروان یم
د وصال مرغه د اوښو دانو راکړ   لکه لعل و در په غاړه د خوبان یم
د کاملي عقیدې له برکته   د دونهي په غاړه ناست شاه جهان یم
روښنائي مي په طلب کښي شوه حاصله   شپه و ورځ لکه آفتاب په لار روان یم
چه صفت د تورو زلفو د آشنا کړم   پلي سر په لویه لار د هندوستان یم
بې مینه مي هیڅ حال د صورت نشته   لکه بې مال و متاعه تش دکان یم
د هوس بلبل ویسا را باندي نه کا   د افلاس په کبل ډکي د خزان یم
دلبرانو وته خاك تر تلي لاندي   د دې نور جهان په سر لکه آسمان یم
چه د یار په دیدن سر و مال ښندمه   خلقو واورئ زه هغه عبدالرحمن یم
په هر دم کښي نوې نوې تماشا کړم   زه رحمان د خداي وکړو وته حیران یم

په ښه خوي له بد خواهانو بې پروا یم   په نرمۍ لکه اوبه د اور سزا یم
و هر چا ته په خپل شکل څرگندیږم   آئینه غوندي بې رویه بې ریا یم

قناعت مي تر خرقې لاندي اطلس دي — پټ د درست جهان بادشاه ظاهر گدا يم
د غنچې په څير په سل ژبو خاموش يم — لکه بوي هسي په پټه خوله گويا يم
په ژړا مي د خپل يار ديدن حاصل کړ — د شبنم په څير له گل سره يکتا ينم
هم په دا سپينو جامو معلوميږم — لکه ابر هم گوهر يم هم دريا يم
دراز عمر مي حاصل شه له راستيه — لکه سرو مدام سبز و تازه پايم
که چا لار د عاشقي ده ورکه کړي — زه رحمان د گمرهانو رهنما يم

که هزار ځله نزدې د زړه په ياد يم — زه چه يار په سترگو وينم نا ښاد يم
که يار سل ځله وعدې د وصال وکا — زه له ډيري تلوسې بې اعتقاد يم
په جفا و په وفا ئې لارغه نه شي — پر حذر د ناز پرور په کړي داد يم
د بې نيازو په نياز څه اميد د کړو دي — زه پرون سلطان خسرو وم نن فرهاد يم
که د يار له لاسه اور را باندي بل وي — لکه شمع مستقيم په خپل استاد يم
بې مينه قراري را باندي زوك دي — شپه او ورځ په حرکت کښي لکه باد يم
که همه عمر مي يار په غيږ کښي ناست وي — زه له غمه به د هجر په فرياد يم
يو زمان مي د زړه مراد مونډلي نه دي — پيدا کړي خداي په اصل کښي نا مراد يم
د وصال په يوه کال مگر بر پاي شم — د هفتې په هجر هسي بې بنياد يم
چه ئې نوره نتيجه نشته بې غمه — حق حيران د عاشقۍ په دهه داد يم
په وصال کښي مي د هجر طمع نه وه — اوس حيران مستحير په دا فساد يم
بې له عشقه چه مي پري شه د پوزي — گڼه نور له جملگي قيده آزاد يم
که مي پيري که مي پلوري چاره نشته — زه رحمان د ښايسته و خانه زار يم

زه د يار په درد و غم کښي غرقاب خوښ يم — په دا اورکښي يې طاقت و بې تاب خوښ يم
که ډوبيږم په اوبو که په اور سوزم — د سرو شونډو په آتش و په آب خوښ يم
چه د يار د خط و خال نښي په کښې وي — زوړند سر په مطالع د کتاب خوښ يم
تر دا پوچه گفتگو چه ئې زه اورم — په نغمه په ترانه د رباب خوښ يم
د ريا تر ناقبوله عبادته — د ساقي په ميو مست و خراب خوښ يم
چه نه علم نه تسبيح نه تلاوت وي — له دې هسي بيدارۍ زه په خواب خوښ يم
د طوبي د وني سوري مي خوښ نه دي — ستا د مخ په لنبو سوي کباب خوښ يم

خاموشي که هر څو لويه مرتبه ده   زه له يار سره په سوال و جواب خوښ يم
د يار ډيري غمخوارئ يم عاجز کړي   رحمان ځکه په خوردن د شراب خوښ يم

صبح و شام مي لاس نيولي دي دعا کړم   خواست له خدايه ستا د مهر و د دفا کړم
هيڅ دروغ رښتيا مي نه زده که باور کړې   ستا دپاره هم دروغ و هم رښتيا کړم
واړه نه يې خندول که ژړول کړې   زه پخپله نه خندا کړم نه ژړا کړم
که ته نه يې باري وايه راته څوك دي   زه دا هسي ليوني و مجنون چا کړم
خوب خندا دبيلتانه په زمکه نشته   څه آرام به په دا دشت کربلا کړم
هره ورځ چه مي تيريږي ستا په غم کښي   زه په هره ورځ پوهيږم چه غزا کړم
يو ويښته مي د صورت کوږ شوي نه دي   هسي رنگ دي پټ پنهم په زړه ادا کړم
زړه که يو وي ما خو تا له دي درکړي   مگر نورو لره نور زړونه پيدا کړم
چه مي واغوست سر و پاي د عاشقئ   زه رحمان دې سروپا بې سروپا کړم

دا ستا درد به په هزار درمان ور نه کړم   دانسته به دغه سود په زيان ور نه کړم
که څوك را کاندي دنيا و عقبئ دواړه   عاشقي به دي په اين و آن ور نه کړم
که مي چري لاس د ستا په وسه بر شي   دا نعمت به د جنت په خوان ور نه کړم
څو مي تيغ په پهلو نه دي لگيدلي   ستا پهلو به و رقيب آسان ور نه کړم
څو و نه وينمه ستا سترگي که خداي کا   عزرائيل لره به همره ځان ور نه کړم
معشوقه د عاشقانو دين ايمان دي   زه به چا لره خپل دين ايمان ور نه کړم
ستا تر زلفو پوري نوري زلفي څه دي   په خاشاك به د چمن ريحان ور نه کړم
په رحمان د ستا د لبو مي حرام دي   څو د خپلو وينو جام تاوان ور نه کړم

دا يو څه رنگه ژوندون دي نه پوهيږم   خواب و خيال دي که افسون دي نه پوهيږم
جام د ميو چه د ځان په وينو مومم   ترو زلال که جگر خون دي نه پوهيږم
د پتنگ او د بلبل تر ميان حيران يم   مخ دي اور دي که گلگون دي نه پوهيږم
په شانه سره دي تار د زلفو بيل شه   که غوڅ شوي مي نارون دي نه پوهيږم
عشق به هسي رنگ مقام باندي قائم کړم   چه وصال دي که بيلتون دي نه پوهيږم
د خپل زړه و علامت وته حيران يم   چه موسئ دي که قارون دي نه پوهيږم
د رحمان چهره ئې زيړه تر زعفران کړه   خداي زده عشق دي که طاعون دي نه پوهيږم

بيا دي نوي شراب څښلي دي پوهيږم   په رخسار دي گل كرلي دي پوهيږم
كه هزار ځله لاس سره كړې په نكريزو   تا ځما په وينو وللي دي پوهيږم
معركه ځما د مراد نه ده نور څه ده   رقيبان چه تا بللي دي پوهيږم
څه حاجت دي چه دي خط په ملا لولم   چه ځما په باب دي كښلي دي پوهيږم
ته خپل جور و جفا څه وايې و ما ته   ما همه واړه ليدلي دي پوهيږم
چه رقيب او تا غوړونه و بله وروړه   ما هغه ساعت ژړلي دي پوهيږم
رقيبان ځكه تيري په رحمان كاندي   چه تا خوا پوري نيولي دي پوهيږم

په ليمه كښي مي مدام   عكس گرزي د گلفام
توري سترگي مي گلگون شوې   په آرزو د گل اندام
بې د سترگو له خونابه   نه باده لرم نه جام
په طلب د دلارام كښي   ما و نه ليده آرام
زنخدان ئې خداي كوهي كړ   وښوئيږم په هر گام
كه ئې خال د مخ غلام دي   زه غلام يم د غلام
كه په عشق كښي ناكام ډير وي   دا ناكام دي ځما كام
خوښ يم زه په عاشقۍ كښي   كه نيك نام يم كه بد نام
په يارۍ كښي مي قبول دي   ملامت د خاص و عام
د دعا په عوض غواړم   د خپل يار د خولې دشنام
تر ښكنځلو به ئې ځار كړم   دغه خپل دعا سلام
تلخ گفتار ئې راته خوښ دي   تر كشمش و تر بادام
هم هغه مي مسيحا دي   چه ئې را كاندي سلام
مخ د يار ماه تمام دي   رحمان وليده تمام

څو په صبر په جفا د يار كوم   څو به موم د نمر و مخ ته گرزوم
عاشقي او صبوري سره دروغ دي   زه دا لافي په دروغ څه رنگ وهم
ته و ما ته نصيحت مه كړه ناصحه   زه دا خپل تخم خپل ځان لره كرم
ما خو زده چه مينه اور ده خداي مين كړم   دانسته خپسر وا ورته اچوم
سررشته مي خداي د يار په لاس كښي وركړم   په هر لور چه مي را كاږي پسي ځم

د آشنا د میني لاس ځما گریوان دي   زه په دا کار کښي هیڅ عذر نلرم
عاشقانو باندي حق د معشوقو دي   حق به ولي په باطله بدلوم
ما چه فرض په خپل ځان کړه د یار مینه   ترو له فرضو غاړه څه رنگ غړوم
دا څه ژوند دي چه یار نه وینم په سترگو   زه رحمان په جهان سترگي غړوم

چه له مرگه بې پروا یې په هر دم   دغه هسي غم دي هیر دي په کوم غم
نور همه واړه غمونه به دي هیر شي   که یو ځل در باندي راشي دا ماتم
چه زخمي ئې سبا نه مومې په بیعه   مفت مونده شي نن ساعت هغه مرهم
د مرهمو تیاري در لره بویه   چه لا نه یې د اجل په تیغ کړم
چه د تن له سرایه درومې توښه واخله   تر دا سراي په هورته سراي نشته محکم
د دې لاري تله څه هسي آسان نه دي   مشکلات دي په هر دم په هر قدم
که دي ویره شي له ظلمه له ستمه   ته هم مه کړه په هیچا باندي ستم
که امید لرې له رحمه له کرمه   ستا هم بویه په هر چا باندي کرم
له هر چا سره چه کړې هغه نه مومې   د هیڅ تخم میوه نه دروميي برهم
اجر واړه د عمل په اندازه وي   دغه دواړه سره یو دي هم درهم
اوس د ستا رضا نیکي کړې که بدي کړې   نیك و بد دي دواړه کښوي شي په قلم
خداي د رزق په زیرمه مه هیروه کلك شه   تر سړي د سړي رزق دي مقدم
که گنې چه په حرص سره څه زیات شي   زیات به نه شي د یوې ستني تر سپم
که هزار رنگه تالاش و تردد کړې   د قسمت شوي به نه کړې زیات و کم
ډیر هوا و حرص مه کوه خداي یاد کړه   دي کافي دي د عرب و د عجم
په تا فرض عبادت د خپل ښتن دي   نه لښکري خزانې نې ملک و حشم
ټوك روټۍ یوه شړۍ در لره بس ده   نور همه واړه اسراف دي مسلم
له خوراکه غرض قوت لا یموت دي   نه چه غوښي غوړي وریجي یا غنم
له پوشاکه غرض خپسر پټول دي   نه اطلس و سقلات تاج و علم
که حرص در باندي زور شي مرگ ور یاد کړه   دا علاج دي دغه رنځ لرم محکم
د لحد د تاریکۍ علاج به څه کړې   چه ته دلته کښې ویریږي په تورتم
غفلت هیڅ مناسب نه دي د سپین بریریو   خوب روانه دي په وقت د صبحدم
مار چه سوړي لره ورشي گوره سم شي   ته د گور په غاړه راغلې نه شوې سم

خم قامت د دنیا کار کړې عمر واړه — او په دوه رکعته نفلو نه شوې خم
ځان په خوا تر هغه وژاړه که مرد یې — چه په تا باندي ژړا کا نور عالم
نور عالم چه په تا ژاړي انصاف وکړه — بې انصافه ته په څه یې خوښ خورم
که زه نه وایم ته خود سترګي روښې کړه — کور دي خور شه ته چارپا یې که آدم
اې رحمانه لکه ته چه په خداي ګرم یې — بل به نه وي په جهان کښې هسي ګرم

که په سر د هغه یار له لاسه سنګ خورم — خداي دي نه کا چه به بله خوا ته ځنګ خورم
عاشقي او ننګ و نام دي سره لري — څو به عمر واړه غم د نام و ننګ خورم
خداي و ما وته شیرین کړه تر شکرو — که د یار له لاسه غشي د خدنګ خورم
د آشنا د بیلتانه په کار و بار کښې — همیشه په تندي توره د فرنګ خورم
نوکري د معشوقو کوم په عشق کښې — مهینه د بهلول نه د اورنګ خورم
شین لوګي مي په سر چتر دونهه تخت دي — ګرد غبار د خپل دولت لکه ملنګ خورم
هم په دا چه له خودۍ شمه بې خوري — د هجران په غم کښې لپې لپې بنګ خورم
لکه څوك چه نعمتونه د دنیا خوري — زه د یار د کوڅې خاوري په دا رنګ خورم
واړه زهر شي ځما تر ستوني درومي — بې له یاره که همه لا چي لونګ خورم
زه رحمان به څو ژوندی په دنیا پایم — چه په بلو لنبو څرخ لکه پتنګ خورم

ن

هسي تيز درومي دوران — گويا برق دي درخشان
د آسيا په څير گردش کا — په زمين باندي آسمان
ککرۍ دي د سړيو — چه ووړيږي تر دا ميان
پيدا کيږي فنا کيږي — نه ئې حد شته نه پايان
نه ئې حد و نه پايان شته — نه ئې سر شته په سامان
ځني ډول وهي ښادي کا — ځني ويرکا د خپل ځان
ځني شمع غوندي ژاړي — ځني گل غوندي خندان
که يې گورې يو گلزار دي — که ئې گورې يو بيابان
يوه هسي تماشا ده — چه ئې هيڅ نشته بيان
کيفيت ئې مونده نه شي — په دليل و په برهان
چه ئې کومه خوا رفتن دي — يا ئې چرته دي مکان
خداي خبر دي په دا علم — هيڅ خبر نه دي رحمان

ډېر ياران وو د گل خان و جمال خان — پکار نه شه يو په وقت د زارستان
د همه واړو يارنو مخ دي تور شي — که به څوك و بله ياري کا په دا شان
چه يو يار په سوري پروت وي بل په اورکښې — و هغو ته به څوك څه وائي ياران
هيڅ تعريف مي په دا ژبه وايه نه شي — صد رحمت شه په يارۍ د گل خان
تر دا پورته د يارۍ شرطونه څه وي — چه په اور کښې دواړه وسوزي يکسان
چه له آله له اولاده سره وسول — خداي دي نه کا څوك دا هسي مظلومان
چه په اور کښې يو د بل دپاره سوزي — ما ليدلي نه وو هسي مخلصان
څه رنگ شوخ و هغه اور و هغه خلق — چه ئې مړ نه کړ د اوښو په باران
الغياث دي الغياث دي الغياث دي — چه انسان کا هسي ظلم په انسان
د نمرود چاري مي وليدې په سترگو — چه ئې اچول و اور ته نبيان
هم دې زمکي هم آسمان ته تعجب کړم — چه نه زمکه په نارو شوه نه آسمان
هم دې لويو لويو غرونو ته حيران يم — چه ونه لوښته له ويخه سر غلطان
له دې خپله سپيه نفسه مي زړه بد شه — چه اوبه څکي يا خواړه خوري په جهان
عالم وايي چه قيامت به په جمعه وي — وليد ما په يکشنبه په دا دوران

هزار حیف دي چه دا هسي رنگه چاري   واقع کیږي د دنیا په سود و زیان
په عیسیٰ و په دجال کښي گناه نشته   دا مکرونه دي د نفس و د شیطان
عزیزان ئې ځپله ووژل پخپله   دا همه واړه تقدیر دي د سجان
هسي نه چه دا ئې وکړه نور به نه کړي   چه ئې زړه شي هغه کاندي بادشاهان
شاه عالم اعظم وگوره چه ئې سخا کړ   په خونونو واړه ملك د هندوستان
و دارا و اورنگ زیب وته حیران شم   چه ئې څه چاري واقع شولې تر میان
د حسن حسین غزا دي څوك په زړه کا   چه همه واړه په تیغ شو شهیدان
د دوي غوښي اوښو وینو رغړولې   بې حسابه هسي خلق شه طوفان
هر چه اهل د دنیا دي حال ئې دا دي   که سړی دي که پیری دي که حیوان
آدم زاد په زمکه یو بل سره وژني   په دریاب کښي وبله غوښي خوري ماهیان
لکه غوښي چه ماهیان خوري په دریاب کښي   په هوا کښي هم دغه کاندي مرغان
خزنده و پرنده دي د دې دهر   همه واړه یو تر بل مشت و گریبان
مرداري د دې دنیا خو هم دغه ده   ځکه بیرته ځني گرزي درویشان
مکاري د زمانې څه همره نه ده   چه رحمان ئې چا ته وکاندي بیان

دنیا دار د دنیا کار کا زه د دین   خوانین ځما په ملك دي خوشه چین
هیڅ کم نه دي تر سپین مخ د دلبرانو   نلکه ښه دي ځما شعر نمکین
مراد له تورو سپیونو واړه دلبري ده   موقوف نه دي دغه کار په تور و سپین
مرتبه د سلیمان چه چا له ورشي   هیڅ پوره نیمگړي نه دي پر نگین
چه رنگین رنگین مضمون پرې ښکلي نه وي   څه پکار دي د بیاض ورق رنگین
خوند په خوله دي نه په څکه نه په خواړه دي   آب و خور که د چا تلخ وي که شیرین
غرض خوب دي که په خس وي که په خاوره   څه حاجت دي په بستر و په بالین
مصرۍ توره هم په بد غلاف کښي زنگ شي   خداي څوك مه کړه د بدانو همنشین
څه عجب که په ورځ مهر په شپه ماه شي   د رحمان آشنا چنان دي هم چنین

چرته د یار شونډي چرته غم د دل و جان   چرته کتي لال و چرته لعل د بدخشان
پاك ومنزه دي عشق د نفس له خاصیه   چرته چاه د گیډي چرته چاه د زنخدان
لږ تفاوت نه دي د رندۍ د زاهدۍ   چرته زلمي جونه چرته کونډي یتیمان

واړه بې وقوف دي چه څوك دين په دنيا پلوري   چرته پنځه ورځي چرته عمر جاودان
ځار شه د هوا و حرص خيال تر قناعت   چرته ملك د مصر چرته ده د غلامان
نه شي د خانانو د ملنگو سره كلي   چرته عزيز خان چرته ملنگ عبدالرحمن

كه پخوا تر آشنايۍ وي بيلتون   ما به نه وُّ له چا كړي پيوستون
چه مي يار په سترگو وليد ما گمان كړ   چه هم دا ساعت مي بيا مودنده ژوندون
په نيمگړي داد خبر د فلك نه وم   چه به بيا شي په ستنه را څخه ستون
نن ساعت چه له دې حاله خبردار شوم   سكه تر نن ورځي بهتره وه پرون
هر زحمت چه په ما راشي شكرانه كړم   عاشقۍ تر هسي حده كړم زبون
اوس كه لاس زه و بله مړم هيڅ سود نه كا   هغه چاره چه له لاسه شوه بيرون
لكه نمر په څلورم آسمان ځليږي   محبت ئې له حجابه كړم بيرون
چا چه ښه له ښه مخه را كوله   اوس دي سور په نيلي گرزي د گردون
په دا هسي حال كښې څه رنگ صبوري شي   چه دښمن دي كامراني كا ته محزون
كه په صبر سره تور كاڼي لعل كيږي   لعل ئې مه كړه په دا هسي جگر خون
د دنيا هوس په ما باندي حرام شه   د هوسۍ هسي كړم شپه په ميړتون
دريغه يو ځله هغه ځما په حال شوي   چه و ما ته لولوي صبر و سكون
و رحمان ته ځان هغه گړۍ آسمان شي   چه د ستا په غم كښې ناست وي سر نگون

كه ترې ولوښته شاهان و سلطانان   هيڅ نيمگړي په چا نه شه دا جهان
كه هزار هزار فنا شي په يو دم كښې   بيا پيدا شي په يو دم كښې هزاران
د رفتن د آمدن حساب ئې نشته   لكه بحر چه بهيږي بې پايان
يو د بل په غم نه نرم وي نه گرم   هم د هغه زده چه ور ئې شي په ځان
پيغمبر غوندي صاحب تر دنيا تير شه   دا دنيا ويرانه نه شوه په هجران
چه دا هسي عالم لاندي شه تر خاورو   د چا ياد دي ما و تا غوندي سگان
كه غلبيل كړم د تمامي دنيا خاوري   بيا به نه مومم دارا و شاه جهان
بوي د نام و نشان ئې پاتي نه شه   چه دعوی ئې كړه د نام و د نشان
كه دروغ وايم ته ورشه نظر وكړه   د خپل پلار و د نيكه په گورستان
چه ئې ته په دواړو سترگو ښكلولې   گوره څه شوې هغه خولې هغه لبان

چه مدام ئې په قربان قربان بللې اوس دي غبږ در باندي وکا چه قربان
د رحمان و سوزان شعر ته حيران يم چه ئې اور بل شوي نه دي په ديوان

فراموش مي کړ د ستا په مينه ځان ځان لا څه دي بلکه عمر جاودان
لکه زه چه ستا د در په خاورو خوښ يم همره عيش و طرب نه لري شاهان
لکه زه چه ستا د غم پنډونه اخلم همره پنډ اخيستي نه شي پهلوان
هسي بې سر و سامان يم ستا په عشق کښي چه آکاه نه يم په سر و په سامان
هسي بې شرابو مست يم ستا په مينه چه خبر نه يم له زمکي له آسمان
دا به څه رنگ شي چه ته د کال وعده کړې په ما نه تيريږي بې تا يو زمان
تمامي عمر د ستا په طلب ورك يم لټوم دي په هر ښهر په بيابان
که له دره ئې شړې که ئې پريږدې ته ډير مين دي ستا په مخ عبدالرحمٰن

ته چه هسي گاه يې ترش گاه يې خندان له عاشق سره کينه کړې که احسان
له احواله دي چا نه زده چه به څکړي کله جور کله لطف کړې عيان
رنځ راحت د عاشقانو واړه ته يې دا دروغ دي چه وصال دي يا هجران
هغه شونډي چه خوږې دي تر شکرو له ښکنځلو ئې عار نه کا عاشقان
رجوعات د ښايسته و چا ته نه وي هر گز نه وي سرکوزي د سروشان
دغه هسي رنگ ښايست لکه چه ستا دي نشته دا رنگه ښايست د هيڅ انسان
کست تر هسي حده ولي کړې گل رخه چه له ډيره نازه وژنې عاشقان
و هر چا وته چه ستا قوت رسيږي هلته نه رسي قوت د درست جهان
ستا له جوره زهره نه لري چه آه کا که کشور د عاشقانو شي ويران
خوار حيران لکه عاشق دي ستا له دره خداي دي هيڅوک هسي نه کا خوار حيران
لکه ډير وايي د وصل راحتونه دغه هسي د فرقت دي سخت زندان
د رخسار نښي دي واړه د خورشيد دي چه ئې درست جهان له نوره دي روښان
له هوسه دي هر گل کره خندا شوه چه ئې وليد ستا د حسن گلستان
کله وي چه نصيحت کاندي عاشق ته که له حسنه دي آگاه شي زاهدان
رنگ روي دي لري رنگ د سرو گلونو توري څڼي دي ښاخونه د ريحان
سياهي د نوي خط دي هسي زيب کا لکه ښکلي واړه توري د قرآن
و کوهي ته چه لغزش کاکل خطر وي کل خيرت دي کوهي ستا د زنخدان

که د درو تجلي ده ډېره ډېره در تاريك شي چه ظاهر شي ستا دندان
ته سلطان د ښايسته و يې دلبره دا نور واړه ښايسته دي نوکران
که دا نور ښايسته ستوري ويل کيږي ته خو رشيد غوندي صورت لرې روښان
له هر چا چه اوريده شي دغه وايي چه ښايست دي زړه نه لري نقصان
در و لعل شو ويل د رحمان ځکه چه د ستا د لعلو شونډو شه گويان

څو به شميرم زه غمونه د هجران همره ډېر دي لکه ريگ د بيابان
د سړي د دښمنۍ طاقت مي نه وه خداي را پيښه دښمني کړه د اسمان
لکه څوك چه د اوښ بار په ميږي کيږدي هسي زه يم په خپل غم پوري ناتوان
لکه اور د بيلتانه چه په ما اوري چا ليدلي کښه اور دي په دا شان
د يار غم به مي هغه سړي په شمار کړي چه شميرلي ئې ويښته وي د خپل ځان
که څوك وايي حال دي څه دي په هجران کښې په خاطر دي تصور کړي دوزخيان
نا قرار روح مي د يار په هوا والوت تش صورت مي په ځاي پاتي شه حيران
د يار دم مي زړه په غڅو سترگو يووړ لکه بت چه په ديوال کښې شي حيران
ما وې زړه د مومن عرش دي خبر نه وم چه به عشق ځما دا عرش کاندي ويران
عاشقۍ ئې تر هغه حده بې هوښ کړم چه نه هوښ لرم نه سر و نه سامان
لور په لور ئې د تهمت په غونډو ويشت شم ملامت را باندي وايي درست جهان
چه دا حال ورباندي نه وي ورغلي په ويل به څه گروهيږي د رحمان

ورکه عاشقي شه هم ئې نوم هم ئې نشان زه ئې هسي خوار کړم لکه خاك د بيابان
زه د عشق په کار کښې تير تر سره هم له مال يم دريغه که په سر مي دا مشکل کا خداي آسان
کښيوتم د عشق په آدم خورو گردابونه نه په وړاندي تلي شم نه په بيرته گريزان
رنځ د عاشقۍ چه زه ظاهر کړم و طبيب ته هيڅ ويلي نه شي طبيبان و حکيمان
راشه عاشقي مه کړه رحمانه او که نه وي تل په اور به ناست ئې که پادشاه ئې د جهان

خـــان ســـلـــطـــان د دې جـــهـــان آخـــر درومـــي خـــوار حـــيـــران
د قـــضـــا پـــه ځـــيـــل تـــړلـــي پـــه مـــشـــال د بـــنـــديـــوان
شـــيـــريـــن ځـــان ور څـــخـــه درومـــي نـــه ئـــې زور شـــي نـــه ئـــې تـــوان
کـــه ښـــنـــدي مـــال و مـــلـــك واړه هـــيـــڅ رنـــگ نـــه مـــومـــي امـــان

نه ئې مل نه ئې حامي وي — درد ئې ورشي په خپل ځان
در مانده وته ولاړ وي — وزيران و وکيلان
هيڅ دارو کولي نشي — کوزکوزگوري حکيمان
بادشاهي ئې پاتې کيږي — زړه ئې چوي په ډير ارمان
چه ئې روح له تنه بيل شي — نور پرې ژاړی فرزندان
يو ساعت وربانـدي ژاړي — آخر صبر کړي خواران
بيا ئې غسل لره واخلي — په تخته باندي عريان
په جامو ئې خوشحاليږي — مرده شو او غسالان
چه له قبره ئې بازگشت شي — مال ئې يوسي وارثان
په مسند ئې دعوي کاندي — هم دوستان هم دښمنان
سهيلي ئې تالا کاندي — هغه خپل مصاحيان
نام نشان ئې هسې ورك شي — لکه عين بې نشان
نه ئې نقش پاتې کيږي — نه ئې اسم په جهان
دا دنيا آب روان ده — نه شي نقش په آب روان
که هزار رنگ آبادي کا — نهايت خانه ويران
لکه باد هسې به تير شي — هغه دور هغه دوران
دا بيان دور و دراز دي — کوته قطع کړ رحمان

و

که نظر کا څوک په کار د درویشانو — خود به ویني وقار د درویشانو
په دغه لاري به ورشي خداي رسول ته — که څوك يون کاندي په لار د درويشانو
هر گفتار به ئې د خداي په در قبول وي — چه قبول ئې کړ گفتار د درويشانو
هسي گرم بازار بل په جهان نشته — لکه گرم دي بازار د درويشانو
په يوه قدم تر عرشه پوري رسي — ما ليدلي دي رفتار د درويشانو
همره خلق ئې زيارت کا پس له مرگه — چه بازار وي په مزار د درويشانو
پادشاهان د دې دنيا واړه پراته دي — لکه خاوري په دربار د درويشانو
هر بهار لره خزان په جهان شته دي — خزان نه لري بهار د درويشانو
د جنت د باغ گلونه به ئې هير شي — که څوك ويني گلزار د درويشانو
چه دنيا ئې کړه د خداي د پاره ترکه — صد رحمت شه په روزگار د درويشانو
د قارون و حال ته گوره حال ئې څه شه — راشه مه کوه انکار د درويشانو
په هر چا چه د عضب لنده کا ښخه — خطا نه درومی گذار د درويشانو
درست ديوان د رحمان ځار تر دا غزل شه — چه بيان ئې کړ کردار د درويشانو

اوښي نه لري حساب ځما د سترگو — بې حسابه شه سيلاب ځما د سترگو
سياهي مي همه واړه سفيدي شوه — هسي پريولی شي کتاب ځما د سترگو
که مي سره دي که مي سپين دي که مي تور دي — اوښو يووړ هر اسباب ځما د سترگو
چه رخسار د هغه يار را څخه پټ شي — حبطه شي آب و تاب ځما د سترگو
چه گداز ئې په دا گرمو اوښو نه شه — مگر گاڼي دي حباب ځما د سترگو
چه مي نقش په زړه سرې شونډې د يار شوې — کان د لعلو شه گرداب ځما د سترگو
که نور خلق د آفتاب په روڼا زيست کا — مخ د ترکو دي آفتاب ځما د سترگو
ما ئې خيال لره ابلق د سترگو زين کړ — قدم نه ږدي په رکاب ځما د سترگو
لکه تښتي وحشيان له مردمانو — هسي وتښتيده خواب ځما د سترگو
ما رحمان چه سترگي روڼي په خپل يار کړې — اوس محال دي اجتناب ځما د سترگو

هیڅوك مه شه گرفتار د تورو زلفو   مه اسیر شه په کفار د تور زلفو
هم په شان د تورو زلفو به پریشان وي   هر چه کاندی انتظار د تورو زلفو
د محشر عالم به کله په قرار وي   څوك به څه غواړي قرار د تورو زلفو
څو ئې صبح د قیامت دمیده نه شي   ورځ به نه شي شب تار د تورو زلفو
مگر شمع د سپین مخ شي باندی بله   گڼه نشته نور انوار د تورو زلفو
تار په تار کا د عاشق د خاطر خونه   چه حلقه شي تار په تار د تورو زلفو
چه تمام جهان ئې ښتي دي په دم کښي   څوك به څه کاندي انکار د تورو زلفو
زه له کوم یوه کمنده سر وکاږم   کمندونه دي هزار د تورو زلفو
په تندی د محتسب کا درّه ما ته   چه پرې راشی درّه دار د تورو زلفو
همره زړونه ئې پیلي په هر تار دي   چه تسبیح کړ خداي زنار د تورو زلفو
ملك د هند و د حبش ئې واړه زیر کړ   چه پیدا شه شهریار د تورو زلفو
ښامارانو غوندي گرزي په گنجونو   نشي هیڅ په زړه کښي ډار د تورو زلفو
که به بل مار چیچل په لاسو یا په پښو کا   په زړه خوله لگوي مار د تورو زلفو
د رحمان تر قلم مښك و عنبر اوري   چه آغاز ئې کړ اشعار د تورو زلفو

که هر څو په صحرا سر شوم هم په کلیو   بیا مي نه موند هیڅ خبر د هغه تللیو
خداي زده کومه خوا ته لاړل حال ئې څه شه   خبر نه یم د گړنگ له پریوتلیو
له دې غمه مي زړه چوي که څوك خبر وي   لږ په ما هم خبر وکړئ خداي ساتلیو
پس له دې به چرته درومي ځاي مو کوم دي   راته وائي د دنیا په سرای راغلیو
گوندی ستاسو په مخ زه پسندیده شم   لاس د خداي ورته ونسی پسندلیو
خبر نه یم چه په باب مي کښلی څه دي   زه رحمان په اندیشه یم له دې ښکلیو

تور لیمه مي د فراق په ژړا سپین شو   دوباره د زړه په وینو کښي رنگین شو
ما وې زه به لا دیدن کړم د یارانو   خبر نه وم چه یاران په کوچ تعیین شو
چا پتنگ غوندي ځان واچاوه و اور ته   څوك ژوندي لکه بلبل په آتشین شو
د مرده ؤ ته د مرگ خوارۍ شوې پیښې   او ژوندی په زندگۍ کښي اندوهگین شو
د قضا سپاهیانو هسي لاس په تاخت کړ   چه پایمال هزار خسرو هزار شیرین شو
چه قدم ئې په آسمان ایښود له نازه   هغه هسی ناز پرور زیر زمین شو

چه مدام ئې د سنجاب د پاسه خوب کړ اوس په زمکه بې بستر و بې بالین شو
د رحمان خاطر به ولې پریشان نه وي چه پریشان ور څخه جمع همنشین شو

تا چه رنگ و میو ورکړ د لبانو اور دي پوري کړ په کور د مي خورانو
چه دي جوړه کړه لنده د کږو وروځو خو به ښکار کړې په حرم د غزالانو
چه دي اسم د زنځیر په زلفو کښیښود معطر دي کړ دماغ د دیوانگانو
په رخسار چه دي د خط غبار څرگند شه سر بلنده شوه فرقه د خاکسارانو
کاږه غشي واړه بیرته ځي له ښبي زه آزار کړم ستا گږو گږو مژگانو
چه ځما د یار تر مینځه جدايي کا کاڼي پریوتي په خونه د بدانو
که مي چري خواست د خداي په در قبلیږي سوال به زه د عمر کړم د مهوشانو
سور پیزوان دي په سرو شونډو هسي زیب کا لکه جیم په قلم ښکلي کاتبانو
د سرو ټیك دي شهزاده په جبین پروت دي شینکی خال دي محاصل په بندیوانو
دواړه لیچي دي وکښلی مصرۍ توري در پوهیږم سر به پریکړي د خوارانو
ستا له غمه په ځان زړه د رحمان سوزي لکه شمع په زیارت د شهیدانو

چه کوټلي دي په تیغ ستا د چشمانو سر حلقه دي د جمله ؤ شهیدانو
ستا وصال د سر پریکړیو دي دلبره ژوندی نه مومي جنت بې مردگانو
د پیری سوری عاقل لره ضرر دي دا مقام دي د سر تور د دیوانگانو
په سرپوښ محل کښې نور د آفتاب نه وي دا دولت دي نازل شوي په ډاگیانو
هم په دا ځما له سترگو ویني څاڅي چه دي نقش په کښې رنگ دي د لبانو
مشکین خال دي په سرو لبو هسي زیب کا لکه مهر په مخزن د در مرجانو
ما سوی له یاره هر چه دي رحمانه واړه کفر دي په دین د عاشقانو

هر ساعت ځما د غوږ په تاوولو د فلك لاسونه شنه شو تر څنگلو
همره غم د بیلتانه را باندي راغي چه حساب ئې نه په خوله شي نه په کښلو
هغه سترگي چه نرگس و هم بادام دي تیرې توري دي ځما په قتلولو
هغه شونډي چه شیریني دي تر قندو ما هیڅ فیض ځني بیا نه موند بې ښکنځلو
دا کاږه کاږه باڼه او کږې وروځي نور څه نه کا بې کږو کږو وهلو
په شپه نوکی د عاشق په وینو سرې کا سبا پوري کا نکریزي په منگلو

دا ځما د قاتل لاس دي نه پوهيږم   که تر باغ وتلي ښاخ دي د سرو گلو
دريغه مرگ ئې په دنيا کښې نيمه خوا شوي   ښايسته عنچې ئې پرې يستې د گلو
هسې بند شه په کمند د تورو زلفو   چه حيران يم د رحمان په خلاصولو

٥

د دلبرو په درگاه … نه حرمت لرم نه جاه
غوثوي مي د زړه ولی … د چشمانو په نگاه
همره قدر مي هم نشته … لکه قدر دگياه
هيث خبر له ځانه نه يم … چه ئې ثه لرم گناه
يو نظر را باندی نه کا … از براى عندالله
که له غمه ئې سر پټ کړم … بل سر نه لرم پناه
د رحمان په ثير دی نه شی … حال احوال د چا تباه

چه ئې وليده ستا حسن بې حسابه … له دې قصده تاو پيدا شه له آفتابه
په آرزو دي د نرکس سترگي ثلور شوې … غنچه سره د زړه په وينو شوه غرقابه
ستا په غم مي سترغلي سرې سرې ناغې شوې … يا خيمې دي سياه پوشی سره طنابه
که دي زلفي په مخ پيچ و تاب شوې ښائي … ويښته ثه طاقت لري د اور له تابه
زه چه خداي د ستا د غم سره آشنا کړم … خوشحالي مي نور نايابه شوه نايابه
سترغلي مي د فراق په ژړا سره شول … د سبزې اثر ئې پاثيده له آبه
ماه خورشيد دي په ښايست پوري شرميږي … ځکه مخ فنا کوي تر کوه قابه
زه دي پيژنم په اصل کښې خاکي يې … ځان به ثو ثنډې په گوته له ترابه
ثو دي خيال د آشنا گرزي په ليمه کښې … خبر زده کړه ته د اوښو له سيلابه
د رحمان به بخت هاله له خوبه ويښ شي … که ته سترگې ورته پورته کړې له خوابه

ته شها يې شکر لبه … گل رخساره سيم غبغبه
په نادروکښې نادره … په عجبوکښې عجبه
په جمله ؤ معشوقوکښې … بوالعجب يې منتخبه
بې زيوره ښايسته يې … بې ترتيبه مرتبه
دغه داد د الهی دي … بې تالاشه بې طلبه
آب حيات چه حيات موند بيا … ستا د شونډو له سببه
مخ دي سپين تر سپين سبا دي … زلفي توري تر تور شبه
ستا د مخ عرق دانه ؤ … زينت رانيوله کوکبه

د ښایست مخې دي نښته   تر مشرقه تر مغربه
د وصال مونده دي ګران دي   مګر فضل شي له ربه
چې د رب فضل پرې وشي   هغه خلاص شي له غضبه
دا دولت د خداي پـه داد دي   مونده نه شي له نسبه
عشق څه هسې علم نه دي   چې حاصل شي له مکتبه
مکتب حال د مذهب واي   عشق سوی دي له مذهبه
د عاشق مذهب هم دا دي   چې دم نه وي بې مطلبه
ستا د حسن په صفت کښې   رحمان ګنګ شه له ادبه

په هر زړه چې د يار مينه شي غالبه   بله مينه ئې هيڅ نه وي مناسبه
نوری واړه مرتبې به روته هيڅ شي   که خبر شي څوك له هسو مراتبه
لياقت ئې هر وګړي څخه نشته   عاشقي يوه پايه ده عجائبه
د طلب له کوتاهۍ نه ويره وکړه   که هر څو دي لار کوتاهه ده طالبه
عشق څرګند خزانه ده خوار هغه شه   چې څرګنده خزانه شوه ترې غائبه
غوره خط د مهرويانو تر خط نشته   که هزار رنګ کتابونه کړې کاتبه
هيڅ ئې مه پوښته له فرضو له واجبو   په هغو چې عاشقي کړه خداي واجبه
عاشقان تر سرو و ماله يار ته تير دي   خداي دي دا طايفه نه کاندي کاذبه
زه رحمان د خپل صاحب په رضا زيست کړم   څه پکار دي دا بنده بې خپل صاحبه

ورځ دي تيره په شومي کړه شپه له خوابه   خداي به کله يادوې خانه خرابه
په شتاب شتاب دي تله دي که پوهيږې   غافل مه شه د دې عمر له شتابه
دلته دم و قدم دواړه په حساب دي   پل غلط د لاري مه ږده بې حسابه
راستولي خداي حساب دي په کتاب کښې   خبر زده کړه له حسابه له کتابه
ته و خپلو نيکو بد وته نظر کړه   چې بدي دي څو تيري کړي له ثوابه
په هغه جهان به څنګه ځواب وکړې   چې پدې جهان عاجز يې له ځوابه
عاقبت به تورو خاورو لره درومې   ځان به څو څنډې په ګوتو له ترابه
د کاغذ په کښتۍ سيل به کړې تر کومه   دا کښتۍ به دي مرګي کاندي غرقابه
چې آفتاب يوه نيزه شي بيا به څه کړې   اوس چې سوري له ور تښتې له آفتابه
په آزار د چا راضي مه شه رحمانه   که خلاصي په قيامت غواړې له عذابه

په ورځ ناست ئې بې مطلبه   په شپه خوب کړې بې ادبه
لاس دې وخاته له دواړو   هم له روزه هم له شبه
نه دلې شوې نه هروې شوې   تر مینځ ډوب شوې مذبذبه
عبادت دې په ریا شه   په مذهب کښې بد مذهبه
مدام بند یې په سبب کښې   بې خبر له مسببه
واړه تشې شلونبې شازې   خبر نه شوې له مطلبه
ته اوده وربانديي سور یې   آس دې یون کا بې جلبه
تن دې تش په وره وسه   آس دې داغ کړ بې منصبه
د راکب چه واك پردی شي   سود ئې څه وي له مرکبه
له ژوندیو سره ناست یې   له مرده ؤ مرکبه
هلک لوي شوې په اوبو کښې   اوبه نه پیژنې کبه
لکه کانې یا کودري   په دریاب کښې تشنه لبه
نا آگاه ځان آکاه بولې   دا خبره ده عجبه
مراد له زهده معرفت دي   نه تش ځان وژل اقربه
د رحمان شراب له عشقه   نه انگور نه له عنبه

تا چه په دا تورو سترگو وکاته و ما ته   زړه دې ځما تور کړ له دې نوره مخلوقاته
ما خو چه ته ولیدې هغه ساعت مې ووې   نوره به مې مینه د زړه نه شي له تا ماته
شیخ و زاهدان چه نصیحت وایي و ما ته   نه دي خبر شوی ستا د مخ له محسنا ته
څه شوه که زه انگشت نما شوم ستا په مینه   لا تر ما نه خوښ یې و قاضی ته هم ملا ته
مرم په دا چه ما له تا جار باسي هغه خلق   بیا دې په دیدن تر ما وړنبې در زغلي خوا ته
زه رحمان چه یار ووینم وایم خدایه خیر کړې   گڼه ښاپیرۍ ده د بنی آدم له ذاته

که د عقل څه اثر لرې و سر ته   لاس په سر مه شه د هر گیدي و در ته
په نظر د هغو خاوري سره زر کیږي   هر چه نه لري نظر و سیم و زر ته
بې منته جام د زهرو ښه شبنلي دي   نه هغه چه منت بار شي و کوثر ته
د یوسف له جاله زده کړه دغه پسه   وایه حال د زمانې و برادر ته
دې فلك و چا ته هیڅ بخښلي نه دي   چه ئې نه دي راپیرو دي ځیني بیرته
د خروار دعوه ئې وگڼه ممکنه   که رتۍ یا جو دانه به ئې وي درته

که له خدایه دي خلقو وته مخ شي   له فردوسه به دي مخ شي و سقر ته
همیشه به در په در گرزي رټلي   د استوگنې ځاي به بیا مومي چرته
د دې سست بدن منت په رحمان باندي   چه له خپله دره تلي نه شي بل درته

چه نظر کړم د خوبانو و رخسار ته   آئینه غوندي حیران شم و دې کار ته
له دهشته ئې ریبار پوښتیدی نه شم   خداي زده څه به ئې ویلي وي ریبار ته
خلوتیان لکه برده په کښې خرڅیږي   غږ ئې نه خیژي د حسن و بازار ته
ته چه ما پوښتې د یار له حقیقته   څوك د یار خبري کاندي و اغیار ته
درد و غم د عاشقۍ څه همره نه دي   چه ئې عقل د چا رسي و مقدار ته
زه و یار چه خپل غمونه سره شمار کړو   یار و ما ته حیرانیږي زه و یار ته
رحمان هسي وزگار چري دي له عشقه   چه غوږ ونیسي ناصح غوندي وزگار ته

ما د دهر غم وهلي دي په لته   د پیالې د صراحی له برکته
که اوبه دي د حیاتو په تور تم کښې   ساده رویو و ما راکړې بې ظلمته
هغه یار چه و ما جام د میو راکړ   د دښنو ویني مي وڅښې بې شدته
بې خودۍ ئې د دنیا له غمه خلاص کړم   لا مي بیا مونده بیرون له شش جهته
د دښمن په دښمنۍ می خندا کیږي   لکه شمع د مقراض له خصومته
بې خیري مي کل په خیر ده شمیرلې   د زمری په خوله کښې ناست یم فراغته
مړ بهتر دي تر هغه چه څوك بې پت وي   په یارۍ کښې دي خداي نه کا بې پته
داستۍ چه په اور سوزي مراد یې دا دي   زه په اور کښې سوې ښه یم نه بې پته
خداي هاله د سړي یاد شي چه درد مند شي   کمه نه ده دردمندي تر عبادته
زه رحمان په سل حلقو د زلفو بند یم   لا د پاسه سور پیزوان شه بله نته

ستا په مخ کښې چه حساب د جمال نشته   ځکه ما څخه د صبر مجال نشته
ته د سر و د مال ویره په ما مه کړه   ویره ما څخه د سر و د مال نشته
زه په دا سبب له ویري سره ریږدم   چه ستا ویره کښې ثواب دي وبال نشته
که وعده د یوې چاري یو ساعت کړې   د هغې چاري امید مي په کال نشته
د شهید و حال ته گوره حال ئې څه دي   بې تا هسي ځما حال دي بل حال نشته
روشنائي مي د چشمانو ستا دیدن دي   په دا کور کښې بل څراغ و مشال نشته

په جويبار ځما د سترګو سرو ته يې   په دا نهر باندی بل څه نهال نشته
مخ دي بې خط و بې خاله هسي زيب کا   چه ئې هيڅ حاجت په خط و په حال نشته
مخامخ که راته وګورې دلبره   په کاته کښې دي ثواب دي وبال نشته
د آفتاب په مخ کښې هره ورځ زوال دي   ستا د حسن په آفتاب کښې زوال نشته
ستا په يادو کښې رحمان هسي مشغول دي   چه په زړه کښې ئې هيڅ غم د وصال نشته

مخ ته دي نمر وايم زلفي تار تار نشته   سرو که ستا قد بولم د سرو يون رفتار نشته
هر څوك چه د ستا و آتشين رخسار ته ګل وايی   پوچ وايی د اور په مخ کښې وقر د ګلزار نشته
زلفي دي ناحقه خلق بولي په سنبل ضمه   ولي چه له مښکو سره هيڅ د ګياه کار نشته
ما چه غږ په غوږ و ستا د در د سپيو واوريد   هسي رنګ بلبله په چمن کښې په ګفتار نشته
ستا ديدن هغه کا چه ئې سر په تنه پاس نه وي   ولي چه د سر د څښتن جور وته لار نشته
يار به د رقيب په لوري خداي نه کا رحمانه سم   ولي چه د سپيو فرشتو سره څه کار نشته

تا خو زده ځما د زړه له احتياجه   نور مې څه پوښتې چه څه غواړې محتاجه
د طالب د مطلوب راز به ما در وښود   که ته نه وې خبر دار له دې رواجه
يار که يار ته حال په خوله نه وايي څه شو   و حکيم ته پټ ښکارند وي له مزاجه
که ځما له حاله ما پوښتې حال دا دي   چه بې تا مې ورځ تياره ده شب داجه
آشنائي به ما په کوم قوت کوله   که خبر وي ستا د هجر له تاراجه
که په سولو کښې يو خواست د چا قبليږی   خداي دي هيڅوك رنځور نه کا بې علاجه
په رحمان بلا پسې که زهريږي   ته مشغول اوسې له خپله تخت و تاجه

چه خبر شوم د ساقی د جام له راحه   لکه مړي ملاقي شوم له ارواحه
زه چه زلفي د يار ووينم په خوب کښې   په شپه مښك راباندي تر صباحه
سبا زيري د وصال په مهجور کاندی   د هيواد خبر موندي شي له سياحه
که روا کا خون خوردن د عاشقانو   څوك وتی شي د خوبانو له صلاحه
هر ساقي چه جام د عشق لري په لاس کښې   دا پياله ئې په مستانو ده مباحه
مخ که بې ميني څوك ستايي ستايه نشي   د ممدوح له قدره چا زده بې مداحه
د دنيا ناوې په عقد کښې دين غواړي   ای رحمانه ځان ئې ژغوره له نکاحه

ولي تللي يې له ما مدامم په څه؟ ترهيدلی يې هر صبح و شام په څه؟
زه هر صبح و شام دعا کوم و تا ته ته و ما ته کوې دشنام په څه؟
هميشه لکه وحشي په وحشت گرزې يو ساعت را سره نه يې رام په څه؟
هميشه را څخه درومې په وړاندې لکه عمر بيرته ته ږدې گام په څه؟
راته وايه زه به هم هغه کومه غمازانو ته بخښې انعام په څه؟
لږ پرهيز کړه له رقيبه خداي د پاره گډوې سره حلال حرام په څه؟
رحمان ستا په مخ بې څڼو هم مين دي بيهوده دي ورته کيښود دام په څه؟

ولي نه گورې و ما ته سم په څه؟ زياتوې د غمزده ؤ غم په څه؟
ستا په غم کښې چه ما ويني عالم ژاړي ژړوې را سره نور عالم په څه؟
په مطلب دې د سرو شونډو نه پوهيږم چه مې ويني د زړه څښې هر دم په څه؟
ستمگار چه ستم کا بهانه کاندي ته په ما باندي کوې ستم په څه؟
مه کړه خداي چه څوك بې ياره خوښ خورم وي زه به اوسم بې تا خوښ خورم په څه؟
و دې خپلو برندو سترگو ته دي وايه چه ورژني مې قلم قلم په څه؟
لږ ئې وپوښته چه حال دي د زړه څه دي د رحمان له سترگو څاڅي نم په څه؟
رحمان خود پخپله گرم يم چه مين شوم ولي نور عالم مي بولي گرم په څه؟

که څه وايم له هجرانه وايم څه؟ له دې درده بې درامنه وايم څه؟
توان د دم وهلو نه لرم و يار ته چه توان نه لرم بې توانه وايم څه؟
چه ئې ووينم له ځانه خبر نه يم چه خبر نه يم له ځانه وايم څه؟
د خپل زړه له حاله هيڅ را ويل نه شي له بې نامه بې نشانه وايم څه؟
د عشق راز چه هيچا نه دي بيان کړي ترو به زه له بې بيانه وايم څه؟
د خپل يار له غمه درست په وينو ډوب يم له دې هسي رنگ طوفانه وايم څه؟
زه چه پروت يم د هجران په تناره کښې د وصال له گلستانه وايم څه؟
سر و مال د سړي لوټ کړي زړه ئې يوسي له دې هسي دل ستانه وايم څه؟
زاغان بولي بلبلان شړي له باغه د دې دهر له باغبانه وايم څه؟
هر چه وايم تر همه واړو بهتر دي زه رحمان به له جانانه وايم څه؟

څه شوکه خاموش یم ستا د عشق له آه سرده ستا څما له مینی خلقه واړه خبر ده
هیڅوك دي په خوله د عاشقۍ لافه و نه کا کله هم پټیږي وچي شونډي گونه درده
اهل د دنیا واړه نامرد دي رنگ ئې ورك شه خداي دي ملامت د هیچا نه کا له مامرده
کله بې دردانو لره زړه د چا ور درومی زه به صدقه کړم سل بې درد تر اهل درده
بې د ستا د عشق د شهیدانو له خاکدانه کله زرغونیږي سره لاله له هره گرده
یو خوشحال یوکم سل ختك نور په طبیعت کښې ځار شه د رحمان سره بني له یوه فرده

که څما مینه په تا ده خطا نه ده که بې تا ده ناروا ده روا نه ده
څوك چه بې د ستا له مخه بل ته گوري آئینه ئې نا صفا ده صفا نه ده
هر عاشق چه پخپل یار پسي ژړا کا دا ژړا واړه خندا ده ژړا نه ده
د دنیا په تماشا چه څوك نازیږي خو هم نن ئې تماشا ده سبا نه ده
که ته سل ځله له ما سره جفا کړې ستا جفا واړه وفا ده جفا نه ده
هغه تیر شو چه مي مینه په غلا غلا کړه اوس په درست جهان رسوا ده په غلا نه ده
معشقوقه که د خپل سر په بها مومی و رحمان وته ویړیا ده بها نه ده

له اغیار سره خندا څه پکار نه ده له اغیار سره سودا څه پکار نه ده
سل یارۍ د یوه یار د پاره کیږي آشنائي د هر آشنا څه پکار نه ده
هر بلبل به دي ثنا کا که ته گل شې په خپل ځان خپله ثنا څه پکار نه ده
عشق د بوي په څیر په پټه خوله څرگندوی په دا چارو کښې غوغا څه پکار نه ده
د عشق درد واړه عاشق لره راحت دي د دې هسي رنځ دوا څه پکار نه ده
بد له بدو سره بویه نیك له نیکو د جفا په ځاي وفا څه پکار نه ده
عاشقي حرص و هوا دي سره لري د بیمار په ځان هوا څه پکار نه ده
عاشقي یو نادر کار دي په جهان کښې ولې بې خدایه سودا څه پکار نه ده
که ئې کړم هم ئې هیڅ نه گڼم سوگند دي وابستگي د دې دنیا څه پکار نه ده
د دنیا مینه بې کاره اوریدي شي چه مي ولیده رښتایا څه پکار نه ده
که رحمان په جهان ډیر پایم دلبره زندگي څما بې تا څه پکار نه ده

گوره بیا به څوك ادا کا په زړه غوندېه چه دا هسي مسته درومي مخ بر بندېه
ته چه گل د آشنائی له باغه غواړې خبر زده کړه د هجران له خارو خندېه

ما رستم د زمانې ولید په سترگو   چه د یار له جوره ژاړي لکه کونډه
طالبان که مرور دي هم پخلا دي   بې مطلوبه به د چا نه رسي دا هنډه
د عاشق د لاغرۍ سبب هم دا دي   چه فرقه د معشوقو شوه په زړه ټنډه
زه به حوري د جنت بې یاره څه کړم   خداي دي سرو د چا نه کاندي ارهنډه
سخت ساعت د بیلتانه به مي هیر نه شي   که را ډکه شي د تور لحد گور هنډه
زه رحمان د هغه حسن ثنا خوان یم   چه جرگه د عاشقانو وي پرې پنډه

ستا په عشق کښي هسي خلاص یم له شعوره   چه یوه خبره نه لرم منظوره
طبیبان وایی چه صبر دي دارو دي   خداي څمونږ فرقه پیدا کړه نا صبوره
توري هر چري ترلي په دښمن شي   یاره ستا سترگي دوستان وژني په توره
معشوقې د زمانې شوې سره ټولي   د زړه خونه مي ئې ولوټله چوره
زه تنها په ضرور نه یم ستا له غمه   پیدا شوې عاشقي ده له ضروره
هري شپې لره ورځ شته ده په دنیا کښي   څما عمر جدايي کړ بې له نوره
مهرویان وفا له هیچا سره نه کا   دا خبره په عالم کښي ده مشهوره
له حیرته واړه گوتي په غاښ نسي   په هجران کښی چه خبر شي له مهجوره
د رقیب له ندو سترگو دي ځان ژغوري   هر عاشق چه بهره مند شي له حضوره
همره توان و توفیق نه گنم په بخت کښي   چه تایب کا ما له فسق و فجوره
په نظر د مدعیانو تور کودی وي   که ئې کښینوم د کټ د پاسه حوره
د رحمان د سترگو نم به هاله وچ شي   که وچ شوي د چا نم وي له ناسوره

زه عار نه لرم په عشق کښي له پیغوره   بې پروا یم د ستۍ په څیر له اوره
ږدی په خوله د سمندر مهر د مومو   چه څوك ما منع کوي د عشق له شوره
بې هجرانه څما بله خواري نشته   ولي نشته تر دا بله خواري نوره
لکه ته چه خداي هر گوره ښائسته کړې   زه ئې هم هسي بې صبره کړم هر گوره
چه په تور و سپین مي اړوي دا څوك دي   که ته نه یې په مخ سپینه په زړه توره
د رقیب له بده خویه به څه وایم   لا چه یار ور سره مل شي هاله گوره
چه ئې پور د مرگ تر پوره پوري هیڅ دي   هئ توبه د بیلتانه له بده پوره
عاشقي سړی مجنون کاندي رحمانه   کښه څوك په هوښیارۍ ور وزي له کوره

ما چه جور و جفا بیا مونده له یاره　　د وفا طمع به څه کړم له اغیاره
له دښنو به د ښادئ طمع څوك کا　　چه د دوست له لاسه غم شي ورد و څاره
دا گله هم ډیره ډیره له هغو شي　　هر چه طمع ترې د ښو کیږي بسیاره
دل آزار که دل آزار کا ماڼه نه شي　　حیف خو دا دي چه دلدار شي دل آزاره
طالبان خو تر مطلوبه پوري پره دي　　خداي دي تا بې وفا نه کا وفاداره
که له ډیري حیا نه گورې و چا ته　　څو خو مخ کړه د رحمان د زړه دپاره

نه رسیږي ستا و حسن وته حوره　　څه به رسي و میرمن وته مزدوره
ستا تر قده تر قامته نه رسیږي　　که نښتر که سپاري وي که کجوره
تر قامت پوري دي سرو ده سر کوزې　　تر رخسار پوري دي شمعه ده بې نوره
هر سړي چه دي و حسن ته نظر کا　　ښاپیرئ ئې په نظر وي نا منظوره
چه تا مي د خپلو شونډو ور په خوله کړه　　طایفه دي د صوفیانو کړه مخموره
اوس ته وایه چه په څه رنگ دي وستایم　　زه خو ستا په مینه لاړم له شعوره
دا جذبه د عاشقئ نه ده نور څه ده　　گڼه کله څوك وتي شي له دستوره
اوس به زه د شب خیزئ څه منت وکړم　　چه چهره دي کړه په خوب کښي را حضوره
چه په ننگ و په ناموس تر لوره کم وي　　صدقه شه نا قابله زوی تر لوره
ننگیالي تربرونه ښه وي او که نه وي　　ننگیالئ ترله هم ښه ده له تربوره
خوب روئي بې دلبرئ څه په کار نه ده　　لکه ونه بې میوې په پاڼو گوره
که د غلوزي لباس وکا غزا وشوه　　شهد نه دي چا موندلي له زنبوره
په رحمان د ښایسته ؤ قدر ډیر دي　　د طبیب له قدره چا زده بې رنځوره

چه په وقت د ځکندن وکاږې ږیره　　ترو نن ولي هسي رنگ یې بې تدبیره
هر سړي چه کانده غم په مخ کښيویني　　له هغه غمه لا نن گرزي دلگیره
چه سبا ارمانوې پند د پیرانو　　ولي نن د پیر طلب نه کړې بې پیره
د یار یاد نه دي ځاي څه رنگ په زړه نسي　　یاد د غیر چه لري نه کړې له ضمیره
چه د تړوك په طلب گرزې خداي دي هیر دي　　فقیري دا هسي چري وي فقیره
دغه غم دي خداي بدل کا په شادئ　　زهیر مه شې په آشنا پسي زهیره
هر سړي د هغه مخ په روڼا گرزي　　چه ئې خونه د خاطر وي پرې منیره
همیشه پراته په اور و په اوبو وی　　عاشقان د لعللو لبو له تاثیره

که هر څو ښایسته ډیر دي په جهان کښي   و هر چا ته خپل آشانا دي بې نظیره
زه رحمان د آزادۍ په طلب گرزم   باري نه د تورو زلفو له زنځیره

وقت د نو بهار دي زه جدا له خپله یاره   دریغه دریغه دریغه چه بې یاره ځې بهاره
اور د خوړو زړونو چه د غره په سر بلیږي   شنې لوخړي خیژي له نښترو له چناره
دا څه عاجزي ده چه زه کښم په کاغذ باندي   راشه وویریږه د عاشقو له آزاره
دا څه اوښي نه دي چه بهیږي له چشمانو   ویني دي بهیږي د زړګوټي له پرهاره
رنځ مي هسي سخت دي هر زمان په ما زیاتیږي   راشه اې طبیبه گوندي مرم د رب دپاره
غرونه دي نړیږي چه په حال ځما خبریږي   سیند د اوښو درومي چه راغلي له کهساره
نور څه نه دي واړه دا نارې د بیلتانه دي   راشه که ئې اوري د رباب له هره تاره
زه یو خوار و زار یمه رحمان په عاشقي کښي   خپل دي که پردي دي راته نه گوري له عاره

خود به وران شې د دنیا بازاره تاړه   هر ساعت د بیلتانه په تاخت لتاړه
لا غنچې په باغ کښي سترگي سپړ دي نه وي   باد خزان ئې د زړه مینه کړه ویجاړه
هسي باد پرې د فنا لوري والوت   د لاله قوله ئې پریسته له ناړه
څه بزرگي به ئې د باز و د همای وي   زباني ذکر که سل رنگ کا خړاړه
که سل زر کاله پرې تیر شي په اوبو کښي   په نرمۍ به نرمه نه شي وچه تراړه
تر دا هسي عمره نه عمر بهتر دي   هر چه حال ئې ځانکندن شي عمر واړه
تروله خلاصه بندي ښه یې اې رحمانه   چه د یار د زلفو ځیل دي شي په غاړه

کله په نمر سوزې کله ریږدې په ساړه   کله مرې له لوږي کله مرې په ډیر خواړه
واړه په غوغا دي چه راغلي په دنیا دي   نه ئې هغه وړي په قرار دي نه ماړه
کله لاس په سر و بل ته کیږدي توضع کړي   کله وبله کیږدي لاس په توره په چاړه
خاوري د آدم چه کړې خمیر فرشتگانو   درست ئې په غمونو په دردونو ولاړه
څه شو که څوك نن ساعت وهل کا یا ترل کا   پیښ به په هغه شي چه واهه شي هم تاړه
ښائي که څوك پس له مرگه خاندي په لحد کښي   هر چا چه په دا ژوندون کښي خپسر وژاړه
ویني واړه تلوني هیڅوك نه دي پاتي شوي   یون دي په دا لاري هم د ځوان هم د زاړه
زلفي د دلدار دي چه هر څوك ئې طلبگار دي   لوي دي که هلك دي که عټان دي که واړه

سخ د هغه چا دي چه په درکښې ئې قبول شي / زار د هغه چا چه ئې له دره وشاړه
ما عبدالرحمن غوندي سلام کړ ورته سلو / خداي خبر چه کوم يو هغي ترکي ولاړه

چه غرقاب شي تور مژگان په غم د زړه / نور خراب شي خان و مان په غم د زړه
عبث وايې غم د زړه و بلهوس ته / څه پوهيږي هلکان په غم د زړه
په بل مخ باندي سوا د يار له مخه / ما تړلي دي چشمان محکم د زړه
چه ئې عرش و کرسي لاندي تر قدم دي / بالا تر دې هسې شان قدم د زړه
د خليل تر کعبې دا کعبه ده لويه / که آباد کا څوک ويران حرم د زړه
که نور خلق قدمونه ږدي په زمکه / ما دي ايښي په آسمان قدم د زړه
دا مکان چه د اسمان زمکي تر ميان دي / يو خلوت دي د امکان سلم د زړه
زه مرهم د زړه له چا غواړم بې ربه / چه کړي نه شي طبيبان مرهم د زړه
صورتي همدمان ډير دي په دنيا کښې / ولي نه مومي رحمان همدم د زړه

ساقي پورته شه د ميو جام تيار کړه / عمر هيڅ معطلي نه کاندي تلوار کړه
هر دم تيغ د ستا ځما په گلو گرزي / هر نفس د خپل نفس له تيغه ډار کړه
تر خودئ په هورته بله بلا نشته / خاد مي د بيخودانو په دلبار کړه
دا پنځه ورځي ژوندون چه غنيمت دي / شکرانه په دا نعمت د کردگار کړه
که غمخوار غواړې په غم و په اندوه کښې / ښيښه ډکه د شرابو اختيار کړه
څو دي دوه سترگي غړيږي په جهان کښې / ننداره په هر ساعت د خپل نگار کړه
هغه څوك دي چه تهمت پرې وايه نشي / غوږ په هيچا باندي مه باسه خپل کار کړه
مدعي چه په خوله ورشي هغه وايي / گوش و هوش د محبانو په گفتار کړه
بې وفا دي د دې دهر ياران واړه / چه دي پس له مرگه يار شي هغه يار کړه
رحمان وايي د دنيا چاري فاني دي / البته په نا خبرو اعتبار کړه

باړه وتړه هاله کښت و زراعت کړه / تقویٰ دار شه هاله طمع د جنت کړه
عاقلان په وړاندي ځي په ورستو گوري / په دنيا کښې سر انجام د آخرت کړه
سم د لاسه کار هر گوره ډير مشکل دي / څو لا نه يې غريب زيرمه د غربت کړه
چه نور خلق ملامت در باندي وايي / لا پخوا تر خلقو خپل ځان ملامت کړه
چه عقبیٰ ته د دنيا په اجر مومې / خو هم دا عمارت هلته عمارت کړه

څو به ګورې د قيامت و ورځو شپو ته خو هم دا جهان په ځان باندي قيامت کړه
چه نيکي بدي په تله کښي تلل شي خود پخپله تله واخله عدالت کړه
که لښکر د حرص هوا درباندي زور شي سر دننه په قلعه د قناعت کړه
دا به نشي چه ستا څټ او د حق مخ وی که حق غواړې ته هم مخ په حقيقت کړه
هغه زړه چه عرش الله دي ګوره کوم دي څو دي توان شي د جمله زړونو خدمت کړه
وړاندني هم واړه ستا په څير سړي وو ته هم پاڅه د هغو په څير همت کړه
د دنيا چاري همه واړه فاني دي باري پورته شه يو بل رنګه حکمت کړه
په طبيعت د عاشقانو دارو نه شي درومه بله خوا دارو د خپل زحمت کړه
څو دي حق مونډلي نه دي مه جار ووزه په دا مرسته دا جهان واړه لت پت کړه
اې رحمانه اول ته نصيحت واخله دغه پسه بيا و بل ته نصيحت کړه

چه می مينه خداي په تا باندي پيدا کړه ترکه ما په هغه ورځ خپله رضا کړه
اوس د ستا رضا جفا کړې که وفا کړې ما د ستا جفا قبوله په وفا کړه
ګل په لعلو و په ګوهر کله څوك پيري بې له ما چه تا خندا کړه ما ژړا کړه
بې له ما چه د ستا غم په هوس پيرم کوم وګړی په هوس د غم سودا کړه
دوه ياران به دا رنګ نه وي چا ليدلي چه يوه ورته ښکنځل کړه بل دعا کړه
ما و درست جهان ته شا و تا ته مخ کړ تا و درست جهان ته مخ و ما ته شا کړه
ډير هندکی په جهان ګرزی د چا ياد دي عشق عالی پايه د هير او د رانجا کړه
هم په دا ئې تر همه ؤ نام بلند شه چه قبوله غندليب د ګل جفا کړه
نا آشنا د بيلتانه له غمه څه زده خداي دغه خواري په بحره د آشنا کړه
عاشقان د يار تر سپيو هم ځاريږي ګڼه ما د رقيبانو څه پروا کړه
زه رحمان چه ستا د حسن ثنا خوان يم ستا له رويه درست جهان ځما ثنا کړه

نه يم خوښ د سرو ګلونو په سايا زه خوښ يم ستا د مخ په اور باندی جليا زه
په اور سوي ښهر وران وي څه حکمت دي سوي ستا د مخ په اور يمه بسيا زه
خپلوم به دي په هر رنګ چه خپليږې که دي موږم په دروغ که په رښتيا زه
نن راغلي په جهان يې که ديدن کړې نه به ته په دنيا راشې نه به بيا زه
دا اوږدې وعدې چه ته کوې صنمه کاشکی بيا موږم فرصت په دا دنيا زه
چه له ډيري حيا نه ګورې و چا ته غوڅ کړم غوڅ کړم د ستا ډيري حيا زه

چه له غمه له اندوه دي مړ نه يم   سنگ آهن يم آدم نه يمه گويا زه
که جوړه تلي څوك و قبرو ته دريغه   ژاړم دا چه يا به ته نه يې او يا زه
هميشه د خپلو اوښو له سيلابه   سرگردان يم تر فلك و تر آسيا زه
که څوك قياس ځما د ډېرو اوښو وکا   هسي گرزم لکه خس پاس په دريا زه
زه رحمان د يار ثنا کولی نه شم   کاشکي مه وي په جهان کښي څه گويا زه

اي ځما د زړه آرامه راشه راشه   سر و قده گل اندامه راشه راشه
چه همه واړه خوبان دي مقتديان دي   د همه واړو امامه راشه راشه
بې تا نشته هيڅ حرمت د عاشقانو   د مشتاقو احترامه راشه راشه
خداي زده بيا به هسی وقت وي او که نه وي   زه ويريږم له ايامه راشه راشه
نن هنگام دي که وفا کړې که جفا کړې   چاري نه شي بې هنگامه راشه راشه
دا جهان د مسافرو رباط دي   تله دي تله دي له دې گرامه راشه راشه
پري رويه سنبل مويه ملك خويه   عنبر بويه لاله فامه راشه راشه
شپه لا پريږده روڼا ورځ را باندي شپه شوه   د رحمان ماه تمامه راشه راشه

بيا مي زړه د تورو زلفو مسخر شه   چپ و راست مي د حبشو تور لښکر شه
هر طرف مي د دعا غشی گذار کړل   ولي يو هم هسي نه وُ چه کارگر شه
و هر لور ته چه غوږ باسمه غوغا ده   يا ناري د بيلتانه دي يا محشر شه
واعظان خو وعظ کاندي باري څه کا   چه د عشق په ليونيو ئې گذر شه
چه پدر غوندي ئې ما ته نصيحت کړ   په ديدن د ستا هغه ځما پسر شه
ستا په در کښي چه پراته دي نيکبختان دي   چه د ستا له دره ووت در بدر شه
د عشق زخم به څوك څه گنډي رحمانه   چه گنډون ئې په پرهر باندي پرهر شه

په دوران مي هسي رنگ دلبر پيدا شه   گويا بل د نمر د پاسه نمر پيدا شه
يا طالع د زمانې يا ځما بخت دي   چه دا هسي رنگ شيرين بشر پيدا شه
چه قاصد د ورك يوسف زيري پرې وکړ   د يعقوب د سترگو بيا نظر پيدا شه
عشق دي دا که يو فساد دي نه پوهيږم   په جهان کښي چه دا شور و شر پيدا شه
دريغه نخل د عشق مه وي زرغون شوي   چه له ښاخه ئې د غم ثمر پيدا شه
ملائك د عشق له غمه خبر نه دي   خو هم ما لره دا سخت سفر پيدا شه

یو د ترکو بې نیازي بل عاشقی شوه	په پرهر باندي مي بل پرهر پیدا شه
بیا به روغ د عاشقۍ له رنځه نه شي	په هر تن کښي چه دغه اثر پیدا شه
د نا اهل زوي په پلار په څه ښادي کا	چه له پشته ئې لئيم پسر پیدا شه
چه هنر عیب کوي عیب هنر کا	د رحمان په دور دا هنر پیدا شه

هیڅ مې نه زده نه پوهیږم دا څه پیر شه	چه دلدار مي د اغیار په شکل ځیر شه
زمانه مي د رقیب له لاسه وژني	چه مي سپی ګاڼه هغه را باندي شیر شه
د هجران غمونو هسي په عذاب کړم	هغه عیب چه مي لږ ګاڼه اوس ډېر شه
چه په تیغ مي لوبي کړې سزا مي دا وه	ښه چه غوڅ مي زړه د ترکو په شمشیر شه
تیر ساعت به د هیچا په لاس کښیوزي	اوس به څه وایم و چا وته چه تیر شه
چه مي نوشه د هجران پیاله کړه تلخه	د وصال دولت مي کل زهر و ګنډ هیر شه
چه ئې نه په وفا یادنه په جفا وي	سکه رحمان د هغه یار له دله هیر شه

چه نصیب ئې سینه چاکه زړه افګار شه	جرس ځکه په فریاد و په چغار شه
چه ندا د عاشقۍ په عاشق وشوه	د غفلت له خوبه پاڅیده بیدار شه
عبادت د ریا کار څه پکار نه دي	لکه غوك هسي په بحر کښي مردار شه
د جاهل زهد په زهد حساب نه دي	لکه مال په خمرو خرڅ د خمر خوار شه
مشقت د نادانانو واړه پوچ دي	لکه بې بارانه ابر تش غبار شه
علمیت د بې عملو عالمانو	لکه ګنج د کتابونو په خره بار شه
چه ئې کاندي و نا اهل و نا قابل ته	نصیحت د ناصحانو څه په کار شه
د رحمان کلام په غوږ د بې هنرو	لکه در په لاس د طفل هسي خوار شه

که په عقل پسې لاړم پکار نه شه	که له بخته مي یاري غوښته یار نه شه
غرونه غرونه خوب په څاڅکي اوبو درومي	یار په سیند ځما د اوښو بیدار نه شه
معلومیږي چه کم بخت د درست جهان یم	چه د درست جهان دلدار مي دلدار شه
ما غندي او رقیب ستائي طالع ګوره	چه سړي ورته د سپی په مقدار نه شه
که ئې سل ځله اقرار را سره وکړ	دا ځما نا قرار زړه په قرار نه شه
ډیر غمونه دي چه ئې وخورمه پخپله	په دنیا کښي مي بل هیڅوك غمخوار نه شه

که مي سل نصيحتونه ورته وکړه هغه خداي بې لاري کړي په لار نه شه
سهل کار دي که رحمان په زړه آزار شم چه خاطر د هغې مستي آزار نه شه

چه له سترګو مي خوناب د زړه عيان شه له نظره مي هر سنګ در و مرجان شه
خراب زړه مي ژړل د يار له غمه بيا په اجر د هغې ژړا خندان شه
کمينۍ له جمله آفتو خلاص کړم لکه خاوري د دښمنو په چشمان شه
د غصې زهر ئې شهد شول په صبر د خليل په ځير آتش پرې ګلسان شه
عشق يو داد دي په عاشق باندي له خدايه هسی نه چه و هر چا وته عيان شه
چه د يار زلفي رخسار شو په زړه نقش خپل خلوة مي خراسان و هندوستان شه
د رنځور علاج ترخه ترخه دارو وي دغه درد دي چه هم درد وهم درمان شه
چه د ستا د خولو بوي ور باندي راغي د عطار په مخ د اوښو رود روان شه
علامت د استغنا به ئې ځرګند وي هغه ځوك چه تير تر ځان و تر جهان شه
د ګريبان په چاکول ئې څه لارغه وي چه ځګر ئې ورښي چاك د ګريبان شه
نادانان به د دنيا غمونه کاندي مرد هغه دي چه په زيرمه د خپل ځان شه
نشانه د نادانۍ به نوره څه وي چه سړي په خپل کردار باندي پښيمان شه
آدميت څه په دولت نه دي رحمانه بت که جوړ شه د سرو زرو نه انسان شه

په دنيا کښي له دنيا کوښه کنار شه سمندر غوندي په اور کښي ګلعذار شه
پس له مرګه که ژوند غواړې سر ګياه کړه په پريکړي سر بيا نوي مرغزار شه
دا ترخې اوبه به څه کوې د بحر خود پخپله د ګوهر په ځير آبدار شه
بې له خدايه نور د هيچا منت مه کړه په وچ کاڼي باندي ونه د کهسار شه
که د وني په ځير ګل و ميوه غواړې ځان په نمر کړه سايبان د هر خاکسار شه
دست په دست که د خپل کار په درستول يې لا پخوا تر ځان وړنبي د بل په کار شه
که دي ويره شي له خپلي در ماندګۍ د درماندو دستګيري کړه خبر دار شه
که هوا دي د جنت په خاطر ګرزي خاك نشين په آستانه د هغه يار شه
که په توره تاريکۍ کښي روڼا غواړې ننداړچي د يار د زلفو د رخسار شه
که پکار دي د سرو شونډو شيريني وي د خپل ځان په وينو سور لکه انار شه
که راضي يې چه دي باغ شي د زړه سبز په ژړا لکه باران د نوبهار شه
د رحمان په عاشقۍ کښي سترګي وشوې چه ځوك وايې عاشق ړوند دي هغه خوار شه

پاڅه یو ځله سیراب د عشق په جام شه   په ساغر د ماه و مهر می آشام شه
له اوله بندگي بیا آزادي وي   که مقصود د آزادۍ لرې غلام شه
د صیاد له وحشتونو خپسر خلاص کړه   لکه مرغ خانگی پخپله رام شه
ژوندی ځان په زمکه خښ کړه لکه تخم   که لویي غواړې د خاورو په مقام شه
درست جهان د کمینۍ په خوي وخوره   لکه زمکه هسي لاندي تر اقدام شه
په نیستۍ کښي د هستۍ مرتبه گوره   نندارچي په ویرانه کښي د خپل بام شه
و دښمن وته خپل حال پخپله وایه   ځان پخوا تر مرگه ووژنه مدام شه
په مستانو کښي د عقل ښښتن غل دي   که په نورو خلقو خاص یې دلته عام شه
اې رحمانه د بلبلو ژبه زده کړه   دغه پسه په صفت د گل اندام شه

د دنیا د سود دپاره غمگین مه شه   غم د دین و د ایمان خوره بې دین مه شه
هر گره گره کشای لري کم بخته   نا امید له خدایه غوټه جبین مه شه
ډېر خفت دي دارنده چه دانه چین شي   ښو دي آب و دانه شته دانه چین مه شه
هر مرغه چه د بل غوښي خوري مردار وي   ځان حلال کړه لکه زاڼه شاهین مه شه
د ذرې په ښیر آفتاب په طلب خپل کړه   لکه تیږه هسي پروت په زمین مه شه
کار په تش لستوڼي نه کیږي بې لاسه   لاس په ډیره کړه بې لاسه آستین مه شه
عاشقي او خود بیني دي سره لري   که مطلب دي عاشقي وي خودبین مه شه
په خپل کور کښي دي سفر دي که پوهیږې   مسافر د هندوستان و د چین مه شه
خپل تابوت درته ولاړ زین کړي آس دي   ته په زیرمه د بل آس و د زین مه شه
چه تقویٰ دیانت نه لري رحمانه   د دې هسي همنشینو نشین مه شه

په امید د آینده ؤ زړه ور مه شه   نسیه نقد ځبله بیل کړه اوتر مه شه
په امید امید ئې خلق نا امید کړه   د فلك له رهزنۍ بې خبر مه شه
د دنیا بادشاهان خواست کړی له فقره   ته بادشاه د هسي ملك شه خواستگر مه شه
د همای په ښیر طعمه کړه وچ هډوکی   لکه مچ طالب د شهد و شکر مه شه
ځان صدف غوندي و خاورو ته کړه ښیرمه   لکه ځگ هسي د بجر په سر مه شه
ډېر عزیز دي موم دلان تر سنگدلانو   ته یو ښاښکي شه د اوښو گورهر مه شه
حیوان هم په تسبیح د خداي مشغول دي   ته انسان یې له حیوانه بتر مه شه
نفس شیطان سړی و کفر ته وباسي   رحم فهم په ځان وکړه کافر مه شه

ټپ ړانده دي عاشقان د یار له عیبه   ته ټپ ړوند د هغه یار په هنر مه شه
دغه ځاي د بیدلانو دي رحمانه   د دلبرو په کوڅه دلاور مه شه

ته ناحق نه ما کینه کړې کینه ناکه   په کینه به آئینه نه کړې ته پاکه
څوك بې وجهي چا ته توره تیره اخلي   خپل عمل دي چه دنیا ئې کړه هلاکه
چه خندا ئې د بلبل په آه سرد کړه   خداي د ګل ګریوان پاره کړ سینه چاکه
ځکه سپینی شوې اول د حباب سترګي   چه له بعضه په دریاب کښې چوی تڼاکه
که تن زمکه کړې زړه تخم باران اوښي   لکه نخل به سرو وکاږې له خاکه
بلا دست به شې هاله په نورو ونو   که تعلیم د زیر دستۍ واخلې له تاکه
بیا به مومې د ترکو واك و حکم   څو ونه ووزي د درست جهان له واکه
د هغه جهان ژوندون به هاله مومې   چه لاس وکاږې د دې جهان له ژواکه
ته چه ژغورې سر و مال په عاشقي کښې   عاشقي دا هسي چري ده کاواکه
چه دا هسي لوي میلمه ته کور ته بیایې   اول غولي پاکیزه کړه له خاشاکه
په دوییۍ کښې به ور نه شي تر توحیده   څو ضمیر دي خالي شي له اشراکه
دا همه واړه حجاب دي چه لیده شي   نور دي حسن بالا تر دي له ادراکه
په ظاهر لباس غلط د سړي مه شه   مینځ ئې ګوره له چغزی اوله متاکه
اولیأ په جهان ځکه څرګند نه دي   چه پاك ژوی خپسر نغاړي له ناپاکه
هیڅ وفا ئې له هیچا سره و نه کړه   ترو رحمان به څه مانه کړي له افلاکه

ګیله وتره په پرې سره کلکه   د روټۍ طمع و مه کړه له فلکه
هر سائل چه سوال د نان کړي له فلکه   ګویا غواړي په کچکول کښې اوربکه
له آسمانه چه څوك طمع د وفا کا   دغه طمع ئې طاعون ګڼه بې شکه
له بارانه سره هسي ږلۍ ووري   چه هر زخم ئې بد تر وي تر ټوپکه
که په چا ئې شفقت و مرحمت وي   ظلم خور به ئې تیر وي تر اوزبکه
موړ به نه شي هیڅ سړی بې قناعته   که ئې خونه وي په سیم و په زر ډکه
بیا به نه مومې کمال بې کمینۍ   که خیمه دي وي د عرش د پاسه لکه
که جهان په نور عالم باندي فراخ دي   په تنک چشم باندي تنګ شي له چشمکه
د دې دهر په یارانو کښې آب نشته   که ئې غواړې تر سما و تر سمکه

ترخې اوښې د عاشق آب و نمك دي   خداي دی نه کا څوك بې آب و بې نمکه
داد زاری اندیښنې مه کړه رحمانه   د دنیا چاري په تله دي تر دمکه

چه خيمه ئې د سيلاب په مخ شوه لکه   د حباب تماشا گوره تر دمکه
هيڅ پکار نه ده ويسا د پاڼ په سيوري   لا ترې لاندي وي د څو لرگو کوډلکه
دا د لاندی به هم واړه چيت پيت شي   مگر سر وي چا وکښلي تر فلکه
چه په اصل خداي نسکور وي پيدا کړي   څوك به څه خوري د دې دهر له ښانکه
چه دښمن ئې وي له دوسته اړولي   د هغه احتياط بويه له کومکه
راشه واچوه د نفس و خوله ته خاوره   څو دي نه ده خوله د گور په خاورو ډکه
هر چه ډکه ئې د گور په خاورو خوله شي   په هغه به وي حرامه نوره څکه
که نور څوك تبارکي کا ځبله نوره   و رحمان وته خپل يار دي تبارکه

که په هجر کښې څوك ما پوښتي له حاله   حال خو دا دي چه ناتوان يم بې مجاله
زه د يار په ديدن ځکه شتابی کړم   چه د عمر بقا نه وينم تر کاله
چه تر حسنه تر جماله ئې ځار نه شم   شرمنده يم د خوبانو تر جماله
ته و ما ته نصيحت مه کړه ناصحه   عشق بې نياز دي له ثوابه له وباله
بې د خپل آشنا د حسن له تعريفه   هيڅ مي مه پوښته له نوره قيل و قاله
ما د عشق په درس کښې نور څه لوستي نه دي   بې له زلفو بې له خطه بې له خاله
په دنيا په آخرت مي دي خداي نه کا   بې نصيب د مهرويانو له وصاله
که يار سر په دويدن غواړي مه جار ووزه   دغه حکم رحمان کړي دي دلاله

څو تر مينځه ورانه نه کړې د تن پوله   و به نه رسې تر خدانه تر رسوله
خداي و تا ته دين دنيا په غوره کښيښود   تا دنيا کړه په دا دواړو کښې قبوله
تر حرص په هورته بله بلا نشته   دا بلا د ستا په خونه شوه نزوله
يو ساعت د خداي په ذکر مشغول نه شوې   تمام عمر د خپل ځان په غم مشغوله
چه باقي زندکاني په فنا پلورې   ځان په کوم دانش دانا بولې مجهوله
له خالقه روگردان شوې و مخلوق ته   بيا و ځان ته عاقل وايې نا معقوله
نصيحت لکه هلك در باندي تريخ دي   د دنيا په شيرينۍ پسې ملوله
چه رحمان غوندي خورسند نه شې په نول کښې   خلاص به نه شې په هيڅ رنگ د زړه له نوله

خبر نه یم چه ئې راوستم له کومه بیا مي کومي خوا ته استوي چه درومه
لکه ړوند چه لاس د بل په اوږه کیږدي هیڅ ژوره لوړه نه وي ور معلومه
خداي را پیښه نرۍ لار کړه نالیدلې لکه ورانه ما شوړه چه وي سر گومه
خراب زړه مي تورو زلفو ته هوس کړ بارې کوت د مرغه په څیر په لومه
هسي کوډې د عاشقۍ را باندي وکړې چه سنگین خاطر مي نرم شه تر مومه
چه ئې هیڅ له خدایه ترس و ویره نه شي الغیاث د دلبرانو له رسومه
کله را کاندي شراب د لعلو لبو کله جام د زهرو را کاندي چه شومه
د مطلوب له طالبانو چه ځان شمیرې اي رحمانه اول سیال شه بیا ئې مومه

اعتماد به په دنیا کوې تر کومه دا رفتار به پس شا کوې تر کومه
څو به پټ له مرگه گرزې سپینه ږیره په روښانه ورځ به غلا کوې تر کومه
چه د دهر له یارانو وفا غواړې صیادي به د عنقا کوې تر کومه
د پیرۍ علاج په ډانگ په لوړ نه شي دغه کار به په عصا کوې تر کومه
ته چه پند وایې ناصحه و رحمان ته شکایت به د قضا کوې تر کومه

ډیر عمر می تیر کړ بیهوده په زمانه نور دي ځما سر وي او د ترکو آستانه
هیڅ مي حاصل نه کړه په شیخۍ و په تقویٰ کښې پس له دې مي وار دي هر چه شي په میخانه
شیخ و شیخي ورد و وظیفه و ذکر فکر زه و ساقی جام و باده چنگ و ترانه
زه و زاهدانو ته حیران یم دوي و ما ته دیوانه بده خندد و ده به دیوانه
گنج د عقل جار شه د عاشق تر څاڅکي اوښو نه خروار د عقل نه د عشق یوه دانه
تیغ د یار له لاسه په مرۍ د عاشقانو هسي لذت کا لکه د میو پیمانه
خداي لره به ور شم په سودا د یار له مخه بل مقصود مي نشته په کعبه په بتخانه
زه له ډیري میني په تش بوي د یار شیدا یم تل د لوندو ختو اوبه لږ وي بهانه
ځکه زاهد زهد کا د یو جنت دپاره سر ښندلي نشي په اوربل د جانانه
گوره د منصور هسي په دار نه شې رحمانه مه کړه دا د عشق خبري مستی رندانه
بل نام و نشان د عاشقۍ نشته رحمانه بې نام و نشان شه که ئې غواړې نشانه

که ستا خپله سیه وریې نه وي دښمنه آئینه ځما د زړه نه ده خچنه
ته چه ما وته د عیب په نظر گورې دغه واړه عیب ستا دي اې عیب ژنه

خپل صورت په آئینه کښې هر څوک ګوري   که څهره د چا صفا ده که ریمنه
چوهاړي د حلال خور په نامه بولي   له ښو خلقو بد ګوئي نه ده ممکنه
ته چه بد له بله وایې زه ویریږم   چري خپله بدي نه کړې معینه
تر هغو به وړنبي ستا عیب څرګند شي   چه هر چا وته دي کړې ده خندنه
هر څه تخم چه کرې هغه به یوسې   خپله خپله میوه نیسي هر ونه
که له خپله عیبه ځان ژغورې رحمانه   د هیچا له عیبه مه کوه پوښتنه

که له مخه یوه خوا کا حجابونه   خداي به ورکا و خوبانو توابونه
کله وي چه یو په رنګ د هغه یار شي   که هزار شي په آسمان کښې آفتابونه
په ګرداب د زنخدان ئې هسي غرق یم   هیڅوك مه شه غرق په هسي ګردابونه
لکه زه چه ئې له غمه په عذاب یم   خداي دي نه بردي په چا هسي عذابونه
ګفتګو مي هیڅ اثر ور باندي نه کا   که له غمه ئې تصنیف کړم کتابونه
په یوه ځواب مي رد کا هزار سواله   هسي کاندي د سوالونو جوابونه
هیڅ پایاب د فن قریب ئې مونده نه شي   څوك به څه غواړي د بحر پایابونه
که لږ سترګي و بله کیږدم راته وایي   په یاري کښې عالم کله کا خوابونه
مال و ملك ئې همه واړه اوبه یوسي   د هغو چه ځي له سترګو سیلابونه
د کږ ورځو محراب ته ئې حیران یم   څه نسبت لري بتان و محرابونه
ما هاله له پارسائۍ نه وُو لاس وللي   چه په لاس کړه مطربانو ربابونه
ارغواني جامې چه آغوندي رحمانه   بیا ئې جوړ کړه ستا د قتل اسبابونه

را کوي د بیدردۍ پیغورونه   بلوي مي په تندي باندي اورونه
نور څه نشته واړه غوښې دي د زړونو   چه ورژلي شي د ترکو په تیغونه
هر نګاه ئې په وکښه د زړونو شیر دي   همیشه را باندي ازمائي زورونه
خداي دي تور چا ته د تورو سترګو نه کا   عالمونه ئې ورکیږي په تورونه
یو د حسن اور دي بل کړ په جهان کښې   په دا اور باندي دي وسوه ډیر کورونه
زه د یار په مینه غل کړم رقیبانو   ګنه نور ئې کوم راپوري دي پورونه
د رحمان د عاشقۍ هسي غږ وشه   چه بر پاي شو په هر ښهر کښې ښورونه

په خاطر مي غلبه شوه ستا غمونه لږ د خداي دپاره کیږده قدمونه
څه خو قیاس ځما د ډیرو اوښو وکړه چه په تن کښي مي وُو چري دا رودونه
هر چه ستا په دم ژوندي دي نه رغیږي که بې تا په ځان پوکي هزار دمونه
که هزار هزار دمونه په ځان پو کا نور به نه کا په دمونو قسمتونه
له قسمته خلاصیده د هیچا نشته که داخل شي د مکې به حرمونه
سر ئې کله په کوشش تر ځایه رسي څو د خداي له لوري نه وي کرمونه
چه توانگر د قناعت په خزانه شي نور به څه کاندي دینار و درمونه
قسم وخوري له خوبانو بیا ئې مات کا څه باور دي د رحمان په قسمونه

ژوندي کاندي د دنیا کار و بارونه په مړو پریواته د خاورو انبارونه
څوك سر تور پښې ابلي خاورو لره درومي چا کاږه دي په سر ایښي دستارونه
ښه استوگنه د دوه ورونو سره نه شي بلکه اخلي یو تر بله آزارونه
د یوې وني له ښاخه پیدا کیږي په چمن کښي هم گلونه هم خارونه
همره خلق هره ورځ له دنیا درومي چه ئې نه په چا حساب شي نه شمارونه
یو یووار دي په هر چا باندي تیریږي همیشه به په چا نه وي دا وارونه
ډیر له سره مي تودگي بازارگی تیر دي څوك دي نه کا په ما قنج و بازارونه
جدایي د آشنایانو هر دم کاندي په رحمان باندي د تورو گذارونه

دریغه ولیدي یو ځل هغه مخونه چه دراز لري مژگان دراز قدمونه
دراز قد دراز مژگان درازی زلفي وړې شونډې وړه خوله واړه غاښونه
د آسمان شمس و قمر به ترې قربان کړم هم د زمکی په سر واړه سره گلونه
چه ئې ووینم په مخ مي اوښي درومي د پسرلی له مخهووري بارانونه
که یو ځله ئې مخ ووینم په سترگو ما په زړه کښي قبول کړیدي تدرونه
د هجران په شپه سور کټ راته سور اور شي یو زمان مي بادی نه لگي اړخونه
توري زلفي دي په سپینو لیچو زانگي ښاماران دي د چنډڼو په ښاخونه
که خداي غم د جدائي ورته آسان کړ و رحمان وته آسان دي نور غمونه

ما وې زه به نه کړم په خوبانو باندي مینه مینه د خوبانو وچوي د صورت وینه
خداي ځما په بخره عاشقي ک ړه له ازله خوښ یم په دا بخره که ترخه ده که شیرینه

زهر دي که قند دي هم پخپله خوله څرګند دي   نه مومي څوك خوند د بل د خولې له انګبينه
زمكه هغه سوزی هر چه اور ور باندي بل وي   روغه خلقه شوه د رنځورو تماش بينه
ښه توښه مي نسي په تش ډاڼ د كور و كلی   مرد بويۀ چه واخلي د غم پيټي له غمګينه
نور عالم به څه كړم زه مريد د هغه كس يم   هر چه و ما راكا يو پيغام له نازنينه
څو به سوك په سترګو غړوم له هسي غمه   څو به مي تل څاڅي د غم اوښي له آستينه
سر د رحمان درومی د هجران په تيره توره   ته ئې نګهبان شې يا الهَ اِلعٰلَمينَه

يادوې په خوله مكه او مدينه   نسكور پروت ئې د عورتي په سينه
زوړند سر لكه غنچه مراقبه كړې   پټ دي نقش د زړه رخت وي رنګينه
د اطلسو قبا غواړې نه ئې مومې   له ناكامه دي خرقه كړه پشمينه
عبادت دي څو تيري تر معصيت كړي   څه خو ونيسه و ځان ته آئينه
كينه بده ده بې شكه جنګ حرام دي   نه له نفس وله شيطان سره كينه
د مردانو كار له نفسه سره جنګ وي   نه ښځو غوندي له نقشه نګينه
تر ناپاكو نارينه ؤ ده بهتره   پاك دامنه پرهيز ګاره ارتينه
د ديناري ارتينې له يوې ګوښې   صدقه شه شل بې دينه نارينه
نيكو كار سړي بهتر دي كه خورد سال وي   تر سپين ږيري بد كرداره ديرينه
بد كردار كه صد ساله وي و رحمان ته   څرګنديږي لكه طفل شبينه

بيا دي مخ دي جار وتلي څه بلا شوه   دا بلا له كومه لوري را پيدا شوه
دا ځما په يار كښې مهر وفا نشته   كه دنيا واړه بې مهره بې وفا شوه
چه ئې هيڅ له خدايه ترس و ويره نه شي   په نصيب مي يوه هسي دلربا شوه
چه ئې حسن وته ګورم حيرانيږم   را څرګنده يوه هسي تماشا شوه
څه د حد و د حساب خبره نه ده   بې صبري مي تر حسانه زياته لا شوه
قراري مي په طلب كښې ئې حرام شه   بې نمی مي په مذهب كښې ناروا شوه
چه راكښلي مي پرې غشي د دعا وه   هغه نښه مي و نه ويشته خطا شوه
لكه پوچ بادام بې مغزه بې حاصله   هسي پوچه بې حاصله مي دعا شوه
عاشقي چه مي له خلقو په غلا غلا كړه   هغه غلا مي په تمام جهان رسوا شوه
څه بهره به له نسيه معاملی مومم   چه مي نقده په ورغوي كښې نسيا شوه
درد بيرته جار و توشه راته پوري   په نصيب مي بله نه وه دا وه دا شوه

یوه بخره هر سړي لره خداي ورکړه　　ځما بخره آشنائي د خپل آشنا شوه
د تدبیر په دام په څشکله کښیوزی　　معشوقه چه مي په مثل د عنقا شوه
چه ئې زر کړ زیړ رخسار ځما د خاورو　　عاشقي نه وه په باب ځما کیمیا شوه
څه حکمت د یار په مینه کښي خداي کښیښود　　چه عاشق لره هم درد شوه هم دوا شوه
دا باران نه دي چه ووري له آسمانه　　د مرغانو په رحمان باندي ژړا شوه

چه په نور څه پوري زړه تړې بې خدانه　　څه پوهیږې چه په ځاي کړې که بې ځایه
دا خو نشته چه به تل تر تله پایې　　که بیا پایې خو تر سلو کالو پایه
که دي سل کاله شي عمر خو به تیر شي　　دغه پسه بیا به څه کړې راته وایه
سم له لاسه چاري نه شي مرد هغه دي　　چه بیدار وي و غلیم وته له ورایه
ته په اصل کښي سړي یې څاروي نه یې　　د چارپایو چاري مه کوه دو پایه
مرتبه به دي د مچ و د میږي شي　　زړه په غوړو غوښو مه تړه همایه
موړ به نه شې ته په حرص بې قناعته　　اي په تخت د اورنګ زیب ناسته ګدایه
وړاندي سرای لره توښه تړه رحمانه　　څو سفر دي کړي نه دله دې سرایه

په حالت د عاشقانو نظر بویه　　په زیارت د شهیدانو ګذر بویه
بې مرشده څوك خبر د مرید اخلي　　غوڅ په غم د فرزندانو پدر بویه
بې ریباره رسیده و یار ته ګران دي　　په کوڅه د مهرویانو رهبر بویه
بې هنره چا دولت موندلي نه دي　　په خدمت د صاحبانو هنر بویه
ستا له سترګو مي هر ګور ملاحظه شي　　له دې هسي سیاه دلانو حذر بویه
ښه چه سترګي خداي ملالي کړې د ترکو　　لږ په زړه د ظالمانو اثر بویه
ستا په داغ به هر یو زړه مشرف نه شي　　دغه تاج د بزرګانو په سر بویه
چه خبر د رحمان نه اخلي یار بد کا　　بادشاهان له ګدایانو خبر بویه

که څوك لاس له سوده وکاږي زیان نشته　　په ملنګ باندي قلنګ و تاوان نشته
جدائي له اشنائي نه پیدا کیږي　　نا آشنا لره هیڅ غم د هجران نشته
د وفا خریدار بل خوا ته دي درومي　　دا متاع د زمانې په دکان نشته
مګر ځان و خداي ته پاسلي په امان شي　　ګنه بل خوا ته د هیچا امان نشته
هغه یار به زه و کومه خوا ته غواړم　　چه ئې هیچرته منزل و مکان نشته

دلبران که هر څو ډیر دي په جهان کښي   ځما یار غوندی دلبر په جهان نشته
چه هم قد لري هم زلفي هم سرې شونډې   دغه هسي رنك آفتاب په جهان نشته
عشق عاشق لره يو هسي گلستان دي   چه باغ وته ئې لار د خزان نشته
عاشقان په عشق کښي واړه سلطانان دي   په دا ښهر کښي نيستکار و ناتوان نشته
که مجنون غوندی په عشق کښي څوك صادق شي   د ليلي په دروازه کښي دربان نشته
دانايان به د رحمان په قال پوهيږي   دلته كار د هر نا اهل نادان نشته

هسي زه يم ياره ستا په غم تازه   لکه وي هره گياه په نم تازه
سترگی وخورم که ئې وچی کړم له نمه   که مي شي په دا ژړا صنم تازه
زه به څه کړم د چا چاری بې له ياره   هر سړي دي په خپل ساه په دم تازه
د يار نوي نوي غم زيروي وصل   رغوي سوي پرهر مرهم تازه
که دي زړه له غمه وچوې دلگير مه شه   کاتبان کا په چول قلم تازه
ښايسته ياران گلونه نه دي رحمانه   بيلتانه کړه اكثر مړاوي کم تازه

ستا په عشق کښي دروغژن يم سر تر سره   چه له غمه دي ژوندوي گرزم دلبره
زه به ستا له غمه كله شو لا مړ وم   باري دم د خداي په لاس دي ناز پروره
شام سحر مي دغه ستا زلفی رخسار دي   نور مي مه پوښته له شامه له سحره
چه خبر ئې په وصال و په هجران شم   خبر نه يم له فردوسه له سقره
هسي بې سر و سامان دي هيڅوك نه شي   لکه زه چه بې سامانه يم بې سره
يو هنر مي منظور ستا په هنر نه شته   که زه وکړم ستا په عشق کښي سل هنره
هيڅ اثر د رحمان اوښي په يار نه کا   خداي دي اوښي د چا نه کا بې اثره

ی

زړه مي ورکړ و خودرای   هر چه شوه تکیه په خداي
په سودا د عاشقي کښي   یا به شاه شم یا گداي
یا به کښینم و دونهي ته   یا په سیوري د هماي
چه خدای کا هغه به وشي   نه بل خداي لرم نه ځاي
بې دلبره به ور نه کړم   بل و هیچا د زړه راي
پاي بوسي به ئې پرې نه ږدم   څو مي رسي دست و پاي
یا خندا ده په دنیا کښي   یا ژړا ده په واي واي
تر دا دوه چارو په هور ته   نور څه نشته به دا سراي
عاشق بویه چه صادق وي   نه خودکام و نه خود راي
خداي دي نه کا څوك په عشق کښي   جو فروش گندم نماي
زه رحمان پکار پوهیږم   که مي مل شي کار فرماي

دا چه مست په میو راغي یار د چا دي   بیا به تاخت کا په کوم غولي وار د چا دي
چه زړه سوي ئې د حرم په صید هم نه شي   دا بې درد و بې صرفې گذار د چا دي
ما خو نه دي څوك بې وجهي آزار کړي   دا چه ما آزاروي آزار د چا دي
چه ئې درست جهان د مخ په روڼا زیست کا   دا آفتاب غوندي روښان رخسار د چا دي
چه بلبل ئې رسیدي تر گلو نه شي   دا دننه په حرم گلزار د چا دي
چه هیڅ ترس په زړه کښي نه لري رحمانه   دا نا ترس و بې پروا نگار د چا دي

غواصان که گوهر غواړي گوهر دا دي   بیدلان که دلبر غواړي دلبر دا دي
ځما یار غوندي به بل یو دلبر نه دي   د جمله ؤ دلبرانو سرور دا دي
خوند د لبو او د چاه زنخدان ئې   راشه گوره زمزم دا دي کوثر دا دي
چه دي وصل او هجران وته نظر کړم   زه گمان کړم جنت دا دي سقر دا دي
ته خطبه په منبر څه بولې خطیبه   د قدم کیږده په ځان باندي منبر دا دي
د مکې سفر آسان دي مرد هغه دي   چه له ځانه سفر کاندي سفر دا دي
هر منعم چه دل جویي د قلندر کا   هغه نه دي قلندر قلندر دا دي

چه توانگر د قناعت په خزانه شي　　بل توانگر په جهان نشته توانگر دا دي
دا هنر نه دي چه خاوري ثوك سره زر کا　　چه زر خاوري کا رحمانه هنر دا دي

هسي رنگ نعمت را کړي خداي و ما دي　　چه هيڅ څير بها ئې نشته بې بها دي
يو خو دا چه ئې په شکل د آدم کړم　　دويم دا چه محمّد مي رهنما دي
لاس و پښې و غوږ و سترگي خوله و ژبه　　يو صورت مي په څو اسمه مسما دي
آسمان زمکه نمر سپوږمۍ و روښان ستوري　　درست جهان مي و نظر ته تماشا دي
شپه و روځ د ماه و مهر له پرتوه　　مخ د زمکی راته درست نقره طلا دي
په شپه مښك په ورځ کافور را باندي ووري　　درست صورت می په کښي غرق سر تر پا دي
چه هر دم زندگاني نخښي و ماته　　هر نسيم د يار له لوري مسيحا دي
د چمن و سرو گلونو ته چه گورم　　هرهر گل راته له ورايه په خندا دي
د گلگونو ميو ناوې راته ناسته　　زنگاري قميص آغوستی د مينا دي
خپلي ويني په ورغوي کښي نيولي　　هر ساغر د مي فروشو جان فدا دي
د ښه رود په غاړه ناست سرود په لاس کښي　　هر مطرب لکه بلبل هسي گويا دي
چه دا هسي معرفت ئې پرې پيرزو کړ　　په رحمان باندي منت د پاک مولا دي

يو يو داغ په ټټر ايښي د هر چا دي　　که پادشاه د ولايت دي که گدا دي
شرابي په سر چشمه د دنيا نشته　　تشنه لب ئې گوښي گوښي په غوغا دي
لږ راحت په ډير زحمت سره مونده شي　　د دې دهر خس حرام دي که ويړيا دي
د دنيا ښادي بې غمه مونده نه شي　　لږ خيرات د شوم له کوره په بلا دي
فراغت پرې باندي ولي حرام نه وي　　چه داخل په سراچه د دې دنيا دي
د مجنون د حال پوښتنه به ثوك څه کا　　جهان واړه کوراکور مجنون ليلا دي
عشق يو هسي رنگ افسون په عالم پو کړ　　چه عاشق په تورو سترگو نا بينا دي
د هر چا ئې بخري ورکړې گوښي گوښي　　خپل قسمت د هر سړي جدا جدا دي
ورکړه را پيروده ټول د بل په لاس دي　　هلته دخل نه ستا دي نه ځما دي
په هر څه چه د صاحب د زړه رضا شي　　په بنده که ناروا دي هم روا دي
خواه نا خواه که ئې رضا وي او که نه وي　　د قسمت رسد رضا و نا رضا دي
ځان جهان سپارلي بويه و هغه ته　　چه ئې حکم جاري شوي په هر چا دي

د هر چا په لاس چه حکم حاکم ور کړي جهان واړه د هغو په مدعا دي
چه مولٰ''ٰيٰ ور سره مل نه وي رحمانه که لښکر ور سره وي يك تنها دي

د ساقي په لاس کښې جام د مي ناب دي مطرب ايښي په زانو باندي رباب دي
ته چه ما وته توبه وائې نا صحه په دا وقت کښې چا څخه د توبې تاب دي
زه چه ځان منع کوم د عشق له کاره په دا هسي کار کښې کوم سود و ثواب دي
دا آسمان چه لوي په عقل کښې باله شي په محيط د عاشقي کښې يو حباب دي
هر چه ژغوري سر و مال په عاشقۍ کښې هغه کړي کور په مخ کښې د سيلاب دي
ته چه خوب غواړې په عشق کښې راته وايه کوم چا کړي د زمري په خوله کښې خواب دي
بې عمل که کتاب کيږدي په سر څه شو گويا ايښي ئې تر پښو لاندي کتاب دي
چه د شر د عملونو ته خير غواړي تشنه لب غوندي سر شوي په شراب دي
د دښمن له مکارۍ وويريږه په نرمۍ ئې غلط مه شه سنگ در آب دي
عبادت په شتاب هسي کړه رحمانه لکه عمر چه دي تلونی په شتاب دي

هغه زړه چه ستا د عشق په اور کباب دي که مرهم ور باندي کيږدې ډير ثواب دي
حجابونه له اغيارو مناسب دي د يارانو په يارۍ کښې څه حجاب دي
بې تا چه ښايسته وي بې حسابه په هغو کښې هم ستا حسن انتخاب دي
لکه گل چه تر آفتاب پوري خجل وي دغه هسي ستا تر مخ پورې آفتاب دي
دا د ميو څه مستي او سرخي نه ده تيغ د سترگو ئې په وينو کښې عرقاب دي
زه رحمان به څه ځواب کوم و يار ته و ژونديو ته د مړيو څه ځواب دي

چتر سنگ و تر آهنه ئې زړه سخت دي زړه هغه لره ورکړي ما کم بخت دي
خدايه کله به هغه غل راته ايل کړې چه لوټلي ئې ځما د خاطر رخت دي
همره غم به نور په هيچا باندي نه وي لکه غم چه د خپل يار په ما يک لخت دي
مگر بيل په تيره تيغ شي يار له ياره گڼه ښاخ له خپله ښاخ سره درخت دي
د پهلنگ او د پيرۍ حاجت ئې نشته د يارانو نشستن د زړه په تخت دي
چه له ډيره درده وخت پيژاندي نشي په رحمان باندي بې ياره هسي وخت دي

که ئې مهر و محبت که ئې عناد دي   ما د يار په يارئ کړي اعتماد دي
زه و يار که په تن دوه په معنئ يو يو   هزار خوني واړه ښهر يو بغداد دي
هيڅ بيلتون ځما د يار و بله نشته   کار همه واړه موقوف په خپل معيار دي
هيڅ موقوف د معشوقې په حسن نه دي   د عاشق خاطره په خپلي ميني ښاد دي
زه خپل آه آتشين له خدايه غواړم   د آشنا خاطره که موم دي که فولاد دي
چه پريشان د يار د زلفو په څير نه وي   جمعيت د هغو زړونو لوی فساد دي
چه د آه و د فرياد طاقت ئې نه وي   هر سکوت د بې طاقتو آه فرياد دي
سل په دا رنگه نومونه د عشق نور دي   لکه نوم چه د مجنون و د فرهاد دي
چه ئې زړه شي هلته کښيني هلته پاځي   عشق د عقل و د هنر کره داماد دي
بادشاهان په عاشقئ کښې ملنگان شي   ما و تا غوندي وگړي د چا ياد دي
که رښتيا د خرابئ سره گنج وي   فوقيت د شاگردانو په استاد دي
چه په يار پسي تر ځان تر جهان تير شي   په رحمان ځمونږه هسي اعتقاد دي
چه دا نور شاعران کاندي هغه نه کا   رحمان کړي نوي نوي اجتهاد دي

ستا له لاسه په ما جور دي که داد دي   ځما مراد خو واړه ستا د زړه مراد دي
ستا په مينه کښې ځما له مخه تښتي   که آفتاب دي که آسيب دي که فساد دي
هر اهداد چه را کاوه شي ستا په مينه   په ليمه ځما قبول هغه اهداد دي
که تمام جهان مي پريوزي په ليمه کښې   بې تا نه را څرگنديږي نه مي ياد دي
ما چه غوږ د ستا د عشق په ترانه کړ   نصيحت مي نور د زړه په غوږو ياد دي
اوس ځما له ننگ و نامه سره څه دي   چه دي نوم د عاشقئ را باندي زياد دي
هر گلشن چه له گل رخه بې بهره وي   د عاشق په نظر غولی د صياد دي
د رحمان و توان ته گوره همره ناز کړه   څه د اوسپنو روغ نه دي آدم زاد دي

په خاطر باندي مي ستا د غم غبار دي   هميشه مي په زړه پروت انبار انبار دي
رهبري که گمرهانو ته کړي خضر   عاشقانو لره خضر ستا ريبار دي
گوندي چري څوك د خداي په در قبول وي   ستا له لاسه مي فرياد په هر ديار دي
د شهيد و پرهارونو ته نظر کړه   هسي رنگ له دواړو سترگو مي خونبار دي
چه د غم په بار ئې زړه دي ځما کښلي   هم هغه مي په زړه کښلي په بار بار دي

چه هر دم مي د غمزو په تورو وژنی   لا مي زړه په هغو سترګو منت بار دي
دا آسمان دي د هغه په مدعا وی   چه په ما باندي ئې کړي ستا اخبار دي
که يار سل ځله جفا ور سره کاندي   د رحمان دا هسي کله اعتبار دي

کميني يو نادرکار دي   چه کمال ځني اظهار دي
چه اختيار ئې کميني کړه   په دانه کښي پټ خروار دي
چرګ په دوه پيسي حلال شي   باز په سل روپۍ مردار دي
چه آسمان شه سرګردان شه   چه زمين شه بر قرار دي
نښتر ګوره سر کښي کا   انګور ګوره نګونسار دي
ذره خواره شوه آفتاب شوه   ابر خورب دي غبار دي
کوه بلند شه سيه سنګ شه   لعل ووړ شه بزرګوار دي
لوي آسمان توره تبۍ شه   هلك نمر سره انوار دي
ووړ سړی ګوره رحمانه   چه لوي فيل ئې بار بردار دي

دنيا دار که مستغني په سيم و زر دي   هنرمند و ځخه ګنج د خپل هنر دي
بيهوده به زور آور و ځان ته وايي   د دنيا سړي که هر څو زوراور دي
هسي مه وايه چه زه يم په جهان کښي   پيدا کړي خداي د سر د پاسه سر دي
ځني ځني ئې وليان پيغمبران کړل   نه چه هر سړي ولي او پيغمبر دي
جو دانه قدر يو لعل په کښي پيدا شي   نور جهان واړه د تورو کاڼو غر دي
يو بادشاه وي چه لښکر ور پسې درومي   نه په هر يوه سړي پسې لښکر دي
پيدا کړي خداي سړی په تفاوت دي   هسي نه چه جهان واړه برابر دي
که د عمر و رفتن ته څوك نظر کا   دا به وايي چه آفتاب د نماز ديګر دي
چه ئې سر په زمکه ايښی وي و يار ته   په آسمان باندي ختلی لکه نمر دي
تعجب ځما د ډيرو اوښو مه کړه   ما موندلي په دا بحر کښي ګوهر دي
د يار خرقه ئې خداي مه کړه په غاړه   رحمان کوږ دستار تړلي قلندر دي

زلفي دي له ډيري درازۍ پاي تر سر دي   يا د بنفشي لښتي خورې په صنوبر دي
لب دي آب حيات دي يا شکر يا نبات دي   يا خو زه غلط شوم تر همه واړه بهتر دي
قد ته دي څوك نه شي رسيدي له بلندۍ   ولي چه معراج وته خاته د پيغمبر دي

ما چه ستا ښایست او نمر سپوږمۍ سره په تول کړه　　تللي په میزان کښې تر آسمانه سپوږمۍ نمر دي
څاڅکي له آسمانه په هر چا ووري یکسانه　　پرخه په واښه شي په صدفو کښې گوهر دي
بخت دي چه ئې څوك متمكن كړه په تخت باندي　　څوك د غم په خار سره پاره پاره جگر دي
باد چه دي په زلفو باندي قصد د پریشانۍ کړ　　ځکه ئې گردونه د جهان واړه په سر دي
هله به سړی شي چه دي نوم عبدالرحمن شي　　اوس سړي په څه ئې كه دي لوستي زير و زبر دي
سپیني اوښي زيړ رخسار د میني له دولته　　اې رحمانه دا د عاشقانو سیم و زر دي

دواړه سترگي مي كړې د ستا په لور دي　　مدام ډوبې د فراق په آب شور دي
كندولي د دواړو سترگو ستا په طمع　　و هر لور ته مي نيولي كور په كور دي
چه مي خيال د تركو وليده په زړه كښې　　دواړه كسي مي و زړه وته نسكور دي
ما قبول د رقيب ناز كړ ستا دپاره　　سود و زيان په دا جهان كښې خور او ورور دي
په رحمان باندي دا هسي گمان مه كړه　　چه بې تا په نور څه غليږي هغه نور دي

ستا له غمه مي په سر كښې هسي شور دي　　گويا ميشت مي په سر ښهر د لاهور دي
په افسون او په جادو د تورو سترگو　　خراب زړه مي له جمله عالمه تور دي
كه مي زړه له غمه وچوي راته وايي　　غم د هجر دغه مه گڼه لا نور دي
د هجران په بيمارۍ كښې را معلوم شه　　چه اخيستي مي آزار د پلار و مور دي
دا دنيا په مثال كور شوه د غمونو　　چه په هسي كور نازيږی هغه كور دي
دا جهان نه د چا خپل دي نه به خپل شي　　چا په خپله رضا پريښود چا په زور دي
چه د مرگ په پورووړيو كښې څوك ومري　　دي دواړو پورووړيو زوي او ورور دي
كه رحمان په عاشقۍ ملامت كيږم　　ما په سترگو قبول كړي دا پيغور دي

كه دلدار په دلدارۍ ځما قدم ږدي　　گويا هر قدم په لاري د حرم ږدی
ځاي لري كه بې منته بوسه راكړي　　كوم كريم په چا منت د خپل كرم ږدي
معشوقه شفيقه بويه مهربانه　　نه قارون چه په ځان اسم د حاتم ږدي
هسي پټ لرم دا زيړ رخسار له خلقو　　لكه زر چه څوك له خلقو پټ پنهم ږدي
خداي و ما وته گلونه د جنت كړل　　كه داغونه مي په زړه باندي د غم ږدي
هيڅ مانه دي څوك له مستو سترگو نه كا　　كوم يو مست دي چه قدم په لاري سم ږدي
راحت نه دي بې زحمته چا موندلي　　كوم طبيب دي چه په روغ صورت مرهم ږدي

زه هر گور تر خپل صنم پوري شرميږم برهمن چه سر په پښو د خپل صنم ږدي
و آسمان ته لاس د عقل نه رسيږي دا خو عشق دي چه په عرش کرسي قدم ږدي
زه رحمان ئې تاج گڼم د يار له لاسه که مي پنډ په سر د جور و د ستم ږدي

د دنيا کاروانه واړه غلول دي دا گمان په هيڅا مه کړه چه مي خپل دي
هيڅ مزه په دا جهان کښې پاتې نه شوه د يخ سوري په اوبو پوري کول دي
پوزه غوڅ د غوښو شته په هر چا پوري که د شرم پوزه غوڅ غواړې باطل دي
که دي دوه کاسې دانې وي په کندو کښې پس له شامه هسي وايه چه د بل دي
که ته يو يا دوه عيبونه د چا شمار کړې بل به هسي تا ته وايي چه ستا سل دي
نصيحت د ناصحانو اثر نه کا د سړې او ميني خوشي ټکول دي
دا نا اهل همدمان دي نه پوهيږم که موچې د رحمان پنډي په گوگل دي

چه د څنگه مي دلبر په لاس کښې جام دي نن اورنگ د زمانې ځما غلام دي
مدام کله وي دنيا د دنيا دارو بې له عشقه چه دولت ئې مستدام دي
د هارون څرخ پاي نيلي دي د سپهر څو به دوکا چه ئې دو په سر د بام دي
د دنيا چاري په مثل دي د سوري د آفتاب په مخ د سوري څه مقام دي
که ئې صبح ښايسته ده خنده رويه بيا ئې هسي په هر صبح پسي شام دي
نه په مهر کښې آرام شته نه په ماه کښې په دنيا راغلي هر يو بې آرام دي
بې غمي په دنيا چري ده رحمانه يو بې غم دي څوك را وښيي کدام دي

سپين رخسار و مشکين خال و بله صنم دي يا محمود و اياز ناست سره همدم دي
که دي مخ په زلفو پټ شه باک ئې نشته د حيات اوبه هم پټې په تور تم دي
ستا له زلفو له رخساره له سرو شنډو پيدا شوي شام شفق و صحبدم دي
په دهن کښې دي غاښونه تجلي کا يا غوټې په غنچه کښې د شبنم دي
نه چه اوس ځما زړه غوڅ ستا په غمزه دي چاړه غوښې له قديمه سره په غم دي
بې ژړا چا ته نه گوري سيه چشم د نرگسو غوړيده د جوي په نم دي
راحت نه دي چا موندلي بې رحمته ستا جفا و وفا دواړه منقسم دي
ستا د حسن د تعريف له برکته د رحمان د شعر کوکي په عالم دي

غم دي هسي غلبه شه په ما باندي   چه مي ځاي نه شي دنه نه دباندي
له زګيروو نه مي نور خلق په عذاب شه   تل د وچو له کبله سوزي تاندي
زه د ستا په غم کښي شمعه غوندي ژاړم   ته ځما په غم کښي صبح غوندي خاندې
زړه مي ستا په لوري هسي آويزان دي   لکه زلفي دي په مخ دي آويزاندي
ما دي ستا د انديښنو په اور کښي سوي   د دنيا انديښنې واړه لکه سپاندي
دا دستور دي چه لوي غم په سړي ور شي   نور غمونه ئې همه شي تر پښو لاندي
هر چه ما په نصيحت له تا جار باسي   بيا د ستا په لوري درومي له ما وړاندي
سره لنبه ګوره چه څه کا په وچ ډکي   مخ د يار په رحمان هسي چاري کاندي

ما د ستا لمن ته اچولي دا خپل ځان دي   ستا دي ځم نه دي که دانا دي که نادان دي
خپل سرکښي لويي مي همه واړه فراموش شوه   هسي مي زړه ستا دې لوي قامت وته حيران دي
بې له تا که سير د ګلستان کړم که د ګلو   نه پوهيږم هيڅ چه ګلاستان دي که زندان دي
چا پيراندم زه چه عاشق نه وم په جهان کښي   اوس مي ستا له رويه نوم رسوا په درست جهان دي
ډير همزولي تير شوه د مجنون بې نام و نقشه   عشق دي چه عاشق لره هم نام دي هم نشان دي
لوي ترکوم چنجي دي پروا نه چه افسانه شه   واړه په سبب د عاشقۍ نمايان دي
واړه د خپل ځان په نظر ګوره که دانا يې   اي عبدالرحٰمنه درست جهان عبدالرّحٰمن دي

زړه مي ستا په فکر ذکر گلستان دي
تن مي ستا له غمه پاڼه د خزان دي

ستا د هجر په غم هسي بهره مند يم
چه په سترگو کښي مي جوړ رود روان دي

ستا کتو مي عجب زخم په زړه وکړ
چه هم ويني ترې بهيږي هم خندان دي

هسي رنگ مي د خپل زړه له وينو واخيست
چه ځان درست راته په شکل د جانان دي

که د ستا د زلفو مار کاندي خونونه
ما موندلي ځني عمر جاودان دي

ځکندن که هر څو تلخ و تريخ وايه شي
ستا د لبو په مدد آبحيوان دي

آشنائي تر جدائی کم زورې نده
معطر په بوي د مصر درست کنعان دي

لکه نمر په څلورم آسمان ليده شي
محبت به سل حجابه کښي عيان دي

نور د شمع په فانوس کله پټيږي
عشق د عقل په پرده کښي نمايان دي

که د ستا په مخ کښي بوي د حجاب نشته
زه له ډيري ځلي وايم چه نهان دي

طاؤس رنگ زلفي دي چا هسي کړه کرې
چه هر موي ئې په څو رنگه په څو شان دي

بې پردې به حسن نه وي چا ليدلي
که څوک وايي چه ليده شي تش گمان دي

ښادي غم غوندي آسانه مونده نه شي
سور په خپلو وينو لعل د بدخشان دي

کوه وصال په هر زمان وي هسي دريغه
لکه غم چه د هجران په هر زمان دي

بې د ستا له ملاقاته چه مشکل شه
نور مشکل واړه په ما باندي آسان دي

هم په دا راته آسان شو نور غمونه
چه ستا غم راته د حد په هورته گران دي

يو نفس به دي له دره بيرته نه شم
څو مي يو نفس باقي په دا جهان دي

قافله د صبر هيڅ ويسا پرې نه کا
ستا له غمه مي منزل د زړه ويران دي

که سروسامان ستا د زلفو نشته
هسي زړه ځما بې سر و بې سامان دي

لکه تا چه تور گيسو په مخ پريشان کړ
ځما هسوي خراب زړه پسې پريشان دي

خوار خاطر به د رحمان سلامت څو وي
چه گذر ئې ستا په چاه زنخندان دي

په نامه د هغه خداي مي دا بيان دي
چه يو نوم ئې په نومونو کښي سجان دي

هم بادشاه دي د جمله ؤ بادشاهانو
هم د هر يوه سلطان په سر سلطان دي

هغه کار چه و هر چا وته مشکل وي
هغه کار واړه و ده وته آسان دي

څوک آفتاب شي په آسمان را خيژولي
ده آفتاب را خيژولي په آسمان دي

څوک د نمر په مخ حجاب شي غوړولي
ده پټ کړي نمر په ابر کښي پنهان دي

څوک په شپه کښي شي مهتاب پيدا کولي
ده په شپه کښي پيدا کړي ماه تابان دي

څوک يو څاڅکي پرې يستي شي له اسمانه
نزول کړي ده په مونږ باندي باران دي

ځوك شي روح نیستي په یوه ماشي　　ژوندي کړي ده په روح تمام جهان دي
ځوك و سنگ شي رنگ د گلو ور کولي　　ده و سنگ ورکړي رنگ د ارغوان دي
ځوك له خاورو شي یو گل پیدا کولي　　ده له خاورو پیدا کړي گلستان دي
ځوك له سنگه شي گوهر پیدا کولي　　ده له سنگه پیدا کړي در مرجان دي
ځوك شي رزق و هر مخلوق ته رسولي　　دی د هر یوه مخلوق روزي رسان دي
ځوك بنده لره ایمان شي ور کولي　　ده ورکړي هر مؤمن لره ایمان دي
ځوك له زمکي و آسمان ته شي ختلي　　ده عیسیٰ لره ورکړي دا مکان دي
ځوك له خداي سره خبري شي کولي　　ده موسیٰ مشرف کړي په دا شان دي
ځوك ایښو دي په توسن د آسمان زین شي　　ایښي ده په هوا تخت د سلیمان دي
ځوك په سپینه ږیره پایي تر قیامته　　ده په خضر باندي کړي دا احسان دي
چه په ده شي هغه کار په هیچا نه شي　　هر توانا د ده تر توان پوري ناتوان دي
په اوبو کښي ئې د کاڼو گوټ پیدا کړ　　ده ورکړي په کښ اور لره مکان دي
په سجود ئې زمکي سر دي لگولي　　هم ئې زوړند په رکوع سره آسمان دي
هر ونه په قیام ورته ولاړه　　هر گیاه ئې په تسبیح سره زبان دي
همه واړه په تسبیح د ده مشغول دي　　که ملك دي که پیري دي که انسان دي
هر ماهی ئې په دریاب کښي حمد وایي　　هر مرغه ئې په چمن کښي ثنا خوان دي
حق په حق ئې هیچا نه ده ثنا کړې　　نه له هیچا واقع شوي دا بیان دي
مخلوقاتو هسي نه دي پیژاندلي　　لکه ده ځخه چه قدر د خپل ځان دي
حد پایان ئې هیڅ سړي موندلي نه دي　　معرفت ئې هسي بحر بې پایان دي
نه ئې زیان نه ئې زوال نه ئې نقصان شته　　دي بې زیانه بې زواله بې نقصان دي
نه ئې مثل نه مثال نه ئې مکان شته　　دي بې مثله بې مثاله بې مکان دي
پاك ئې وگڼه بې شکه بې گمانه　　له هغه چه د چا شك د چا گمان دي
نه ئې ځوك په سترگوویني نه لیده شي　　او بې چونه بې چگونه نمایان دي
که ځوك وایي لیده نه شي لیده نه شي　　او که وایي و هر چا وته عیان دي
منزه دي له جمله ؤ جهتونو　　او بیا هر جهت په ده باندي ودان دي
له زرگونو صفتونو راشه گوره　　چه ئې کړي نیم صفت عبدالرحمٰن دي

ستا د عشق حرفونه تور نه دي گلگون دي　　هغه په دا چه نوشته په جگر خون دي
تش به نه شي هغه خم د عشق له میو　　چه ئې خاوري د فرهاد و د مجنون دي

د دنیا چاري همه واړه فاني دي
دا د ستا جور و جفا ولي افزون دي
مقتولان ستا د غمزو دي لاله نه دي
چه په سره کفن له زمکي را بیرون دي
چه ئې هیڅ بها زلمیو څخه نشته
جونه نه دي سکه گنجونه د قارون دي
بادشاهان په یوه دم کښي گدایان کا
ما لیدلي فسادونه د گردون دي
د رحمان د زړه خوناب مگر قبول شه
چه مخونه د دلبرو پرې گلگون دي

مخ د یار شمس و قمر درې واړه یو دي
قد و سر و صنوبر درې واړه یو دي
حاجت نه لرم په شهد و په شکرو
لب د یار شهد و شکر درې واړه یو دي
که بې یاره په بستر د پاسه پروت یم
نار و خاوري دا بستر درې واړه یو دي
چه ئې در و هم دیوار وته نظر کړم
باغ بوستان و دغه در درې واړه یو دي
خداي د یار له هجره هیڅوك خبر مه کړه
تاخت و قتل دا خبر درې واړه یو دي
چه غبار ئې د کوڅې را باندي راشي
دا غبار مښك و عنبر درې واړه یو دي
هغه دم چه سړي درومي له جهانه
توري خاوري سیم و زر درې واړه یو دي
قلندر چه په رښتیا قلندري کا
خان سلطان و قلندر درې واړه یو دي
ور دي نه شي په پردئ زمکه هیڅوك
کور و کر و مبصر درې واړه یو دي
چه دي نه په کښي یو یار نه دي آشنا وي
هغه ښهر بحر و بر درې واړه یو دي
په دکان د نابیناؤ جوهریانو
خر مهرې لعل و گوهر درې واړه یو دي
په سبب د ظالمانو حاکمانو
گوواور و پښاور درې واړه یو دي
غزا وشوه که ځان ستائې و رحمان ته
بې هنر و گاؤ و خر درې واړه یو دي

په دنیا کښي که څه کار دي خو د دین دي
د دې کار په کننده ؤ آفرین دي
چه تقویٰ او دیانت ئې شي په بحره
د هغو د سعادت ستوري قرین دي
قناعت مي هسي خوند په خوله کښي کیښود
چه وچ ټوك مي په دهن کښي انگبین دي
بې هاتیانو بې اوښانو بادشاهي کا
د زاړه پوزي ټوکر کي ئې قالین دي
چه په خواست د حاجت پورته کا لاسونه
د آسمان د مالائکو پرې آمین دي
چه قبوله کهتري کا په دنیا کښي
د هغو په بهترئ باندي یقین دي
تلل د لوړي اوبه درومي و ژور ته
حق تعالیٰ کمال ورکړي و کمین دي
خاکساري د خاکسارانو مرتبه ده
که زړوکي ئې خیرن وي زړه ئې سپین دي
د سرکښو سر که ورشي تر آسمانه
په دوه ورځي پس ئې ځای زیر زمین دي

که ښیوه ئې وي په سر کښې او لوئې کا   د رحمت لیاقت نه لري لعین دي
که صورت ئې د سړي سړی باله شي   په معنی کښې سړی نه دي شیاطین دي
که رحمان څخه متاع د دنیا نشته   شکر دا چه نه خودرای و نه خودبین دي

چه دا هسې لاس په لاس دنیا پرېښودي   څه چواچندڼ په ځان پوري مښو دي
دا دنیا په مثال پل مرگ ئې سیلاب دي   د سیلاب په مخ کښې څه پوله ایښو دي
جل زلمي لا واده نه وي سره گونده شي   دا رنگ چاري د مرگي په خرخرښو دي
قافلې چه په دنیا کښې شوې داخلې   بیا هم هسې معلومېږي چه د لښو دي
دا سفر به په هغو باندي آسان وي   چه تر کوچ پخوا په زیرمه د توښو دي
چه بې وقته ارمان کا په وقت اوده وي   د هغو عالمو بږیري د وکښو دي
په هر شان چه یار خوښېږی زه هغه کړم   خپلول د صاحبانو په پیښو دي
د یار غم مي لکه تاج دي په سر ایښې   نور غمونه مي همه لاندي تر پښو دي
معشوقې په عاشقانو خود پوهېږي   دلته څه د عاشقۍ نښې د ښو دي
میخواران که ئې خبر شي له مستۍ نه   د رحمان د میخانې شراب د څښو دي

دا ژوندي چه معلومېږي واړه مړه دي   که څه دي هم هسې وایه چه څه نه دي
یا د باد په مخ کښې خاوري دي دا توري   یا د اور په مخ کښې واړه وچ واښه دي
د خپل عمر شپې او ورځې چه په زړه کړم   هسې دورمي چه د سیند گویا اوبه دي
غافلان که ویني، اوري به ئې څه کړې   دا ئې خوب دي نه لیده نه اوریده دي
چه د خداي له معرفته خبر نه وي   هغه واړه که بیدار دي هم اوده دي
د رحمان د زړه له حاله خداي خبر دي   چه په زړه کښې ئې د یار له غمه څه دي

زه بلبل ستا د وصال یم بوستان څه دي   ستا د وصل په نسبت گلستان څه دي
چه آشنا شي ستا له دره له دیواره   انتظار ئې په روضه د رضوان څه دي
چه روزي ئې شهادت شي ستا له تیغه   احتیاج ئې په چشمه د حیوان څه دي
چه مسکن ئې د زړه ستا د زلفو خم شي   و هغو ته د عطارو دکان څه دي
بلهوس که بوسه غواړي له تا څه شو   هر رنگ هر رنگ ویل کاندي نادان څه دي
هر چه لاندي خپل وجود تر خپل قدم کا   عرش ئې لاندي تر قدم شي آسمان څه دي
زه چه ستا له غمه ژاړم آه فریاد کړم   برق و رعد چکاره دي باران څه دي

ځان جهان هسي ستا په مينه هير دي نه پوهيږم چه ځان څه دي جهان څه دي
ته چه نه گورې و ما ته لږ مي پوه کړه په دا کار کښې دي ضرر و نقصان څه دي
زه بې صبره يم که مهر د ستا نشته له دې دواړو دي په زړه کښې گمان څه دي
که ستا سترگي دي قاتلي زه مقتول يم وايه نور دي په خاطر کښې ارمان څه دي
چه مي وينې ترو مي څه پښتې له حاله له عيانه احتياج د بيان څه دي
هر چه وايې ستا رسۍ د رحمان غاړه و تواناؤ ته حجت د ناتوان څه دي

د عاشق نظر په خورد و په خواب نه دي مراد ئې بې د يار له دره بل باب نه دي
ته نظر په خپل هنر په عقل مه کړه دا اسباب په عاشقۍ کښې اسباب نه دي
چه د يار سره حساب د دنيا کاندي دغه هيڅ په عاشقانو حساب نه دي
چه عاشق په عاشقۍ کښې ارباب نه شي که د درست جهان ارباب وي ارباب نه دي
هر چه يار منع کوي له خپله ياره دا کتاب د عاشقانو کتاب نه دي
دا حجاب چه نور عالم ئې حجاب بويي دا ځما د يار تر ميانه حجاب نه دي
که ثواب دي هم سویٔ د يار له مخه ما گڼلي دغه کار په ثواب نه دي
که ليدلي زليخا يوسف په خوب و ما په ويښه دي ليدلي په خواب نه دي
صبر ونيسه په مخ کښې که مراد غواړې هيچا کړي دغه کار په شتاب نه دي
رحمان سوال د بوسې کړي دي له ياره لا ئې هيڅ ځني موندلي ځواب نه دي

هغه يار چه بې وفا دي څه يار نه دي هغه کار چه بې بقا دي څه کار نه دي
که د سر ښيندل دشوار په ما و تا دي دا په عشق کښې سهل کار دي دشوار نه دي
انديښنه سړی بيدار کاندي له خوبه کم انديشه که بيدار دي بيدار نه دي
که څه عمر دي عاشق لره وصال دي د هجران عمر د عمر په شمار نه دي
د چشمانو په ځنبل کښې تير و بير شي اعتبار د زمانې اعتبار نه دي
که د سلو زويو پلار شي به ئې څه کا بې وقوفه زوي د پلار څه په کار نه دي
معشوقې هميشه ناز په عاشق کاندي رحمان هيڅ له خپله ياره آزار نه دي

هر نگار چه بې وفا دي نگار نه دي په گلزار کښې چه گل نه وي گلزار نه دي
په تلخۍ د ميو مست خلق مي خوښ دي هغه خار چه بوي د گل لري خار نه دي
ديندارې دنيا دارې دي ځبله لري ما ليدلي هيڅ ديندار دنيادار نه دي

که زوزگار دي په جهان کښي عاشقي ده   د دې نور عالم روزگار څه روزگار نه دي
چه تصدیق ئې په خپل زړه کښي محکم نه وي   دا په خوله ظاهر اقرار څه اقرار نه دي
په هر زړه چه د خپل یار د غم غبار وي   دغه ابر د رحمت دي غبار نه دي
چا به کسب بې له عشقه نور څه نه کړ   باري گنج دي چه هر یو ته آظهار نه دي
معشوقه وفا له هیچا سره نه کا   گڼه کوم یو د دې رخت خریدار نه دي
د خپل یار وصال د خداي په داد مونده شي   دغه کار مي د هیچا په اختیار نه دي
په رحمان باندي منت د معشوقو دي   د بې حسنو معشوقو منت بار نه دي

د عشق زخم څه د زخم په شان نه دي   د بل زخم په څیر سهل و آسان نه دي
عاشقان او معشوقې سره پوهیږي   دغه راز و نور عالم ته عیان نه دي
عاشقي نه ده که گورې حیراني ده   کوم سړی په دغه کار کښي حیران نه دي
یو عاشق دي څوك را وښیي په عشق کښي   چه ئې رود په مخ د اوښو روان نه دي
همره اوښي د عاشق په گریوان ووري   ته به وایې چه یو سیند دي گریوان نه دي
دا هجران دي چه ئې مرگ په عاشق گران کړ   که هم ځان ور څخه درومي هیڅ گران نه دي
نور غمونه که په ځان د سړي بد دي   غم د ترکو بد د هیچا په ځان نه دي
د دوزخ د اور که تا وله حده تیر دي   برابر د بیلتانه د نیران نه دي
چه باله شي څوك په عشق کښي کم عقل   دا کم عقل ډېر هوښیار دي نادان نه دي
چه بې یاره زه جهان وته نظر کړم   رحمان وایم چه ویران دي ودان نه دی

عاشقان دي په اور سوي دي که نه دي   ستا د عشق په اور الوي دي که نه دي
زحمتونه د هجران واړه په عشق کښي   تا و ما وته ښولي دي که نه دي
په دنیا کښي خو یو سر و مال ویل شي   دواړه ما په تا بایلوي دي که نه دي
تل د ورځو په لینده د ښو غشي   تا په ما باندي را کښلي دي که نه دي
چه مدام ئې ځما زړه له غمه چوي   توري زلفي دي پیچوي دي که نه دي
راشه وگوره احوال د عاشقانو   مړه د عشق په تیغ کوټلي دي که نه دي
ناصحان چه نصیحت و یار ته کاندي   چري دوي هم مین شوي دي که نه دي
ښائیسته که په ښائیست ملایکه وي   په وکښود زړونو روي دي که نه دي
بلبلان پسي نارې وهي رحمانه   د بهار گلونه شوي دي که نه دي

خښ مي ستا د ښو غشي په سينه دي   پور راپوري مي وتلي تر اينه دي
تل ئې مخ د يار په مخ باندي وي ايښي   هغه زړونه چه بې زنگه آئينه دي
هسي نه چه زه نن ورځ په تا شيدا يم   ستا غمونه مي په زړه کښي ديرينه دي
لکه ستوري چه بريښنا کا په آسمان کښي   په ټټر مي ستا داغونه نگينه دي
درته وايم چه له آهه ئې پرهيز کا   د هغو چه پوشاکونه پشمينه دي
که دا ستا رخسار سوزاني لنبې نه وي   ولي کسي ځما تور سوي نينه دي
څه به سم په صبحدم گورې و چا ته   چه دي سترگی په مي مستي شبينه دي
هغه سترگي چه پيدا کړې خداي خونريزي   بې غضبه په غضب او په کينه دي
شرابيان چه شراب مومي خو ئې شومي   کله منع په اختر په ادينه دي
چه تمام د خپل ځگر په وينو رنگ شه   د رحمان خبري ځکه رنگينه دي

که مطلب و مدعیٰ د سړي خداي دي   هر هر مړي د ژونديو رهنماي دي
مسافر که په رحلت کښي و بله غبړ کا   هر آواز ئې خواب آلود لره دراي دي
که سړي و حقيقت وته نظر کا   ژوندی خلق واړه ناست د مړو په ځاي دي
دا خو بخت دي څوك ئې سپين و څوك ئې تورکړه   گڼه عين لکه زاغ هسي هماي دي
لکه فرق چه د هماي و د زاغ نشته   هم دغه دليل د شاه و د گداي دي
ته نظر د کاري گرو په کار مه کړه   کار همه واړه موقوف په کار فرماي دي
سالکان چه د جهان تماشا کاندي   له جهانه ئې مطلب جهان آراي دي
که څوك خپل دست و پاي وباسي له ميانه   خداي پخپله د بې دستو دست و پاي دي
په هغه جهان نيکي و بدي نشته   هر مطلب د طالبانو په دا سراي دي
زه رحمان يوازي نه يم په دا کار کښي   هميشه د يار په يار پسې واي واي دي

په ظاهر صورت چه ستا د در گداي دي   په معنیٰ کښي د جمله ؤ کد خداي دي
مجنون بيد غوندي رونق د گلستان شي   چه ئې ستا له غمه سريه پشت پاي دي
چه له غمه دي حرس غوندي نالان دي   د جمله ؤ گمرهانو رهنماي دي
چه څوك زړه د ستا و تورو سترگو ورکا   ستا د ورځو تور محراب د لاندي ځاي دي
چه مسکن ئې د زړه ستا د زلفو خم شي   د هغو ناستي په سوري د هماي دي
چه تا وويني و ما ته نصيحت کا   شك پرې مه کوه بې شکه چه خود راي دي
که زر دار دي اشنايان د زر دارانو   د رحمان د آشنايانو تکيه خداي دي

که د خلقو و نظر ته آدمي دي — خوار عاشق د معشوقې د کوڅې سپی دي
هر چه ځان یار په سپیو کښې داخل کا — ترو هاله به ورته وایم چه سړی دي
ما دي خداي د یار له غمه بې غم نه کا — دا په ملك د عاشقۍ کښې لوي ورانی دي
زه د یار په غم کښې زیړه څهره خوښ یم — دا ځما خزان خزان نه دي پسرلی دي
زه ژوندون د یار و وصل وته وایم — ګڼه هر یو دوزخي په ژوند ژوندی دي
ته چه ما منع کوې د یار له دره — کوم یو در د یار له دره بریالی دي
زه د یار میني په یار باندي شیدا کړم — که څوك ما ګڼي زه نه یم واړه دی دي
چه وحشي مجنون ئې ښهر لره راووست — د لیلې د زلفو هسي غړوندی دي
زر داران که اوبه څښې په جام د زرو — ځما خوښ دا خپل د خاورو کنډولی دي
اورنګ زیب که د ډهلی په تخت نازیږي — خپله خونه هر ګداي لره ډهلی دي
چه له خپله کوره ووزي مسافر شي — څوك ئې پیژني ساهو دي که مریی دي
چه ئې خاوري شي له خاورو سره ګډي — ترو د چا زده چه کوم نیکه نمسی دي
توره شپه په آشنایانو روڼا ورځ ده — روڼا ورځ په نا اشناؤ تور وږمی دي
نه دي سترګي پوزه غوږ د کم شناختو — په معنیٰ کښې یو دیوال سوری سوری دي
عاشقان ئې د دنیا له غمه خلاص کړه — عاشقي د سلیمان بادشاه غمی دي
هر چه حب د عاشقي لره په زړه کښې — که په قطع صد ساله وي هم زلمی دي
دا هلال دي چه لیده شي په شفق کښې — که په لاس د ګل اندامي سپین وښی دي
نا آشنا به بهره څه رنګ څني مومي — چه مدام ئې په آشنا پسې غورزی دي
څربوې مي قربانۍ لره پوهیږم — دا چه کړي دي په ما باندي زړه سوی دي
چه په نوم باندي باله شي لیده نه شي — معلومیږي چه نر حوریا ښاپیری دي
چه د خط په دود ئې خلق په کښې پریوزي — زنخدان ئې تر سبزي لاندي کوهی دي
زه رحمان له یاره خوښ یم که جفا کا — که جفا نه کا وفا کا څو تیری دي

عاشقۍ را باندي سوري کړې مرۍ — هیڅ مي نه درومي بې یاره تر مرمۍ
څه اثر به ئې د عق وي په ر کښې — د هغو په سر چه کښیني ښاپیرۍ
د مژګانو په پنجه مي زړه وکاږي — خداي د ترکو مستي سترګي کړې زمرۍ
غلوفه به ئې بې غمه نور څه نه وي — هر چه کاندي د خوبانو چاکرۍ
لږ د صبر سبق ما لره هم راکړي — که په عشق کښې څوك دغه طاقت لرۍ
خدانه څه دي د کوتوال په لاس کښې ور کړم — چه شپه ورځ مي غړوي لکه تورۍ

په صورت مي نرۍ تبه شوه ولاړه   تا چه دواړه سترګي توري کړي نرۍ
د وصال دلالان کوم طرف ته غواړم   چه بندي شوم د هجران په کچرۍ
نور د شمع په فانوس کله پټیږي   تا چه واغوستې د خیال جامې نرۍ
 زه رحمان په زړه نري کړم هغو جونو   چه ئې ملا وي د ویښته په دود نرۍ

چا چه کړي و دنیا وته اسرې دي   د هغو په سر همه خاوري ایرې دي
نادان که د دنیا په کار نازیږي   و دانا وته دا وشتي مسخرې دي
چه بې خدایه محبت کا هغه خلق   نارینه ئې واړه خره او ښځې خرې دي
و سپین ږیریو وته مه وایه سپین ږیري   همګي واړه طفلان د ګوارې دي
هسي وایه چه ځړۍ دي د زنانو   که ئې ایښي په دستار کښي قرقرې دي
چه نه فیض نه څه بهره ځني مونده شي   همګي واړه بې فیض و بې بهرې دي
زخیره د دنیا مه کوه رحمانه   دا همه واړه د خاورو ذخیرې دي

ستا له غمه مي په مخ باندي ولې دي   لړ مي ویوښته له حاله چه ولې دي
زه په تا پسي موسی یم قارون نه یم   چه مطلب مي غواوغیلي یا ګلې دي
هغه کوډي لکه تا دي په ما کړي   کله کړي په مجنون باندي لیلې دي
لکه ما چه مصلې در پسي لنګ کړې   کوم ملنګ هسي لنګ کړي مصلې دي
بوي هم ستا د وفا نه دي را الوتي   ما پخپله خپلي کړي تسلې دي
نصیحت اثر په زړه د عاشق نه کا   ګوندي یادي ځما ډیري مسئلې دي
که رحمان د عاشقۍ په تیغ شهید شي   د جنت حوري همه واړه دلې دي

ته په هره ګړۍ غم د سیم و زر خورې   زه دي هره ګړۍ وینم چه خپل سر خورې
عاقبت به دي یو خنډ له سینې ووزي   ته چه تل په هر یو ښاخ باندي نمر خورې
په عوض ئې کوم طاعت کړې راته وایه   دا نعمت چه په هر شام و هر سحر خورې
روژتي په څلورم پهر افطار کا   ته څلور ځله طعام په هر پهر خورې
که یو ځله تر کماله ورسیږې   نور به غوښې د خپل ځان لکه قمر خورې
که ښیښه د نام و ننګ دي شي تر څنګه   د هر چا په کجروۍ به خپل ځګر خورې
بې هنر وله قند هم زهر قاتل دي   قند ئې وګڼه که زهر په هنر خورې
نهال په زړه د صبر نخل کړه رحمانه   چه مدام د بر خوردار و په څېر بر خورې

که له تا ئې شرم نه کيدي مهرۍ مخ به پټ نه و د حوري د پرۍ
چۀ آفتاب دي تر رخسار پوري خجل شه له دې ويري زيست په شپه کا قمرۍ
ستا تر حسنه پوري حسن واړه هيڅ دي نيست په څه له هسنو کا برابرۍ
بې د ستا د تورو سترگو جادوگر و کوم آهو د بيابان زده وي دم گرۍ
ستا د عشق د توري هستي رنگ گذار دي چه له مخه ئې حباب وي ککرۍ
دلبري او دل جويي لکه د ستا زده چا زده هسي دل جويۍ او دلبرۍ
حسن واړه د عاشق په عشق موقوف دي معشوقه که فرشته وي که چورۍ
و عاشق ته د يار غم واړه ښادي ده د رضا په ملك کښي نشته دلگيرۍ
دا دستور دي چه له درده زگير وخيژي گڼه څه وو د رحمان له شاعرۍ

ستا د تورو سترگو په ياداشت مي اوښي ووری حق دي که پريوزي په شبرات د غم کښي ستوري
زلفي دي سايه کړي مخ دي اور په جهان بل کړ هر چا ته چه گورم نيم په نمر وي نيم په سيوري
څوك دي په وصال کښي قند نبات څوك ځگر خون خوري چا وکړ ديدن د چا شو سپين د سترگو توري
اور ستا د رخسار دي ما په خپلو اوښو بل کړ تل په آتش سوزي آئينه چي نمر ته گوري
سترگي مي د ستا له خياله پريوتې و زړه ته څه شو که مو بې سترگو صورت ځي په بل لوري
کله رقيبانو ته نظر کړې کله ما ته ستا باران د مهر په ښو بدو يو شان ووري
ځان په مستو سترگو باندي مه غلوه رحمانه دا مستان هوښيار دي له حکمته سره ښوري

غم خواري دا هسي چري وي غم خورې چه به ما دلته کښي ناست لرې ته دورې
هغه خداي چه ئې ستا مخ بله لنبه کړ دا لنبه ئې کړه ځما په گوگل پورې
هم هغه دی ځما تور ليمه سره کړي چه ئې ستا لاسونه سره کړه سترگې تورې
غل خو غلا د سرو مال په توره شپه کا ته په ورځ ځما د سرود مال چورې
اصيل نه دي چاپيرو دي نه پلورلي ته اصيل په ديدين پيري هم ئې پلورې
دا کوم رنگ د آشنائي او د ورورۍ دي چه زه ستا د مخ ثنا کړم ته مي زورې
درخانۍ په سل غمونو خداي اخته کړه زه به ولي له تا زار کوم که گورې
زه و تا ته د ستا له جوره ژاړم ته را واخلې سل گلې نادري نورې
د رحمان په عاشقۍ به آفرين کړې که لږ مخ په آئينه کړې ځان وگورې

په هر ځای چه ستا ثنا شي ښیوه گړي — خر مهرې شي هلته دُر و مرغلري
د هغو سترگو به اوښي وي گلرنگي — هر چه ستا په گل رخسار وي منتظري
هغه کله د ناصح خبري اوري — هر چه اوري ستا خوږې خوږې خبري
مرور کاندي عاشق له جمله خلقو — معشوقې له هیچا مه شه مروري
په ساعت کښي سړي مړ کا هم ژوندي کا — طایفې دي د خوبانو سحر گري
زه ځان ډوب گڼم بې تا په خپلو وینو — که مي ډوب کا څوك په شهدو په شکري
لري لري غم دي واړه را نزدې کړ — چه له مخه دي حجاب کړ راته لري
چه مي نوم د ستا د زلفو په خوله واخیست — را پسې شوې د بلا توري لښکري
هیڅ په حق د حقدارانو نه گروهیږې — همیشه ځما د زړه په وړو منکري
ځما ستا مینه څرگنده په جهان ده — ولي دا رنگه څرگنده گواهي نغري
زه چه ستا له غمه ژاړمه آه فریاد کړم — د رقیب کره هم ډول وي هم سندري
د رحمان شعر به ولي نادر نه وي — چه ثنا کاندي د تا غوندي نادري

تر ابدي ورځي پوري به جفا کړې — که به مهر وفا هم چري پیدا کړې
معشوقې کله وفا کله جفا کا — مي باید چه کله هغه کله دا کړې
ما ستا خوي دي وهر چا وته ستایلي — چري نه چه دروغژن مي تر هر چا کړې
چه د ستا دغه خصلت دي ځما اوښي — دا پټ راز به مي په درست جهان رسوا کړې
ستا څه لاس را باندي نه رسي دلبره؟ — چه په لاس د رقیبانو مي سزا کړې
مرم په دا چه د اغیار په رضا درومې — نه په دا چه ته په ځان خپله رضا کړې
په درست عمر به هیچا لیدلي نه وي — هغه چاري چه ته هر ساعت په ما کړې
ما رنځور په کټ کښي پریردې چه کړیږم — ته لا گرزې د رقیب سره خندا کړې
لاس تر غاره د رقیب سره خندا کړې — چه ما ووینې له قصده راته شا کړې
هر بیگاه وایې سبا له به خوله درکړم — دا بیگاه به په رحمان کله سبا کړې

په پیرئ کښي چه هوس د مي ناب کړې — بیهوده گمان په صبح د مهتاب کړې
بې طاعته عنایت له خدایه غواړې — د عتاب په ځای امید د ثواب کړې
دانسته گناه کوې توبې وکاږې — لکه بت هسي په غټو سترگو خواب کرې
پهٔ هغو غوږو چه ذکر د خدای اورې — بیا سماع په هغو غوږو د رباب کړې
په هغو شونډو چه حمد و ثنا وایې — هم هغه شونډې بیا ډوبې په شراب کړې
علم وکړې هیڅ عمل ور باندي نه کړې — لکه طفل هسي لوبې په کتاب کړې

په شپه پروت يې د مغان په ميخانه كښې — او د ورځې مخ په لوري د محراب كړې
تمام عمر د دنيا په طلب كرزې — بيا د خداي په طالبانو ځان حساب كړې
له خالقه دي نه شرم نه حجاب وي — له رحمانه گوښه ونيسې حجاب كړې

كه نظر په ماتو گوډو د روزگار كړې — همره نه دي چي حساب يا به ئې شمار كړې
په هر غم كښې خاموش اوسه او كه نه وي — د بد خواه خاطر به ښاد دوست به آزار كړې
صبر ونيسه په مخ كښې كه مراد غواړې — په تلوار به هيڅ و نه كړې كه تلوار كړې
رضا پاسله و قضا ته فراغت شه — او كه نور څه نور څه وايې ځان به خوار كړې
آرادي او كاروبار دي سره لري — لاس له كاروباره وكاږه كه كار كړې
چه پخپله ئې فاني بولې رحمانه — ترو بيا څه په هغو چارو اعتبار كړې

چه مدام د بل و عيب وته نظر كړې — خداي له خپله عيبه ولې نا خبر كړې
كه يوه جو دانه عيب وينې په بل كښې — هغه يو جو دانه عيب به ئې لوي غر كړې
كه دي خپله گناه لويه لكه غر وي — په حيله حيله به غر د مچ وزر كړې
كه څوك تله د انصاف درته په لاس كا — خپل تټو او د بل آس به برابر كړې
تو لعنت دي په دا هسي منصفۍ شه — چه له حقه و باطل وته گذر كړې
خداي و تا د ملائكو مقام دركړ — ته دا خپل صورت پخپله گاو و خر كړې
كه دي يو وينښته د ځان د پاسه كوږ شي — ځان هغه ساعت له خدايه مرور كړې
كه ښندلي دي په خداي وي يو كيكوړې — نمايان ئې په جهان كښې لكه نمر كړې
لكه څوك تر مكې لاړ شي بيا ترې راشي — د دنيا دپاره هسي لوي سفر كړې
كه يوه رتۍ دي زر به لاس كښې كښيوزي — خرڅ خروار د عبادت په رتۍ زر كړې
د ځوانۍ عمر دي تير كړ په غفلت كښې — په پيرۍ كښې به څه زيرمه د محشر كړې
په دنيا پسي دي نمري دي رنگ كړې — ځان و خلقو ته درويش و قلندر كړې
لكه وار چه د زړې لولۍ تير شي — اوس توبې له ضرورته په سپين سر كړې
په پيرۍ كښې د ځواني چاري نه شي — ته په ورځ د عاشورې به څه اختر كړې
لكه بيخ د زړې وني چنجي وخوري — په دا تير عمر به څه ښاخ و ثمر كړې
دغه باغ به دي خلاص نه شي له خزانه — كه چاپير ورځني سد د سكندر كړې
و بد خواه وته څوك نصيحت نه كا — رحمان ستا په غم شريك دي كه باور كړې

خدایه مه کړه نا امید هغه وګړي چه امید ئي وي د ستا په کرم کړي
ستا له رحمه به زړه ولي نومیدي کړم چه دي ځان دي د رحیم په نام نومړي
دا نیمګړي سړي ننګ هم د خپل نام کا ته خو خداي يې چه په هیڅ نه يې نیم ګړي
هیڅ بنده دي په بزرګي کښي لیده نه شي څو تا خط د آزادۍ نه دي ورکړي
دا همه واړه شومیت دي د شومانو ګڼه ته د چا په زیرمه نه يې سترې
چه بې تا ئې په زره بله سودا ګرزي تر مقصوده به و نه رسي وګړي
هر چه ستا په لار قدم د راستي کیږدي که ئې زیان وي زه رحمان ئې پوروړي

د آشنا له لاسه ناست یم په زړه سترې په فلوس مي پکار نه دي د رخت وګړي
چه په ژوند ئې طمع پویکړي شي له ژونده نور به څه باندي ویریږي سر پرې کړي
که ژوندون د عاشقانو په وصال وي زه مهجور یم په دغه روایت مړي
خوږ ژوندون مي جدايۍ هسي را تریخ کړ چه د غم له تلخۍ دم نه شم را نغړي
دا صورت په مثال خس محبت اور شه ترو د اور په مخ کښي څه کاندي خسړي
لا علاج به لکه اوښ بار برداري کا چه په پوزه ئې پیزوان شه د عشق پړي
له احواله ئې ورو ورو پوښتۍ یارانو بیلتانه د رحمان وار دي خطا کړي

ما په تا پسې دا سپیني جامې رنګ کړې ته لا بیا په ما ګمان د نام و ننګ کړې
هیڅ اثر دي په سنګین خاطر و نه شه که هر څو مي مصلې در پسي لنګ کړې
دل سوزي به دي په نور وکړي څه شي چه له ما غوندي مخلصه سره جنګ کړې
ته په عشق کښي ما هاله دروغژن بوله که یو بل هم هسي ما غوندي ملنګ کړې
دا نارې سورې په عشق کښي دي غمازي ګڼه تل به د بلبل په څیر پتنګ کړې
عاشقي و معشوقې ته سپینه لار ده ته و ما وته دا سپینه لار ګړنګ کړې
چه یو دم مي له نظره ته یو خوا شې دا جهان لکه لحد را باندي تنګ کړې
په ښه خوي سره د خلقو افسانه يې خداي ځما له کم بخته په زړه سنګ کړې
دا دي څوك له څنګه ناست دي نه پوهیږم چه خبري د رحمان سره په جنګ کړې

خدایه زړه د رقیب نرم په احسان کړې ما له یاره یار له ما سره یك سان کړې
هغه درد چه د اشنا د بیلتانه دي دفع و رفع ئې د وصل په درمان کړې
غم د هجر چه تیري تر اوره سخت دي له دې غمه مي په امن په امان کړې

کار و بار د عاشقۍ چه ډیر مشکل دي   دا مشکل ځما په ما باندي آسان کړې
حجاب لري کړه ځما د یار له میانه   بې حجابه مخ د یار راته عیان کړې
که مطلب د نور چا نوري مرتبې دي   ما گدا په آستانه د خپل جانان کړې
که دا نور عالم و بله خوا ته گوري   ما په لوري د دلبرو نگران کړې
زه چه یار لره ورځم په هغې لاري   مهتر خضر مهتر الیاس مي رهبران کړې
تاریکي د معصیت را څخه واخلې   د طاعت په روښنایۍ مو زړه روښان کړې
چه ځما په پریشانۍ ئې زړه ښه کیږي   زړه ئې ما غوندي په یار پسي پریشان کړې
چه ځما په چمن راشي گستاخي کړي   د شبنم په څیر ئې عمر یو زمان کړې
چه آخاده د منکر تر سره پریوزي   د فلك په څیر مي توره د زبان کړې
هغه عشق چه د ترکو د غمزو دي   هر کلام مي د هغه غشي پیکان کړې
چه کشور د افغانانو معطر شي   د هر بیت مصراع مي زلفي د خوبان کړې
چه هر حرف ئې د نافې هسي خوشبو وي   برکت مي په جزدان په قلمدان کړې
ته چه ما منع کوې د یار له لوري   کاشکي باد د سحر منع په بوستان کړې
نه به ما منع کړې ته له خپله یاره   نه به کوز په زمکه ستوري د آسمان کړې
الٰهی د خپل حبیب له برکته   دا ساده انشا رنگینه د رحمان کړې

تا چه مخ د پرۍ سترگي د آهو کړې   نه پوهیږم چه آهو یې که جادو کړې
دعاگو چه د چا ومري څه ښادي ده   ته په څه ځما و مرگ وته آرزو کړې
په محراب د عاشقانو کاڼې ووري   ته چه چین د جبین غوټه په ابرو کړې
تا چه رنگ د گلو واخیست زه پوهیږم   زرغونه به په چهره ځما کنگو کړې
ستا له ډیره ډیره جوره معلومیږي   چه به ما پخپلو اوښو کښې لاهو کړې
که یو ځله توري زلفي کړې پریشاني   خاکستر به په چمن کښې کشمالو کړې
درست جهان به قاف تر قافه معطر شي   که یو ځله شا نه گڼه په گیسو کړې
ستا د زلفو مار خوړلي به روغ نه شي   که افسون د مسیحا ورباندي پو کړې
لاس و پښې دي بې زیوره ښایسته دي   څه منت به د پایلو د باهو کړې
له سوزن د ښو راوړې تار د زلفو   د رحمان د زړگي زخم به رفو کړې

که د عشق شکري تیري تر گلو کړې   نور لذت به لکه زهر هسي تو کړې
که دي وشي ملاقات له سر و قدو   د فاختې په څیر به کوکي په کوکو کړې

عاشقي به تيره توره در په لاس کا — نور د صبر د سکون په ملك به هو کړې
په انصاف و عدالت به نوشيروان شې — هر عمل چه د خپل ځان په ترازو کړې
د سکندر په څير جهان به دي روزي شي — که سرکوز په آئينه د خپل زانو کړې
تريخ لوگي به دي د قند په څير نغړده شي — که صورت د عشق په اور کښې تماکو کړې
وبه نه وينې د ترکو برندي سترگې — مگر ځان په خپلو وينو کښې سالو کړې
روغ به نه شې بې ديار له ښه ديدنه — که سل پنده سپيلني و ځان ته لو کړې
د غفلت ليچن ليمه به دي بينا شي — که د يار د کوڅې خاوري دي څښکو کړې
دا دارو بد دوائي کوې طبيبه — چه د يار په درد و غم کښې مي دارو کړې
نصيحت په عاشقانو اثر نه کا — دا محنت واړه بې ځايه بې قابو کړې
په رحمان باندي بې ياره خواب حرام دي — که ئې سل بالښته لاندي تر پهلو کړې

ولي ولي و عاشق ته نظر نه کړې — دا گدا په ديدن ولي توانگر نه کړې
ستا دې ډيري حيا ډير کورونه وران کړل — چه هيچا وته کاته برابر نه کړې
ستا په ډير حسن مي دا عقيده نه شي — چه دا روغ وگړي واړه اوتر نه کړې
ته پلو له مخه واخله زه ضامن يم — که اورنگ د زمانې قلندر نه کړې
ځما هر زمان هر دم په تا گذر وي — ته يو دم ځما په لوري گذر نه کړې
لکه ته چه دلاور ځما په مرگ يې — چه دا رنگ چري رقيب دلاور نه کړې
زه د ستا په جفا خوښ يم تل تر تله — که غماز مي له دې رازه خبر نه کړې
گذشته جفا دي واړه آواره وي — که دا جور و جفا بار ديگر نه کړې
هغه څوك دي چه به ستا له دره درومي — که ئې ته له خپله دره بدر نه کړې
سنگدلي ده هغه خلقو لره ختمه — چه ئې ته په مجلس ورشې اثر نه کړې
رحمان ستا ميني رسوا کړ باري حيف دي — چه ته هيڅ په دا خبره باور نه کړې

و خوبانو وته ولي نظر نه کړې — د چمن په گلو ولي گذر نه کړې
دا بهار چه درست جهان ئې معطر کړ — دماغ ولي په دا بوي معطر نه کړې
رضا ولي په قصا سپارلي نه شي — دغه زهر په ځان ولي شکر نه کړې
جك زده چه په نارو د مرگ خبريږې — ځان پخوا تر مرگه ولي خبر نه کړې
چه د نور خلقو په سر اچوې خاوري — ته پخپله خاوري ولي په سر نه کړې

پس له مرګه چه بیا مرې له لوږي تندي ولي نن ساعت توښه د محشر نه کړې
دا ویل دي اثر کله کا په نورو اې رحمانه په ځان ولي اثر نه کړې

نمر سپوږمي که ستا له حسنه نه شرمیږي ترو دوي ولي زرغونه و زیړ ښکاریږي
دا سبوږمۍ چه ئې نه سر شته نه ئې پښې شته په کوم حسن به له تا سره سمیږي
زړه مي یووړ ستا د مخ په روڼا زلفو باري غل په سپین سبا کله پټیږي
ستا د زلفو د ابریو له وحشته همګي لړم ماران دي چه وریږي
مخ دي اور خط دي سبزه ده زه حیران یم چه سبزه په اور کښې څنګه زرغونیږي
اور اوبه سره چا ګډ لیدلي نه دي دا قدرت دي ستا په لبو کښې نمائیږي
لکه لوند زړوکي تا وکړي نو ئې ووزي ستا له غمه مي رنګ زیړ پوست مي وچیږي
سپوږمۍ هم دا هسي تاو خوري ستا له مخه چه په هره میاشت کښې دوه دوه نیمه کیږي
ستا قامت که څوك شمشاد بولي غلط دي د لرګیو په نرخ سپین زر نه یافتیږي
خم ابرو ئې په پناه د زلفو تم شو د لړم لشه له مار سره تاویږي
و سپین غاښو ته دي در ویلي نه شم کاڼي کله د بریښنا په دود ځلیږي
باریك خط ئې زلفو لاندي کړ رحمانه مورچګان د شپې له مخه پایمالیږي

صبحدم چه هغه یار را باندي راشي عجب نمر د نمر د پاسه هویدا شي
ښکلي مخ لره حاجت د سنګار نشته بې ترتیبه چه نمر وخیژي روڼا شي
چه ئې وینم له ورایه پوري نښلم لکه پیښ چه و بله کاه و کهربا شي
ما له ډیري ناچارۍ و یار ته شا کړه ناروا د ضرورت په ځاي روا شي
زه په وصل کښې خواري د هجران ژاړم د هر کار فکر تر کاره لا پخوا شي
لا پخوا تر جدایۍ نه ژړا بویه ګڼه هلته هر یو ژاړي چه جدا شي
وصال نه دي چا په سرومال موندلي مګر غاړه په دا کار د چا ادا شي
زه به سرومال د یار تر نامي ځار کړم دا په عشق کښې سهل کار دي که په دا شي
د رحمان په اوښو هسي رنګ پوهیږم چه آخر به په تمام جهان رسوا شي

تبسم مي د وګړي په روزګار شي چه له مرګه ئې نه ویره نه ئې ډار شي
له ده وزیږي د ده دواړاندي ومري لا ئې مینه د دنیا په کار و بار شي
که ئې هر قدم د مړیو په سر لار وي یو قدم هسي وا نه خلي چه په لار شي

د ژونديو نصيحت پرې اثر نه کا مگر مړه له قبره پاځي په گفتار شي
د اميد مزي ئې هسي رنگ دراز وي چه تر خضره ورته خپل عمر بسيار شي
سپينه بږيره په اوښي کښي زوي را واخلي چه به ما لره سپاهي و منصبدار شي
د خرما زړي نهال کا ورته گوري چه دا سوري دا ميوه به مي پکار شي
هر هر فصل چه ترې ريبي هوسيږي چه به کانده راته بل فصل تيار شي
لا ئې لپه تخم هم نه وي کرلي ناکشته ور ځني طمع د خروار شي
غړوندي د ناز کړيو خسيو غړي چه سبا بيگاه به ما لره گوهار شي
لکه وړکي کټوري له زانې غواړي په دا هسي پوچ گوئي اعتبار شي
رحمان څه دي چه به پند و جا ته وايي هدايت د هر بنده په کردگار شي

کر د گلو کره چه سيمه دي گلزار شي اغزي مه کره په پښو کښي به دي خار شي
ته چه بل په غشيو ولې هسي پوه شه چه هم دا غشي به ستا په لور گذار شي
کوهي مه کنه د بل سړي په لار کښي چري ستا به د کوهی په غاړه لار شي
ته چه هر چا ته په خوارو سترگو گورې لا وړنبي به ستا صورت تر خاورو خوار شي
آدم زاد په معنیٰ واړه يو صورت دي هر چه بل آزاروي هغه آزار شي
که ته نه کوې نظر د چا و عيب ته هر سړي به ستا د عيبو پرده دار شي
دهقان کر په لوړه زمکه باندي نه کا سرکوزي کوه چه بڼ دي مرغزار شي
د مات لوښي آواز کله ثابت خيژي د هر چا عمل ښرگند په خپل گفتار شي
نن چه صبح ده روښانه لار صحيح کړه ناگهانه به دا صبحه شب تار شي
لږ ئې مه گڼه که هر څو گناه لږ وي چه لږ لږ و بله جمع کړې بسيار شي
که بل بد کاندي ته ښه ور سره وکړه هر يو نخل چه ميوه لري سنگ سار شي
تل و ښو وته آزار د بد ورسي هر چنجي و نرم چوب ته ورد و ښار شي
هغه زړه به له طوفانه په امان وي چه کشتي غوندي د خلقو باد باردار شي
خداي دي بد له لاسه نه کا او که وي هم د رحمان دي له کل بدو استغفار شي

هر وگړي چه منصور غوندي په دار شي دار ئې بس له مرگه نخل ميوه دار شي
روغ صورت که روغ عالم لره کمال دي ليوني لره کمال دي چه سنگسار شي
هر گياه چه و کمال ته ورسيږي سر ئې زمکي وته گوز وي نگونسار شي
نري باد به ئې په خپل منزل داخل کا که ښوك پاڼه د خزان غوندي طيار شي

غفلت هيڅ مناسب نه دي د سپين ږيريو   صحبدم که حيوانات دي هم بيدار شي
چه يو موتي ايرې تار په آئينه کا   هم په دا خبره فخر د خاکسار شي
کريمانو سود مونډلي دي په زيان کښي   لکه ښاخ دوني وتراشي بار دار شي
خزانه په سخاوت سره زياتيږي   د کوهي اوبه چه وکاږي بسيار شي
مړول د وږي ګيډې مشکل نه دي   مړول د وږيو سترګو مشکل کار شي
کم خوراك سړي نژدې شي فرښتو ته   هر سړي چه بسيار خوار شي بسيار خوار شي
صاف دلانو لره لږ نصيحت بس دي   د ګوهرو پيوستون په نري تار شي
غلبه د عشق بهانه د حسن غواړي   توره شپه په عاشق زلفي د خپل يار شي
د توفيق له مخه هر مشکل آسان دي   وستۍ وته د اور لنبې ګلزار شي
ناز د عشق پرورش مومي له عشقه   هسي نه چه د خوبانو په سنګار شي
بې محنته چا راحت مونډلي نه دي   د وصال خوښي د هجر په مقدار شي
عاشقانو لره واړه سعادت دي   که ئې سر و مال د يار تر نامې ځار شي
ياره ياره هر څوك وايي په جهان کښي   زه به پس له مرګه وايم چه يار يار شي
لکه ډار کاندي ورغومي له ګرګانو   هسي رنګ له جدايۍ نه ځما ډار شي
د رحمان دا پوچ ګويي څه په کا نه ده   عاشقي په ګفتار نه شي په کردار شي

چه شهيد د تورو سترګو په خنجر شي   خوشنودي ئې د سرو شونډو په کوثر شي
چه را ياد ئې سپين رخسار دراز مژګان کړم   هغه دم مي زړه سپند سينه مجمر شي
عندليب خاطر مي الوزي په ګلو   که د ترکو سنبل زلفي ئې سهپر شي
که يار سل ځله جفا را ستره کاندي   ځما کله په جفا د يار باور شي
د ناصح په نصيحت به منع نه شم   که هزار ځله مي ورور و برادر شي
د رقيب او ځما صلح سره نشته   که مو چري لاس و دست و بله بر شي
صبوري او قراري له ما خطا دي   تر هغه ساعته پوري چه محشر شي
تير ساعت به د هيچا په لاس کښې نه وري   مګر تللي آشنا بيا په آشنا ور شي
خوبرويان به د سپوږمۍ ټوکړه را وخلي   که رحمان کچکول په لاس کښي قلندر شي

چه غبار د ستا د لاري په خوا ورشي   که په دواړو سترګو ړوند وي مصر شي
تازه نوي سر پيدا کړي لکه شمعه   چه ئې غوڅ د ستا په مينه د زړه سر شي
چه کيميا د قناعت ئې په لاس کښيوزي   که ګدا وي د قارون په څير توانګر شي

ستا د در گدایان واړه بادشاهان دي   خو چه ستا له دره ووزي در په در شي
تل ئې مخ وي له عالم جار وتلي   د هغو چه ستا په مخ باندي نظر شي
که د درست جهان له حاله خبر دار وي   چه تا ووینی له واړو نا خبر شي
ائینه که د جمال کړې ور څرگنده   دا گدا رحمان به شاه سکندر شي

که د مي غم د درست جهان تر زړه چا تیر شي   دلگیر مه شه هسي وایه چه به تیر شي
غم هغه دي هر چه څیرمه وي و چا ته   وړنبي واړه تر وروسته پوري هیر شي
بې له خدایه چه مدام په یوه حال وي   بنده کله شیرشاهۍ وي کله سیر شي
یو آدم دي چه په څو رنگه جلوه کا   یو رقم دي کله زور و کله زیر شي
د دنیا چاري مدام په قرار نه وي   د بڼو په څنبول په بل بل پیر شي
په لږ عمر کښي ډیر غم له کومه راغي   خوله خپلي بې صبرۍ په سړي ډیر شي
خریدار و فروشنده چه سره خوښ شي   به سودا کښي سختي نه کا تیر و بیر شي
ښایسته په جهان ډیر دي بې حسابه   باري څوك به د رحمان د یار په څیر شي

که د سرو زرو سړي وي خو چه مړ شي   نه ئې نوم په خوله څوك اخلي نه نومړ شي
که هیچا پړکړي نه وي په جهان کښي   و اجل ته لکه خر په خټه پړ شي
راشه راشه دا ډیر ناز و کبر مه کړه   یاره خو به دي دا ناز په جهان وړ شي
دا رخسار چه دي روښان تر آئینې دي   عاقبت به د لحد په خاورو خړ شي
مراد خو واړه دلبري ده غزا وشوه   که د سرو په څیر څوك په قامت لوړ شي
نیك نامي له نیك خویۍ نه پیدا کیږي   دغه چاره نه په سوك نه په لوړ شي
عاشقان چه پښیمانیږي هغه نه کا   هغه سوك د بې هنر وي چه خپړ شي
دا خو زه له مشقته تا ته وایم   گڼه ځان له سرنوشته چا ژغړ شي
د هوا په نغوته مه ځه که دانا یې   د هوا ویشتلي غشي زر په خوږ شي
وران به نه کاندي یو حرف د خپلي بخري   که په اوښو د چا درست جهان چقړ شي
په تدبیر به د تقدیر کښلي نور نه کړې   د قسمت علاج په عقل کله کړ شي
په رحمان باندي بې یاره صبر گران دي   لکه زهر چه دیده دانسته نغړ شي

له دې کټه له پوزي خو به ولاړ شې   ترو بیا خداي خبر چه کوم خوا ته به لاړ شې
په ظاهر صورت خو هسي معلومیږي   چه به خس غوندي تر پښو لاندي لتاړ شې

د آسمان زمکه به وي او ته به نه يې   په ودانه ودانۍ کښي به ويجاړ شې
د بهار د گلو عمر مدام نه وي   عندليب غوندي به پاتي په اهاړ شې
په ويلاړ ويلاړ به ځان ور پسي ورك كړې   چري نه وي چه د تركو په ويلاړ شې
که ليلئ غواړې بايده دي دا رحمانه   چه مجنون غوندي ساکن د کوه و کاړ شې

هر چه ستا په زخندان کښي ئې منزل شي   لکه خس په تناره کښي به جلبل شي
څوك چه نوم د ستا د شونډو په خوله واخلي   كه ئې زهر وي په خوله کښي هم عسل شي
په هجران کښي زه بې برگ و بې نوا يم   لکه کښت چه اوبه نه مومي شذل شي
په عاشق باندي دا هسي گمان مه كړه   چه يار زړه ور څخه يوسي تش گوگل شي
په جهان تر آشنايۍ خواږه څه نشته   ولي حيف دي چه هجران په کښي حنظل شي
زه رحمان بې ياره هسي شول و شل شم   لكه كب چه بې محيطه شول و شل شي

كه د زړه په وينو رنگ د چا گوگل شي   چه بيلتون په جهان گرزي خو به سيل شي
كه د اوښو په درياب باندي نهال كړې   نيشكر به نيشكر شي نل به نل شي
مشقت د سري واړه حبطه كا   په شوره كښي چه د گل بوټي نهل شي
د دنيا ياري دوستي څه پكار نه ده   له اوله يار و دوست وي پسې غل شي
كه هر څو ئې و بله مهر و محبت وي   نهايت سره په جنگ و په جدل شي
په مثال د دروغژني مرغلري   آب و تاب ئې په دوه ورځي كښي بدل شي
كه ئې زنه د ځواني په وقت كښي سيب وي   هغه سيب ئې په پيرۍ كښي بيا حنظل شي
د رقيب له بده خويه به څه وايم   ترو دا گوره چه لا يار ور سره مل شي
زه رحمان په ښه په بد د يار پوهيږم   كاشكي زهر په دهن د چا عسل شي

كه سل ځله هم كنار و هم بغل شي   د دنيا په مينه واړه سره بيل شي
دا چه اوس په يوه كور كښي سره ناست دي   عاقبت به ئې جدا جدا منزل شي
دا گلونه چه ئې ځاي دي په دستار كښي   همه واړه به تر پښو لاندي غوبل شي
دا پي مخي چه ئې مخ د نمر په څير دي   تور وينښته به ئې په مخ باندي ځنگل شي
دا شيرين شيرين شربت چه د وصال شي   د هجران په وقت به زهر هلاهل شي
ما د يار په بيلتانه كښي دي ليدلي   كه دانا د زمانې وي مبدل شي
پښه له ويري د وصال په مزكه نږدي   چه خبر د جدايۍ په دل دل شي

د دې هسي رنج علاج به څوك په څه كا　　چه نه فهم د چا رسي نه اټكل شي
كه د غرونو په سر ګرزي سر ئې ټيټ وي　　هر چه زړه ئې د خوبانو په يرغل شي
د رحمان خاطر غمونو هسي زنګ كړ　　مګر جام د مي ناب وي چه صيقل شي

هغه دم چه زړه مال شي　　يو ساعت ور باندي كال شي
حيران تللي وي په فكر　　فراموش ئې قيل و قال شي
نه ئې ګفت نه ئې شنود وي　　په غوړ كوڼ په ژبه لال شي
نه جواب و چا ته كاندي　　نه ئې غوږ د چا په سوال شي
علم عقل ځني پاڅي　　درست صورت ئې خواب و خيال شي
په رڼو سترګو اوده وي　　لكه نقش د ديوال شي
قوت ئې وينې د ځګر وي　　هم دغه ئې اشتغال شي
د چشمانو له بارانه　　په رخسار ئې پشكال شي
په سبب د عاشقۍ　　تير تر آل و تر عيال شي
هم تر آل و تر عياله　　هم تر مال و تر منال شي
په خپل درد و په خپل غم كښي　　تر عالمه فارغ بال شي
نه طاقت نه ئې مجال وي　　بې طاقت و بې مجال شي
كه ژوندي وي په جهان كښي　　د مرده ؤ په مثال شي
په خشكۍ كښي ماهي ګوره　　هسي بې تيغه حلال شي
پاخيدي نه شي له ځايه　　په زړه غوځ په تن كهال شي
د ويشتليو په څير يون كا　　له كل خلقو په دنبال شي
لكه خس د لويي لاري　　تر قدم لاندي پايمال شي
خداي له غمه سړي ژغوره　　بيا لا بويه چه خوشحال شي
چه د زړه ولې شي غوځي　　نور ژوندون ئې په اشكال شي
د باغبان سترګي كا سپيني　　چه تازه نخل نهال شي
روئيدن د كښت آسان دي　　پرورش ئې ډير جنجال شي
ويراني په يوه دم شي　　وداني په ډيره اشكال شي
چه پلار ومري بيا له بويه　　چه ئې زوي با كمال شي
څوك خبر دي له دې دوره　　چه په ما به پيښ څه حال شي
چه په حال كښي ئې حال نه وي　　څه اميد په استقبال شي

د یوه ساعت له مخه   خداي زده څه رنګ به احوال شي
د دنیا چاري فاني دي   رفت آمد ئې په یرغال شي
په مثال کښې لکه سوري   خوار و شاد د هر دیوال شي
اعتبار په اوبو مه کړه   چه استاد ئې په غربال شي
د بڼو په څنبول کښې   شال شړۍ کا شړۍ مثال شي
که بادشاه د ولایت وي   کنډولي په لاس ګنګال شي
په ثواب ئې غلط مه شه   په یوه ساعت وبال شي
په کمال ئې مه نازېږه   په یوه ګړي زوال شي
د هاتیانو سوداګر وي   بیا د کاؤ و خر دلال شي
جوهري وي جوهر پلوري   خاوري اغږي کلال شي
کلالي وګل کاري کا   فروشنده د مات صفال شي
په هستۍ کښې ئې اشراف وي   په نیستۍ کښې ئې اوزال شي
د ځوانۍ په وقت کښې شیر وي   د پیرۍ په وقت شغال شي
چه مشهور په صداقت وي   پوچ ګوئي واخلي بطال شي
محتسب وي احتساب کا   کوتوالي واخلي کوتوال شي
نیکوکار وي نیک عمل کړي   بدکردار و بد افعال شي
سر نوشت د سړي خپل دي   یو عیسیٰ وي بل دجال شي
چه نیک بخت وي نیکوئي کا   چه بدبخت وي بد سګال شي
لاس و پښې د هغه نیسه   چه خوښخویه خوش خصال شي
په هجران کښې نا امید مه شه   خداي قادر دي که وصال شي
په حرامو کښې امید کړه   ګوندي مخ دي په حلال شي
کافر وباسي له کفره   په یوه ساعت ابدال شي
تور بهتر کاندي تر سپینو   په سپین مخ باندي تور خال شي
آرزومند د یوه خس وي   خداوند د ملك و مال شي
چه سیالي ئې کړې نه وي   له سیالانو سره سیال شي
په ډېر عمر منفصل وي   په ساعت کښې اتصال شي
ممکنات به منع نه کا   که څوك سل ځله سنبال شي
چه د خداي رضا شي پېښه   رمل پاتې د رمال شي
فال به څه ګوري رحمانه   خپل افعال د سړي فال شي

هغه زړه چه خداي روښان کا جام د جم شي   په دا جام کښي ور ښکاره تمام عالم شي
په آدم کښي د حیوان خویونه هم شته   بیا هاله ئې ادم بوله چه آدم شي
چه خویونه د چارپایایو په کښي نه وي   سړی هوښ په سړي هله مسلم شي
چه اغوستي ئې لباس وي د پاکانو   د ناپاکو چاري کاندي خو به گرم شي
که هر څو طعام لذیذ وي مزه نه کا   چه یوه ذره نمك ئې زیات و کم شي
ښادي هر چري غم په اندازه وي   د هغو به څه ښادي وي چه بې غم شي
هر چه خپله رضا پاسلوي قضا ته   که هر څو په ځان ناخوښ وي خوښ خورم شي
عاشقي چه تر کماله ورسیږي   د خپل یار له لاسه زخم ئې مرهم شي
که په ځان باندي قدم کیږدې رحمانه   نه فلکه به دي لاندي تر قدم شي

د عاشق بې خپله یاره قرار نه شي   بې طبیبه قراري د بیمار نه شي
چه په لوح محفوظ کښي ښکلي لیوني وي   په تعلیم د معلم به هوښیار نه شي
زوي د پلار په غیږ کښي پروت وي روح ئې لاړ شي   د قضا علاج په مور و په پلار نه شي
د هغو چه خداي کمال حسن روزي کړ   هیڅ نقصان ئې د منکر په انکار نه شي
درد و غم د عاشقۍ چه ډیر مشکل دي   هیڅ سړي دي په دا رنځ گرفتار نه شي
زه همه عمر له خدایه دغه خواست کړم   چه دي یار له خپله یاره ویزار نه شي
که هر څو ئې دلبري و دل جوئي کا   د رحمان په ترکو هیڅ اعتبار نه شي

آشنائې توره بلا ده آشنا مه شې   جدایي به دي فنا کا فنا مه شې
درد و غم به دي د زړه ولي کا غوځي   گرفتار په درد و غم د جانا مه شي
په زیږ رنگ به دي تل سرې اوښي بهیږي   د دو رنگو په څیر گل د رعنا مه شې
هم په دا چه دروغژن د خداي دښمن دي   و هیچا ته دروغژن په وینا مه شې
که اعلیٰ مرتبه غواړې عاشقي ده   نور همه واړه ادنیٰ دي ادنیٰ مه شې
همیشه به سر نگون په فکر ناست یې   د رحمان هسي مشغول په ثنا مه شې

چه مجنون غوندي یو موټي استخوان شي   په قوت د عاشقۍ به پهلوان شي
عاشقانو په شکست کښي بري بیا موند   دلته توان د هغه رسي چه ناتوان شي
زیړي رنگ د عاشقانو هسي مرتبه ده   چه آفتاب غوندي ځرگند په درست جهان شي

له چشمانو ئې باران رحمت ووري　　زرغونه ئې په چهره باندي زعفران شي
له رخساره حال د زړونو معلوميږي　　له بهاره نيك و بد د كال عيان شي
له نكتې نه تمام علم حاصليږي　　درست خروار له يوه مشته نمايان شي
پكار نه دي مخالف هزار تقريره　　موافق له حاله نيم كلام داستان شي
لكه مړ له كار و باره وي وتلي　　د هغو خاوري په سر چه غافلان شي
كه دي ډير عمر پكار دي غفلت مه كړه　　په اوده باندي سل كاله يو زمان شي
د غفلت بنياد د اوښو په موج خيژي　　يو څڅو پكي خواب آلود لره طوفان شي
ړوند په خپله عصا پريوزي و كوهي ته　　خپل دليل د كم دليل د ځان تاوان شي
سر كشي د عاجزانو پكار نه ده　　هر ميږي چه وزر وكاندي پښيمان شي
موم دلان به ئې له شره لمن ژغوري　　سنگدلان كه عين لعل د بدخشان شي
چه كيميا د قناعت ځې په لاس كښيوزي　　د شړئ په خرقه كښې بادشاهان شي
بل پوشاك ئې پكار نه وي بې نمده　　هغه زړه چه آئينه غوندي روښان شي
عاشقي ده ر جمله بلاؤ زياته　　و مجنون ته ديوودد واړه حيران شي
كاتبان به وركا دُر د خپلو غوړو　　كه ئې تير تر غوړو شعر د رحمان شي

د سكوت په تيغ چه ژبه بريده شي　　لا قلم غوندي په قال كښې دويده شي
همره اور د عاشقي په زړه كښې يو شي　　چه لاله ئې له تربته دميده شي
خم ابرو د يار مي نقش په ليمه دي　　لكه مياشت چه په لوي بحر كښې ليده شي
هميشه ئې د خپل يار په لوري دووى　　نهايت چه په دادو كښې رسيده شي
څه حاجت دي چه زه يار و چا ته ستايم　　كار همه د خپلو سترگو په ديده شي
كله وي چه يو د بل په ويل غليږي　　مگر صافه د چا خپله عقيده شي
خود څرگند وي لكه صبح په جهان كښې　　هر گريوان چه په يارئ كښې د ديده شي
ابرو ئي د عاشق هلته ځان څرگند كا　　چه ئې نم د زړه له سترگو چكيده شي
د آه غشي ئي په زمكه كله لگي　　هر قامت چه كمان طوره خميده شي
بې مطلوبه ئې هيڅ فهم په چا نه وي　　هر طالب چه په طلب كښې فهميده شي
هر چه زړه په مهرويانو باندي بايلي　　بې ديناره و بې درمه خريده شي
ما د يار په څير بل مخ نه دي ليدلي　　مگر پس چه له نن ورځي آفريده شي
يا به شهد يا به قند يا به نبات وي　　هر كلام چه له رحمانه شنيده شي

چه سړي له بله بد وايي بد گوي شي   لا ترې بله خوا روان د ده بد بوي شي
مرده شوي چه هوس کا د بل و مرگ ته   بل هم پس د ده له مرگه مرده شوي شي
دوست دښمن د سړي واړه خپل عمل دي   هم په دا مقدار ئې اجر موي بموي شي
هره ونه چه کږه په يوه لور وي   عاقبت ئې پريواته په هغه سوي شي
په لويئ کښي نور څه نشته بې زواله   هلکان د هلکتوب په سبب پوي شي
د اوبو اصل له خاورو پيدا کيږي   خاکساري د خاکسارانو په آبروي شي
همره زيان له خوگه خرسه نه رسيږي   لکه څوك په آدميانو کښي بد خوي شي
سړی هوښ چه د سړي له تنه پاځي   د سړيو په جامه کښي خربشوي شي
و هغو وته چه خداي پخپله وښود   څه حاجت ئې د رحمان په گفتگوي شي

وقت د عيش و طرب ير شه خزان راغي   ځانکندن د بلبلانو په ځان راغي
دلداري مي ترې اميد وه باري څه کړم   هغه يار د دلبرانو په شان راغي
سود سودا د عاشقئ که نفع مند وي   ما هيڅ سود په کښي بيا نه موند نقصان راغي
تمام عمر که وصال و همره نه و   لکه يو زمان د ښکليو هجران راغي
آشنائي مي په هوس وه خو چه بيل شوم   دواړه لاس مي و بله ومښو ارمان راغي
گوي ځما د زړه ئې يووړ په چوگان کښي   بيا د ناز په نيلي سور په جولان راغي
غنچه لب به په خندا نه کا پريشانه   په شيبو ځما د آوښو باران راغي
د ميرزا د ارزاني دعوې به پرې کا   قدر دان د شاعرانو رحمان راغي

چه وصال د خپل جانان مي دي موندلي   گنج د در و د مرجان موي دي موندلي
همره طمع مي له خپله بخته نه وه   نه پوهيږم چه څه شان مي دي موندلي
که په ډير مشقت لاس لره خداي راوست   زه خو وايم چه آسان مي دي موندلي
چه مي يو نفس وصال ور سره وشه   واړه اجر د هجران مي دي موندلي
څه عجب دي که تمام جهان ځما شي   چه بادشاه د درست جهان مي دي موندلي
زه رحمان په خپل اشعار شکر گذار يم   چه دا هسي رنگ ديوان مي دي موندلي

ته چه خپله بې عقلي هوښياري بولې   کاشکي بيا مومې د غوښتو په نرخ شولې
عشق يو داد دي په عاشق باندي له خدانه   هسي نه دي چه ئې پيرې يا ئې پرولې
زليخا غوندي به بله شيدا نه وي   که د مصر مستورې شي واړه تولې

هغه بحر څه په بحر حساب نه دي   چه اوبه ئې خاك آلودي وي ختولې
له هغو سره به څه فکر د يار وي   چه په غم وي د کاله يا د کهولې
عاشقي څه د نغري په غاړه نه شي   څو په يار پسي وا نه خلې ځلي ځولې
د وصال په نعمتونو غره مه شه   جدايي ئې خلقې کړې په زړه ځمولې
در گوهر په تله نه دي چا تللي   د رحمان شعر گوهر دي څه ئې تولې

ما چه سترگي و گلرخ ته واړه ولې   په هغو سترگو مى ويني وژړلې
د عمل جزا مي بيا مونده بر حقه   دا دستور دي چه کړې هغه آخلې
تر غمزو ئې يو په سله زره قاتل دي   تل چړې توري په کاڼې تيرولې
خود کرده به څه تاوان له چا نه غواړي   چه ئې غوځي په خپل تيغ کړې سپيني خپلې
ما لا مرگ د ستا په مينه کښي هاله ليد   چه گدا د پادشاهۍ لافي وهلې
له خوبانو به څوك څه وفا غواړي   سرو کله د کشمش ميوه نيولې
په دربار ئې سنډاسي شه ورته کښينه   تار په تار د سر ويښته ايرې منلې
که دفتر د خپل قسمت د جا په لاس وي   بدي بخري به چا کله قبلولې
چه نيکي ئې ورکوله و نيکانو   دې بدانو څه بدي نه وه غوښتلې
څوك له خاورو ايرو پاځوي تخت ورکړي   څوك له تخته د ايرو په ډيران ولې
ستا چه نيت د آشنايۍ نه و صنمه   د رحمان سترگي دي ولي نه گنډلې
د ازل په ورځ د بخرو جواري وه   اي رحمانه چا بايلودې چا گټلې

بد لوې په دنيا دين و ايمان ولي؟   نه پوهيږې په خپل سود و په زيان ولي؟
هميشه په ځاي د شکر شکايت کړې   منکريږې په عطا د سبحان ولي؟
در بخښلي خداي د هري چاري توان دي   په ډير توان کښي خپسر بولې ناتوان ولي؟
مدام اوښي تويوې د رزق له غمه   در گوهر پر بها پلورې ارزان ولي؟
چه په هر بيگاه سامان د هر سبا کړې   کور و کر شوې د محشر په سامان ولي؟
هيڅ گياه له ځايه نه خوځي نم مومي   ته د رزق په طلب مرې جهان ولي؟
چه پخوا تر قضا خپله رضا غواړې   بيهوده په لوټو ولې آسمان ولي؟
په ژوند ومره چه د مرگ له غمه خلاص شې   آسان کار دي کړ په ځان باندي گران ولي؟
غيري ميني دي په زړه باندي انبار کړې   په کعبه کښي ننباسې بتان ولي؟
زړه د نفس په پيروۍ در څخه لاړ شه   د خبيث په لاس دي ورکړ قران ولي؟

چه یوسف د حبشي په بها مومې د مطلوب په بهانه ښندې ځان ولي؟
بد له بدو پښیماني کاندي رحمانه ته په خپلو بدو نه شوې پښیمان ولي؟

چا چه نمري وي خپلو وینو وللي د شبنم په څیر به تل وي سپین سپیځلي
که صیاد څخه د اوښو دانې نه وي د هوا مرغونه نه دي چا نیولي
هر یو مخ کله لایق د آبرویی دي اوښې نه درومي په مخ د هر ناولي
هره شپه به شمع څه لره ژړا کړه که ئې نه وي په ژړا کښې څه موندلي
ما رحمان به ژړا نه کړه له خوبانو که مي نه وي په قسمت دا هسي ښکلي

په نور څه پسي بې خدانه ژاړې ولي؟ د چارپاي په څیر بې ځایه ناړې ولي؟
چي روتۍ میده کوې په شخوند خو جوړ یې ترو خبري کوې لواړي لواړې ولي؟
ته دا خپل کلام میده په دا خپل شخوند کړه تا داړلو ته تیري کړې داړې ولي؟
هغه کار چه دي په نرم ویل کیږي بیهوده په بیرته ولي لاړې ولي؟
نیك له نیکو بد له بدو مناسب دي نیك و بد سره په بله نغاړې ولي؟
یو قدم د خداي په لور ایښودي نه شې تمامي عمر په پراته لارې ولي؟
تل دي طوق تعلق په غاړه کښیوست وکښې نه شې دغه طوق له غاړې ولي؟
چه په ورځ د شیخۍ لافي کړې رحمانه په شپه مې له مې فروشه غواړې ولي؟

هسي ډوب یم ستا د غم په دریاب تللي چه ماهي غوندي بې تیغه یم کوتلي
ما لیدلې چه لینده دي وه را کښلې تا د ورځو په لینده یم زه را کښلي
په خپل ځان مي تر هغه پوري نظر و څو مي ته په نظر نه وې کښیوتلي
اوس مي ستا په مینه ځان و جهان هیر شه د سیلاب په مخ کښې لاړم لکه خلي
عاشقي به ئې د باد په مخ بڼه کا که ئې ځان وي کوه قاف غوندي پنولي
چه د عشق له بحره روغ سلامت ووزی زه ئې نن گڼم له موره زیږیدلي
هر چه واوړي په بلا د تورو زلفو هغه بیا تر کوره نه دي ورغلي
چه له غرونو پریوتلي وي بیا پاځې پاځیدي نه شي د زړونو پریوتلي
چه د اور لنبو وهلي وي بیا روغ شي نه رغیږي د هجران لنبو وهلي
زه رحمان ئې هر دم وینم ستا په غم کښې که خپل مرگ په سترگو نه دي چا لیدلي

خداي دي وژغوره له هري پريشانۍ اي ځما د کور و کلي ودانۍ
عاشقي چه ما ګڼله ناداني وه اوس خبر شوم له دې خپلي نادانۍ
تر ورخ تيري اوبه بيرته نه جار ووزي څه پکار دي پوچ بې ځايه پښيمانۍ
وداني په يوه دم کښي شي ويرانه مرد هغه چه کړي د وراني ودانۍ
لکه باد چه ځان وهي له کوهه دشته زه په تا پسي کوم سرګردانۍ
دا خو زه د ستا د غم سره لوڅيږم څوك له ديوه سره کړي پهلوانۍ
چه په آب و په آتش په خاك و باد وي څه اميد دي په هغه زندګانۍ
ته چه دا رنګي اوږدې اوږدې وعدې کړې کشکي راکړې و ما خط د امانۍ
زه او ته که هغه وقت وي چا به نه وې د مجنون او د ليلي قصه خوانۍ
ځما ستا و نندارو ته به حيران وو که ژوندي وي آدم خان او درخانۍ
و هر چا ته چه وايم حيرانيږي څه به وايم د رحمان له حيرانۍ

زه د ستا له غمه ژاړم واړه ويني واړې وينې واړه وينې واړه وينې
خود مي وينې چه په تش کاته دي مرمه لا خنجر په کاڼي مږې دل سنګيني
هر ارمان مي په حضور د سترګو وژنې لايقين دي د زړه نه شي بې يقيني
عالم ستا په مينه ژوي نه پوهيږم زه په څه سبب وژلي يم ستا ميني
ډير عالم به نوري رنګ کا معلوميږي تا چه هسي جامې واغوستې رنګيني
ښې ئې نه وي چه و بله خوا ته درومي هسي سکڼي په غمزه د عاشق سپيني
که صورت موي پر بله پوري معلوميږي زړه مي ستا له غمه چاودي نازنيني
هغه څوك دي چه تر تا به بهترين وي اي تر وار و مهرويانو بهتريني
چه دي زلفي د رحمان په زړه وريځ کړي تر ښو ئې ځکه څاڅي اوښي ويني

هر چه کښت ئې په باران و په سيلاب وي د هغو عمر به واړه په عذاب وي
هغه ملك چه په کښي سيند و رود بار نه وي دهقانان به ئې همه خانه خراب وي
و آسمان ته به ئې سترګي وي ختلي د باران له انتظاره به بې خواب وي
لکه څوك چه کړوي ئې په کرهۍ کښي د هغه ماهي په طور به کباب وي
لا به کله بارانونه پرې نزول شي چه نخل و زراعت په ئې سيراب وي
هميشه له خدايه خواست د اوبو کاندي که ئې چري خواست په عمر مستجاب وي

لکه تل چه ئې په زوړ د اوبو غوړ وي   همره غوړ ئې نه په چنگ نه په رباب وي
که همه عمر باران ور باندي ووري   لا گرمي ئې په صورت کښي د آفتاب وي
د گرمۍ و د خشکۍ له دهشته   د آفتاب په څیر گمان ئې په ماهتاب وي
د اوبو له ډیري ډیري قیمتۍ نه   لرگي لوښي ئې مردار په منجلاب وي
فرق د پاکو د ناپاکو اوبو نه کړي   که اوبه ئې گډې وډې په پیشاب وي
د اوبو په غلا چه ور شي نه جار ووزي   که ساکن د خانقاه او د محراب وي
د اوبو په ویش چه ورشي انصاف نه کا   که په لاس ئې ورقونه د کتاب وي
د اوبو ثواب ئې نه کیږي له لاسه   که په کوټ اوبو ئې عین د حج ثواب وي
د باران امید ئې نه کیږي له خدانه   که ئې سپه و ورځ په سر باندي سحاب وي
پلیتي به ئې له تنه څه رنگ درومي   چه اوبه په کښي نایابي تر گلاب وي
هیڅ ئې مه پوښته له غسله له اودسه   چه یو څاڅکي پرې گوهر غوندي نایاب وي
په سبب د ډیره ډیره تیممه   همیشه ئې سپیره ږیره په تراب وي
د للمي سړی په مخ کښي وي آب چري   هغه خلق چه بې آب وي خو بې آب وي
په آبۍ کښي لا هم وي خونه ویرانه   هغه کلي چه د بل کلي پائېناب وي
یو به ني سي هیڅ بري له سري ورخه   د پائېناب سړي که زوي هم د ارباب وي
سم حساب له عزیزانو کله مومي   تل تر تله ئې د بل لاندي حساب وي
نه طاقت د بد ویل لري نه صبر   لکه مار په ملا وهلي پیچ و تاب وي
نه ئې مرگ نه ئې قتنه له لاسه کیږي   لاس تړلي د خپل شرم به طناب وي
چه ئې زیست یا ئې روزگار په تحمل شي   همیشه ئې له بدۍ اجتناب وي
که یوه بده وینا ئې له خولې ووزي   هغه دم ئې په خپل ځان باندي عتاب وي
هسي شان سړي تیري ور باندي وکړي   چه په عمر نه د سوال نه د ځواب وي
همسایه ئې چریکار و پښتانه شي   او په اصل به موچي یا به قصاب وي
ملایم ویل اثر ور باندي نه کړي   چه په زړه کښي ئې نه شرم نه حجاب وي
لکه دیو وي د سړیو په صورت شي   ته گمان کړې چه سړی دي دي دواب وي
په هیڅ رنگ له بده خویه نه جار ووزي   هسي مست د جاهلۍ په شراب وي
چه اشراف د هسي خرسو په لاس کیوزي   ترو خلاصي به ئې له خونه په کوم باب وي
هسي رزق دي خداي هیجا لره ور نه کا   که به رزق د چا په هسي رنگ اسباب وي
تر دا هسي زمیندارو هغه ښه دي   چه نوکر د یوه تور کافر کلاب وي
نوکري د یوه سپي ور لره ښه ده   هغه بریږده چه لا نوم ئې د نواب وي
د خشکۍ له غمه قوم د رحمان خوښ دي   که رفتن ئې له جهانه په شتاب وي

تل دي ستا خواب آلودو سترګو خواب وي   چه فتنه په خواب وده شي ډېر ثواب وي
لکه مي چه په مينا کښي تجلي کا   نور د حسن په حجاب کښي بې حجاب وي
ته چه ما ته لولوي پټئ د صبر   زه هم ډېر په دا راضي يم که مي تاب وي
زه په دا سبب په ترکو پسي ژاړم   چه ژړا د عاشقانو د مخ آب وي
که نادان وي هم دا همره خو پوهيږي   څوك چه نه ژاړي په يار پسی کذاب وي
د عاشق سترګي په دا سبب شوې پاکي   چه مدام د جوي په سر لکه حباب وي
له خالي خوني به څه وړي چه څه نه وي   که ختلي د حباب په سر سيلاب وي
هم په دا ئې د نغمې اثر پيدا شه   چه په تشه ګيډه صبر د رباب وي
د حريص له خپله نقده بهره نشته   لکه مار د ګنج د پاسه پيچ و تاب وي
کاملان تعلقات د دنيا نه کا   لکه پانې د خزان پښه په رکاب وي
غفلت هيڅ مناسب نه دي په دنيا کښي   ساکنان د دهر کل واړه خراب وي
چه ښادي غواړي بې شماره بې حسابه   په رحمان به د غمونو څه حساب وي

د هغو چه څبله مهر و محبت وي   په هستئ او په نيستئ کښي فراغت وي
عاشقي ده تر هغه مقام په هور ته   چه د چا مقام په رنځ و په راحت وي
څه د اور په لنبو سوي څه د عشق   واړه عشق دي که هجران وي که وصلت وي
چه مطلب و مدعا د سړي خداي شي   ناست ولاړ ئې همه واړه عبادت وي
که په دوه قدمه ومري هم حاجي شي   چا چه کړي د مکې په لوري نيت وي
هغه څوك چه پير وي د اوليا کا   دا ئې واړه په معنیٰ کښي ولايت وي
که د زرو په تخت کښيني غزا وشوه   و فهيم وته کم فهمه بې عزت وي
خاوري زر په سړي واړه برابر شي   هغه دم چه له جهانه په رحلت وي
د دانا او د نادان تر ميان يو حد دي   هوښياري تر حد په هورته حماقت وي
تجاوز له خپله حده پکار نه دي   د هر چا په خپله خونه کښي حرمت وي
نور عالم که د دنيا غمونه کاندي   د رحمان سره دي غم د آخرت وي

د هغې بنا چه نوم محنت آباد وي   ترو خاطر به په کښي څنګه د چا ښاد وي
په خواړه او په څښو کله ويني نيسي   هر مرغه چه په قفس کښي د صياد وي
د رنځور په خوله کښي کله مزه کاندي   که سل رنګه نعمتونه ئې معتاد وي
پاي بسته ولره هر چرته زندان وي   هغه هر چرته آزاد وي چه آزاد وي

عشق تغییر او تبدیل نه لري یکرنگ دي   د آشنا له لاسه داد وي که بیداد وي
د ښادۍ نښه هغه وي په جهان کښې   چه په یار پسې بې بیخه بې بنیاد وي
بودني هغه باله شي په معنیٰ کښې   چه دنیا ئې په نابوده اعتقاد وي
نقصاني دي د دنیا عمارتونه   که تر لاندې ئې سل ستني د فولاد وي
زندگي که څوك پوهیږي خضور دم دي   آینده و رفته کله د چا یاد وي
دا دنیا لکه سیلاب هسې بهیږي   نه ځې چا څخه استوګنه نه استاد وي
چه کامله اراده لري په زړه کښې   د مرشد له اشارته بې ارشاد وي
و هغو ته چه خداي خود پخپله وښود   څه حاجت ئې په ښوونه د استاد وي
ډیر یاران ور څخه بیل شو و هیڅ ګرم نه دي   که رحمان له جدایۍ نه په فریاد وي

په دنیا کښې که هر څو وبله پیوند وي   پس له مرګه به ئې درست صورت بند بند وي
زه به وخورمه په دا باب هزار قسمه   که باور دي په قسم و په سوګند وي
یا به وړاندي تر تا درومي یا به ورستو   که دي ورور که دي عزیز که دي فرزند وي
زمانه به ئې تر پښو لاندي پایمال کا   که په قطعه تر آسمان پوري بلند وي
هم ئې هسې پیمانه ګڼه په خاورو   که ئې ډکه خوله تمام عمر په قند وي
هر چه کاندي آزادي په دا جهان کښې   پس له مرګه به هم واړه په بند وي
هر چه غاړه ئې و حق ته ایښې نه وي   همیشه به ئې په غاړه کښې کمند وي
دا چه زه و تا ته وایمه که خداي کا   په آیت و په حدیث کښې به څرګند وي
ته چه نه کوې باور په آیاتونو   ترو ځما ویل به څه در لره پند وي
ناپسند به د منکر په انکار نه شي   هر کلام چه دلپذیر و دل پسند وي
خدانه ګنج د قناعت و رحمان ورکړې   چه بې ملکه بې حشمته دولتمند وي

که د درستي دنیا غم مي په سر بار وي   واړه سهل دي که یار را سره یار وي
هزار وار به ئې د یار تر نامه ځار کړم   که په قطع مي دا یو صورت هزار وي
هغه نه دي په شماره د عاشقانو   چه د خپل تېر داغونه ئې په شمار وي
مشکل کار د عاشقۍ چه خداي پیدا کړ   کله بل جهان هسې مشکل کار وي
څو ئې اوښې په مخ لاري روغي نه کا   د هغو و معشوقو ته کله لار وي
ته چه ګل ځما د یار په شکل غواړې   کله دا رنګه کلونه په ګلزار وي
نه مونده شي به بازار کښې نه په ښهر   هغه رخت چه د خوبانو په بازار وی

زه د یار په څیر مخ نه وینم په سترګو   که په هره خوا خوبان هزار هزار وي
د عاشق نظر په ډیر و په لږ نه وي   که دیدن د یار په لږ که په بسیار وي
شته هزار هزار خوبان ولې سوګند دي   که څما د یار په څیر د چا یار وي
مرګ له هیچا سره وار نه کا رحمانه   یار به ځان تر یار وړنبي کا که ئې وار وي

له هغو سره به څه فکر د یار وي   چه یاران ئې په هر لور هزار هزار وي
چه آشنا پسي ویشتلي هم هغه وي   چه له توري آشنائۍ ئې استغفار وي
صبوري او قراري دي په ما زوم شي   که بې تا به مي یا صبر یا قرار وي
هر ژوندون د یار په وصل ښایسته وي   بې مینه که ژوندون وي څه پکار وي
که د یار له لاسه اور په یار بلیږي   هغه اور و عاشقانو ته ګلزار وي
په یارۍ کښې آزار نشته خداي دي نه کا   که زره به څما زړه له تا آزار وي
و هغو ته عاشق مه ویلي بویه   چه ئې فکر یا د سر یا د دستار وي
ځاي ئې اور شي چه زنار ئې شي په غاړه   ولې نه چه ستا د زلفو زنار دار وي
ستا د زلفو زنار دار که په اور سوځي   دغه اور به هم ربښتیا ستا د رخسار وي
هغه جونه به لیلې غوندي رسوا شي   چه رحمان غوندي مجنون ئې په دیار وي

که د ستا د خاطر مینه په اغیار وي   ستا دپاره دي اغیار هم څما یار وي
هر سړي چه په یو مخ باندي مین وي   له یوه مخه ئې سل مخه پکار وي
هر چه کاندي نوکري د پادشاهانو   خواه مخواه به د دربانو منت بار وي
څه به ستا له رقیبانو زه مانه کړم   دا دستور دي چه له ګله سره خار وي
څو سل خاره ئې خښ نه شي په ټټو کښې   کله وي چه د بلبل و ګل ته لار وي
سجاده به د ساقي د لاري فرش کا   هر صوفي چه د سرو سترګو خریدار وي
په جذبه د عاشقۍ به لیوني شي   که په قطع افلاطون غوندي هوښیار وي
په رحمان باندي به هیڅ ملامت نه کا   هر سړی چه ستا له مخه خبر دار وي

کاشکي زه خاوري ایرې د ستا د در وي   چه قدم دي همیشه څما په سر وي
خو یو ځله څما ستا و بله مخ شوي   نور مي موخه ستا د غشیو په ټټر وي
تمام تن مي د رنځور په څیر اوړه وي   خو په ما د تورو سترګو یو نظر وي
په زیړ رنك په سپینو اوښو به ما بیا موند   که د ترکو ملاقات په سیم و زر وي

ملامت به په ما څه لره وایه شه　　که د ستا له دلبرۍ نه څوك خبر وي
مرتبه که ستا د عشق شي ور څرګنده　　ملایك به واړه وایي چه بشر وي
تماشه به ځما هله در ښکاره شوه　　که ته ما غوندي بیدل و زه دلبر وي
په خونبار به ځما سترګو غوندیي نه وه　　که په مخ مي د تیرو تورو پرهر وي
ستا په درد کښي طبیب وایي و رحمان ته　　لا به ښه و که دي حال تر دا بتر وي

ډیري خولې ځما په یاد شکر خورې شوې　　بیا ځما په زمانه خاوري ایرې شوې
د چندڼو ونی وسولیدې لاړې　　هزار څاڅکي د شمشاد و په ایرې شوې
په هغو زمکو چه روغي پرې مانۍ وي　　د ایام په ګردشونو ادیرې شوې
په دنیا کښي چه بنیاد د آشنایي کا　　د هجران توري هغه لره تیرې شوې
دا فلکه چه خداي پیدا کړ دا ئې خوي دي　　چه و چا ته ئې دعا چا ته ښیرې شوې
د دنیا د محلونو خښتي واړه　　و رحمان ته د سرونو منارې شوې

د وصال په هوا والوتي مرغه شوي　　د هجران په اورکښي درست صورت اوبه شوي
نه و زر کاله هوس نه مري له غمه　　سرېي سخت دي ګڼه یو اثر پرې شوي
زړه که چاودي هم له دې غم به وجاود　　چه د یار د بیلتانه خواري په زړه شوي
ر رقیب و ناکړدو ته چه نظر کړم　　د عاشق له آه ړوند په تور لیمه شوي
هیڅ پوره به دي نیمګړې نه شي خدانه　　که بیلتون د دوه یارانو وبله نه شوي
خداي رضا لره چا هسي تعویذ وکړبیو ځل یار　　چه لږ زه د هغه یار تر فهم ښه شوي
په سترګو ولیدي چه دا دي　　دغه پسه هر چه شولي بیا هاله شوي
نوم ئې یو ځل زما واخیستئ به ژبه　　نور مي نوم په دا جهان کښي پاتي نه شوي
لکه درست عمر په خوله د رقیب کار کا　　دغه هستي یو زمان ځما په خوله شوي
زه رحمان په دا خبره حق حیران یم　　نه پوهیږم چه د یار له غمه څه شوي

چه په مخ باندي د اوښو یو رقم وي　　عین د تورو له پرهار سره سم وي
که ګریوان مي د سپوږمۍ د نمر مشرق شي　　زه چه یار په سترګو نه وینم تور تم وي
دلته سر پورته کول د چا رسیري　　چه پخپله د یار زلفي خم در خم وي
کږو ورځو غوندي نیش وهلي نه شي　　که په زړه د پاسه پروت د چا لرم وي
معشوقه چه د عاشق په غم وي غوڅه　　د عاشق سترګي دي ووزي چه ئې غم وي

همدمي د دوو همدمو هسي بويه — چه د دواړو همدمي په يوه دم وي
که د درست جهان ښادي ور باندي راشي — مه کړه خداي چه څوك بې ياره خوښ خورم وي
بل ستم د بيلتانه د پاسه نشته — که ليدلي چا په سل رنگه ستم وي
دا قضا څه تر قاضي موقوفه نه ده — خود پخپله يار تر ياره پوري گرم وي
راحت هر چري هغو لره لازم دي — چه په درد و محبت کښې مقدم وي
چه خوناب ئې د چشمانو مي ناب شي — پيوسته له دغه جامه سره جم وي
هيڅ حاجت د هنر نشته و رقيب ته — که په اصل کښې عرب وي که عجم وي
هنر مه غواړه طالع له خدايه غواړه — څه پکار بې سليمانه که خاتم وي
د رحمان خندا په اجر د ژړا ده — تازگي د گل په قدر د شبنم وي

ته چه ما ته وائې چه په چا باندي شيدا يې — زه په تا شيدا يم وايه ته چه يار د چا يې
زه به تا په کومه زيرکۍ شم پړولي — چا زده لکه تا زده همره وايه چه څه وايې
زه چه کبرجن وم عاشقۍ مي گردن مات کړه — ته چه لکه وې هم هغه هسي کبريا يې
ځان که ستا په مينه کښې فاني کړمه څه به وکړم — ته چه په دا هسي رنگ له آهه بې پروا يې
مرگ مي په تا ولي خداي اختر کړ نه پوهيږم — څه دي حاصل هم شته که مطلق په مرگ ځما يې
څه شو که يم زه انگشت نما په مينه ستا کښې — زيات له ما نه خوښ ته د قاضي هم د ملا يې
ستا د عشق تر توري ککرۍ د رحمان ځار شه — دا هم سهل کار دي ځما ياره که په دا يې

خو ځما په ورميږه ماتول شير يې — که په مرگ د رقيب هم هسي شمشير يې
مرگ خو ويني چه پخپله را پسې دي — څه محتاج ځما و مرگ وته ډير ډير يې
کبر و خيال خو لاله ځاپه ستا عادت و — او که نن ځما قصده په بل پير يې
دا بې شماره عاقلان به شي کم عقل — ته چه دا رنگه په زړه وکښه دلير يې
ستا خويونه به پخپله ځان څرگند کا — زه به څه وايم چه ته تر بلا تير يې
له حيرته دي تعريف کولي نشم — چه په څه رنگ دي ستا يم د چا په څير يې
ما چه ستا د لبو خوند واخيست محفوظ شوم — که سل ځله په ترخه ويل گنه‌هير يې
د جهان ښکلي که واړه د رحمان شي — خداي دي نه کا چه ئې ته له دله هير يې

په يوه زره به وري يا به موړ يې — په يوه ذره به گرم يا به سوړ يې
که ځواني له خدايه غواړې ځوان به ومرې — او که بس له ځوانۍ پائې خو به زوړ يې

سړي کله خو يا جوړ کله ناجوړ وي　　خداي خو نه يې چه به تل تر تل جوړ يې
عاشقي به دي آسمان غوندي څرګند کا　　که مجنون غوندي هر څو صورت ووړ يې
عاشقي بې جذبې چري ده رحمانه　　ته مجذوب د يار په مهر کښي مروړ يې

په ځوانۍ کښي بد دماغه بد ګمان يې　　چه پيري درباندي در شي بيا ناتوان يې
که په دا دي زړه ښه کيږي دا خو نشته　　چه به هم تر ډيره ژوې هم به ځوان يې
چه هر ګز دي په لاس نه دي کښيوتوني　　بيهوده د هغو چارو په ارمان يې
چه بې خدايه زړه تړې په نور څه پوري　　هم په خداي هسي باور کړه چه ناتوان يې
هسي رنګ دي و هغه جهان ته شا کړه　　ګويا تل به مستقيم په دا جهان يې
همره سر دي و خپل خداي وته ټيټ نه دي　　لکه ټيټ په لور د خان و د سلطان يې
يوه شپه په طاعت نه شې رونړولي　　هره شپه په مال و ملك پسي پاسبان يې
په تسبيح دي تانده ژبه وچ لرګي شه　　پوچ ګويۍ لره بلبل غوندي ګويان يې
و نمانځه ته چه نمر خيژي هاله پاځې　　په قلبه پسي په نيمه شپه روان يې
اوداسه لره کوزه اخيستي نه شې　　چه په لو او په لور ورشې پهلوان يې
پټي سترګي لکه سور په کانړۍ ګرزې　　که پريوزې و کوهي وته روان يې
پښيماني تر پښيمانۍ لا پخوا بويه　　نه هغه چه بيا په تير ساعت پښيمان يې
د هلك په څير به لاس اچوې اور ته　　نه خبر په خپل بهبود نه په نقصان يې
چه و بل ته نصيحت کا ځان ئې هير وي　　نور څوك نه دي هغه ته عبدالرحمن يې

ورك شه ورك شه بد کردار و بد سړی　　که دي ورور که دي عزيز وي که پرديی
تر هغه لا نيکو کار بيګانه ښه دي　　چه بد کار شي د چا زوي او يا نمسی
لرګي لوښي همه واړه پرې مردار وي　　بد کردار دي سور لنډي يا وړي سپی
هغه خلق به همه واړه ليوني کا　　چه په کلي کښي يو سپي شي ليونی
بل علاج د ليونيو سپيو نشته　　بې له مرګه چه ترې ډك کاندي کوهی
حرام خور د مختثو په حساب وي　　که په توره يا په تيغ وي مړنی
مړني ويلي بويه و هغه ته　　چه بې وجهي آزار نه کا هيڅ سړی
ديګ اېښي په ديګدان ورښي تر تيغ　　چه ئې سوړ په آه سرد نه شي نغری
هسي فيض ئې و هر چا وته رسيږي　　چه باله شي د خپل وقت حاتم طی
اې رحمانه چه بد فهم او بد کردار شي　　راته وايه سپی بهتر دي که سړی

چه دارو د درد و غم دي هغه مى | ساقي راكړه يو دوه جامه پياپى
مي د خپلو لبو دانه د انگورو | چه اول ئې نوشيدن وي پسې قى
په هر تيغ كښي چه آب نه وي د شرابو | څوك د غم په غليم نه مومي برى
جام د ميو چه غمخوار د كل جهان شه | زه به اوسم په دا غم كښي تا بكى
راشه يو ځله مي هسي مست خراب كړه | چه خبر نه شم له حاله د هيڅ شى
بې خودي هسي پناه ده زور آوره | چه له هره غمه خلاص كاندي سړى
زه هغه تحصيل تمام گڼم په عشق كښي | چه ئې روغ وگړي بولي ليونى
رحمان صلحه له رقيب سره په دا كا | آشنا ښه دي البته خوړونكي سپى

كه له ډيره غمه دم د چا ختى | زه به مړ ومه په عشق كښي لرغونى
زړه مي هسي ستا په تور زلفو بايلود | لكه ورك په توره شپه كا څوك كالى
په يوه ساعت مي رد هم مي قبول كا | نه پوهيږم چه ئې خپل يم كه پردى
په يو لاس كښي ئې مرهم په بل خنجر دي | نه په مړيو كښي حساب يم نه ژوندى
كه په مرگ د عاشقانو ئې رضا ده | خداي دي ما كا تر همه واړه وړنبى
خون بها مي دستى په مثل نشته | ما پخپله قبول كړي دا خپل سوى
څوك دي غم څما په ډيرو اوښو نه خوري | كم به نه كا په خوردن سره ندى
د هجران په توره شپه كښي ئې ويريږم | چه ئې نه وينم د وصل سپين سپوږمى
د يار غم لكه مزري را باندي راشي | خداي دي پيښ نه كا په چا باندي مزرى
چه پرې غم غلطومه د شپې پاڅم | كله مي په شونډو كيږدم لكه نى
كه كتاب كله رباب په لاس را واخلم | باري درد مي په هيڅ رنگ نه كا كمى
همسايه مي واړه وواته له خوابه | كه په سل كوټو دننه كړم زگيروى
كه عاشق تر معشوقې پوري يو سپى دي | خداي د هجر په توره مه وژنه يو سپى
زه رحمان د يار په غم كښي هسي ډوب يم | چه هيڅ نه وينم په سترگو مگر دى

چه پخته شي آشنائي | تر منيان ووزي جدايي
و طالب وته وفا شي | د مطلوب بې وفايي
بادشاهي كاندي بدله | د ديدن په گدايي
خاني پلوري په اوربوشو | ميرزائي په ميرزايي
نظر نه كاندي هيچري | په لوئي په بډايي

ورته کفر څرګندیږي	خود بیني او خود رایي
خود رایي په عاشقي کښي	له عاشقه نه ښایي
معشوقې که بې وفا دي	عاشقان خو ئې ستایي
غوړ ئې کوڼ سترګي ړندې وي	د خپل یار په خطایي
که ئې کړي وي سل علمه	هم دیني هم دنیایي
همه واړه فراموش کا	چه پرې ورشي شیدایي
و مطلب ته نه رسیږي	په شیخي او ملایي
آواره ننګ و ناموس کا	په سر واخلي رسوایي
تر ناموسه ورته به شي	بې ننګي بې نوایي
هره چار ئې په اخلاص وي	نه په روي و ریایي
قبلوي په دواړو سترګو	هر چه یار پرې فرمایي
نصیحت پرې اثر نه کا	که څوك سل ځله وایي
فایده نه لري په عشق کښي	د داناؤ دانائي
مشکل کار د عاشقۍ	آسان چري دي بایي
دغه کار کولي نه شي	هر کم فهم کجایي
هر کم بخت ئې کله مومي	د دلبرو همتایي
څه په کسب موندہ نه شي	دغه کار دي عطایي
چه د عشق په لومه کښېوزي	نور ئې نه وي رهایي
بې د یار له مخه نه شي	د عاشق دلکشایي
د خپل یار په طلب ګرزي	غاړي غرونه پیمایي
له عالمه وي وتلي	لکه صید صحرایي
تل تر تله ئې وطن دي	ګوشه کنج و تنهایي
مدام سوي لوغړن وي	د خپل آه په ګرمایي
هر زمان ئې په اور نیسي	د خپل یار تمنایي
نه ئې ملك و نه ئې مال وي	نه ئې زهد پارسیي
په دا هسي ګرانو چارو	معشوقه ئې آزمایي
په یوه دیدن ترې یوسي	د درست عمر کمایي
هم هي هسي رنګه وژني	یاره ستا بې وفایي
چه په زړه کړم زړه مي وچوي	دغه ستا خود نمایي

هم خودي لري بې قياسه هم د حسن زيبايي
ضرر نه لري بې نفع ستا د مينې سودايي
ستا سودا ما لره سود دي حق به وايمه خدايي
په هيڅ مخ کښې ليده نه شي ستا د حسن صفايي
نمر به څه له تا سيالي کا په دا بې سروپايي
ادراك نه رسي د سر وي ستا د قد په رعنايي
لکه ستا چه قد بالا دي نشته هسې بالايي
که د ستا وصال د وريا وي زه ماهي يم دريايي
د مګسو زندګي ده په دکان د حلوايي
زه طوطي شکر پرست يم د ستا شونډې ميتهايي
دا ګمان په رحمان مه کړه چه بې تا به وپايي

مخمس

هغه یار چه ښایسته دي تر آفتابه مخ به کله را څرګند کا له حجابه
بیلتانه په زړه زهیر کړم بې حسابه یو سبب وکړې مسبب الا سبا به

چه زما ملاقات وشي له احنابه

ملاقات د ښایسته ۇ مي نصیب کړې د ښایست په ګلستان مي عندلیب کړې
عندلیب مي په ګلشن د خپل حبیب کړې خدایه ما په دلبرانو کښې قریب کړې

و مى ژغورې د دې اهل له عتابه

هغه یار چه زه ئې مینه په دیدار کړم همیشه ئې و دیدن ته انتظار کړم
شپه و ورځ پسي نارې وهم کوکار کړم که په روي ورته تمام جهان رویدار کړم

سترګې پورته کوې د ناز له خوابه

بیلتانه ئې پټ پنهم په زړه تاراج کړم و دیدن ته ئې په هسي رنګ محتاج کړم
چه غرقاب ئې د غمونو په امواج کړم هیڅ پایاب ئې مونده نه شي څه علاج کړم

د آشنا د میني غم ښه نا پایابه

نه چه کس یې د جمله ۇ بې کسانو هم کار ساز یې د جمله ۇ خام کارانو
الهی په بزرګۍ د بزرکانو زه وصال په دعا غواړم د خوبانو

لا به کله دا دعا شي مستجابه

اسير کړي دي د زلفو په طناب يم   تکبير کړي دي د سترګو په قصاب يم
د کشتۍ غوندي مدام په اضطراب يم   لکه زه چه ستا له غمه په عذاب يم

خبر مه شه هيڅ بنده له دې غذابه

دريغه مه وي په دنيا کښي پيدا شوي   او که وي هم په دا هسي شان خومه وي
لکه زه يم د هجران په لنبو سوي   څو به ګرزم د هجران په اور اولوي

چه سينه مي شوه په درست عمر کبابه

هي هي څه مي دا خراب خاطر ناښاد شه   زيست روزګار مي هميشه آه و فرياد شه
عمارت مي د زړه هسي رنګ برباد شه   چه حباب غوندي بې بيخه بې بنياد شه

د ښادۍ طمع به څه کړم له حبابه

پېټ پېټ ګرزم د ناصح له نصيحته   راته کاندي نصيحت په څو صورته
چه توبه کړم د خوبانو له قربته   هيڅ ځواب ئې په ما نه شي له غيرته

در مانده ورته ولاړ يم لاجوابه

دا ځواب څه هسي نه دي چه په خوله شي   د عشق راز څه هسي نه دي چه وايه شي
دا مشکل حکايتونه په ما نه شي   د دې بحر بې پايان حسب په څه شي

چه ئې زه و چا ته وايم له حسابه

چا موندلي د دې بحر پايان نه دي   دغه راز و هر سړی ته عيان نه دي
هيچا کړي د دې چاري بيان نه دي   دغه واړه عاشقي ده رحمان نه دي

چه په خوله کښي در و لعل لري سيرابه

ستا جفا د حد په هور ته ده صنمه   تل مي اوښي موج وهي د زړه له يمه
څو به پټه دا قصه اوسي پنهمه   هسي ډوب په فکر تللي يم له غمه

نه پوهيږم چه په غره يم که په سمه

که خبري وي له دې هسي رنگ خوارۍ   ما به نوم اخيستي نه و د يارۍ
ستا د غم په درياب ډوب يم تر مرۍ   بې تا نه لرم هيڅوک د دستگيرۍ

مگر ته پخپله لاس را کړې همدمه

ما وې نور به آشنائي له هيچا نه کړم   هم په دا رنگه مي نيت و، باري څه کړم
د قسمت علاج په چا شي چه ئې زه کړم   که په سل رنگه تالاش و تدبير وکړم

خلاصي نه مومم له لوحه له قلمه

خوبرويان که بې وفا دي خو هم وړه دي   عاشقان که وفا دار دي خو هم پړه دي
ستا له غمه هر چه دي ځما په زړه دي   اوس به حال و چا ته څه وايم چه څه دي

غرض دا دي چه زه گرم يم ته ناگرمه

یو خو دا چه په صورت ئې پریرویه هم په خوي و په خصلت فرشته خویه
هم په قد و په قامت هر ګوره لویه بیا به نه مومي څوك تا غوندي دل جویه

که ئې غواړي په هژده هزار عالمه

ستا له غمه زه په ځان کړم هسي چاري چه دښنه ئې وبله نه کا ګلعذاري
ته په څه سبب ځما دل آزاري دا ځما ګناه را وښیه دلداري

چه توبه کړم نصوحا غوندي محکمه

لاس تر غاړه د رقیب سره خندا کړې چه ما ووینې له قصده راته شا کړې
خداي ئې وینې هغه چاري چه په ما کړې تر ابدي ورځې پوري به جفا کړې

که به کله وجار ووزې له ستمه

تا جه هسي بې نیازي د ځان توښه کړه په عاشق دي د خندا زمکه متره کړه
بیا دي ورځ په غریبانو توره شپه کړه نور دا هسي د جفا خویونه مه کړه

خلقه به دي له جوره شي برهمه

ستا ځما له میني هر څوك خبر دار دي دا خبري کوراکور په هر دیار دي
چه فلانا فلانا سړي سره دوستدار دي اوس په بیرته جار واته و ما ته عار دي

چه رسوا شوم تر عرب و تر عجمه

هغه ژوي چه په تا باندي مین وي په وګړي به رسوا لکه کوهکن وي
همیشه انګشت نما په مرد و زن وي چه دا نښي په کښي نه وي دروغژن وي

که په هره ګړۍ خوري هزار قسمه

نشانه د عاشقانو اول دا ده چه مدام ئې سریکار وي له فریاده
تل نامه د بدنامۍ وي پرې زباده نه ویریږي له پیغوره له اهداده

بې د یار د جدائۍ له ماتمه

هر چه زړه ئې مبتلا شي په بتانو زیست ئې نه شي یو ساعت بې مهرویانو
که څوک ورکړي بادشاهي د بادشاهانو په نسبت د هغو سویو سوختګانو

دا متاع ده تر یوه خسړي کمه

که سلیمان غوندي مسند ئې په هوا وي په سبب د عاشقۍ به خاك یا وي
همیشه به په فریاد و په غوغا وي چه دا هسي نشانې په کښې پیدا وي

ترو هاله پرې عاشقي ده مسلمه

عاشقي دي هیڅوك نه ګڼي اسانه دا خبره ده له حده په هورته ګرانه
وصال نه دي چا موندلي بې هجرانه ته له ځان سره اتکل وکړه رحمانه

په دنیا کښې ښادي چري ده بې غمه

(تصحیح، مقابله، او تدوین شو)
"بینوا"